

Pred koji dan vratila sam se iz USA. Proveli smo dva - tri dana u New Yorku i tada sam imala priliku razgovarati s mnogim Amerikancima, posjetiti "ground zero", gledati oko sebe i razmišljati, možda i doći do nekih zaključaka.

Kako rekoh, posjetila sam "ground zero". Nema riječi kojima bih mogla opisati to što sam osjećala dok smo čekali za karte za ulaz, pa bili u kolonama onih koji idu na memorial, koji je postavljen kraj "ground zero-a"! Strašno je bilo gledati slike mladih nasimljenih lica nestalih, mrtvih, dodimuti bezbrojne predmete koji ostavljaju živi, možda u nadi nekih boljih osjećaja slomljenih srca. Bilo je upravo preteško gledati mlade vatrogasce kako umorni ulaze u crkvicu pored srušenog WTC, u kojoj se odmaraju, a smrt im je u očima! Ipak, najstrašnije je bilo stajati na toj platformi i gledati jedan doista velik dio očišćenog zemljišta na kojoj je stotine ljudi, mašina, automobila, zemlje, krhotina - a nekada su tu stajali tornjevi Svjetskog trgovačkog centra! Nema riječi kojima bi se mogla izreći ili opisati ta pustoš u srcu koju osjeća pojedinac, jer gledati to prazno zemljište znajući da su tu radili, živjeli, umrli i nestali ljudi, velik broj ljudi - ta spoznaja je bila najstrašnija i najteža. Teško je bilo gledati i krošnje ranjenih drveća po kojima još i danas vise razni predmeti.

Strašno je to bilo gledati, no uz to spoznala sam i nešto drugo. Amerika se ne boji, bez obzira na sve što čujete. Razgovarala sam s mnogima, stajala u redu s ljudima koji su došli odati počast herojima policajcima, vatrogascima, ljudima koji su bili u avionima s teroristima, ili onima koji su poginuli u zgradama. I taj ponos Amerikanaca na svoje ljude je izvanredan, neopisiv. Uz žalost i bol koja ne prestaje, i očita je na svakom koraku, postoji još nešto što je sada jače nego ikada i možda bi mi Hrvati trebali naučiti nešto od Amerikanaca o ponosu na sebe i svoju državu, zajedništvu u dobru i zlu.

Prolazila sam Amerikom i gdje god sam išla bile su američke zastave. Zastave velike i male bile su na zgradama, na dućanima, kućama, stanovima, na autima, ljudima - gdje god pogledate zastave su u bilo kakvoj formi i obliku.

Zatim, parole! Iznenadio me je velik broj parola koje svojim sadržajem pozivaju Amerikance na zajedništvo, na ponos, pozivaju ih na pružanje ruku jedni drugima, jer su samo tako jači. Gdje god bih pogledala pisalo je "United we stand, divided we fall!" Ostala sam upravo fascinirana pozitivnim porukama Amerike, američke Vlade, svojem stanovništvu, i nisam se mogla otići dojmu da bi mi Hrvati mogli zaista mnogo naučiti od njih, a možda nam je i krajnje vrijeme pogledati kako to Amerikanci rade. Svugdje oko vas piše: "Made in America", ili "Buy american". U Americi zaista možete kupiti sve iz svih krajeva svijeta, no Amerikance "kljukaju" porukama kako treba kupovati američke proizvode, poslove davati Amerikancima, ne strancima, i oni sve rade kako bi poslušali ove poruke. Moji poznati pretražuju proizvode koje žele, kako bi našli ono "made in USA", jer, kako oni govore, i to, bez obzira koliko mala kupovina bila, pomoć je američkoj ekonomiji.

A mi?

Nema uopće smisla da govorim o Hrvatskoj, jer vrlo ćete rijetko naći ljude koji će svjesno kupovati hrvatski proizvod. Kažu mi moji prijatelji 'pa jeftinije je ono izvana', ili 'bolje je, kvalitetnije je'. Moguće je i to, no kako ćemo sniziti cijenu produktu, ako ga rijetko tko i kupuje? Ili, govorimo o kvaliteti. Pogledajte samo malo po Zagrebu, cijeloj Hrvatskoj. Dućani su prepuni kvalitetne hrvatske robe, cipela, svega - no i danas je u glavam naših Hrvata ono ustaljeno "bolje je iz inozemstva". Tako hrvatska ekonomija strada.

A što se tiče nas ovdje, govori mi netko kako ne želi staviti ime svoje firme u nikakve reklame, jer time nikakve poslove ne dobije, tek pokoji poziv za pomoć i pita se taj moj poznati kada ćemo se mi, kanadski Hrvati, okrenuti jedan drugome u poslovima, s povjerenjem u kvalitetu izvršenog posla, i na vrijeme završenog posla. Nastavlja moj poznati kako se od poslovnih ljudi očekuje materijalna pomoć za bilo što, no kad treba davati poslove, tada se traže "strani" partneri. Zar mi zaista nemamo povjerenje u same sebe, u svoje? Mnogi naši poslovni ljudi ovdje u Torontu i okolici poznati su po izvršeno izvedenim poslovima, po firmama koje rade poslove na svjetskim tržištima, jedino, teško će koji od njih dobiti posao od kanadskog Hrvata. Evo, tu moramo učiti od Amerikanaca - vjerujemo svome, dajmo posao svome, platimo kako treba svome sunarodnjaku, budimo dobri jedan drugome, jer kako govore Amerikanci "United we stand, divided we fall!"

Neke stvari je nemoguće i prevesti iz misli u riječi, jer misli su te koje nas vode, a riječi često sputavaju, jer su nedovoljne, nisu dovoljno bogate kako bi izrazile sve ono što treba reći da se zaokruži misao. Često spominjem Vukovar i naš dug Vukovaru koji nikad neće biti završen. Željela bih vas podsjetiti na vrijeme kad smo zagrljeni stajali i osjećali bol Vukovara, a danas smo nekako svaki na svojoj strani zamišljeni. "United we stand, divided we fall", govore Amerikanci i iako plaču za žrtvama 11. rujna, u očima im je i ponos i budućnost. Amerika je ogromna zemlja, ne samo geografski, već i u drugom smislu. Ima neke stvari koje oni znaju, a mi drugi narodi tek učimo. Oni su od raznih naroda, raznih nacija koji govore razne jezike, raznih religija, učinili jedan narod, jednu naciju, ponosnu na samu sebe. Mi Hrvati u Torontu i okolici govorimo jednim jezikom, idemo svi u istu crkvu, odrasli smo uglavnom na istim prostorima, imamo zajedničku povijest - ali nam se crno piše ako ovako nastavimo. Eto, nemamo hrvatski starački dom, otplaćujemo Litvansku dvoranu drugima, nemamo nikakvu reprezentativnu dvoranu gdje bi imali naš Hrvatski dom, gdje bi bio muzej, poslovne sobe za razne udruge (pa i ove novine), klub u kojem bi mladi ili stariji mogli sjediti. Naši restoranti i dućani koji pružaju izvrsne usluge često trpe; poslovni ljudi koji su otvorili svoje novčanike i sve što imaju dali su za Hrvatsku kad je trebalo, a danas nemaju baš previše hrvatskih klijenata.... što ima smisla nastavljati - sami dobro znate. Koji je razlog za takvo ponašanje? Kako su Litvanci uspjeli, pogledajte slovenski dom "Lipa" u kojem se nalaze i Hrvati. Zar su te nacije sposobnije, složenije, pametnije ili je nešto drugo u pitanju? Možda međusobno (ne) povjerenje?

"United we stand, divided we fall", govore Amerikanci i zaista tako žive i rade, dok mi Hrvati često gazimo po svojoj stazi - uglavnom. Dobar vam je primjer udarac raznih zavidnika na Jančinog oca, kojeg su "krstili" svim mogućim užasnim imenima pred kratko vrijeme, taj naš dobar hrvatski jal kad netko nešto postigne i najviše ga kritizira onaj koji ništa ne radi, ili ima vremena tražiti pogreške drugima. "United we stand, divided we fall" - i stvarno je tako.

Na kraju dozvolite mi napisati koju riječ o nečemu, što mi se dogodilo pred koji tjedan. Dobila sam kratko pismo i ček na \$12.00, od jedne pretplatnice, s komentarom: "Molim Vas, nemojte mi više slati ISKRU, jer sam se jako razočarala u Hrvate Toronta i okolice!" Meni pretplata nije važna u ovom trenutku, vjerujte mi, no bol za tu ženu i kako se je morala osjećati kad je doživjela takovo razočarenje da čak ni ISKRU ne želi čitati - to me jako boli.

"United we stand, divided we fall" - govore Amerikanci.

Tako ja mislim.

Valentina

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal

(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte U OVOM BROJU:

- Opraštamo se s Kardinalom Kuharićem
- Kriza Vlade u Hrvatskoj
- Kostelići vrhunski skijaši svijeta
- Mi smo dečki kaj pijemo vozečki
- Devizni depozit iz SFRJ smanjeni sa 645 na 56 milijuna dolara
- Fijasko SFOR-a u Bosni
- Deset poginulih u akciji hvatanja Karadžića
- Pašalić u Clevelandu
- Blago trogirskih riznica
- Hrvatska zastava
- Dogadjaji u zajednici
- Croatia Restaurant
- Motrišta

S koncerta

"Pjevajmo zajedno!"

Nekoliko članica ženskog zbora CroArte Chorale u subotu 9. ožujka na koncertu "Singing together"

Hrvatska ISKRA

(Bivši "CIRKULAR"
za Toronto i okolicu)

Kanadsko-hrvatski vjesnik
Canadian-croatian journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief

Glavna Urednica

Valentina Krčmar

Tehnicki Direktor

Tehnički Urednik

Emil Šimunović

Contributing Editors

Damir Borovčak, Dr. Darko Desaty,
Dr. Zdravko Dokuzović,
Pavao Jelavić,
Višnja Milas Matutinović,
Matija Pupi, Darinka Šmuntić,
Vladimir Štefulić,
Boserka Milinković, Marina Vuković

Address - Adresa
1137 Centre Street
Thornhill, ON, L4J 3M6 CANADA
Telephone - Telefon
(905) 738 4797, (416) 894 9235
Fax: (905) 738 9853
E-mail: iskra1@look.ca

Yearly Subscription - Godišnja pretplata
KANADA \$80.00
USA \$70.00
Advertising rates
1/2 page - \$100.00 per issue
\$1,000.00 yearly
\$500.00 per six months
1/3 page - \$50.00 per issue
\$500.00 yearly
1/8 page (business card)
\$25.00 per issue
\$300.00 yearly
Advertising is payable in advance.
Cheques payable to HRVATSKA ISKRA
Čekove nasloviti na HRVATSKU ISKRU

We invite the readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer than 250 words. We reserve the right to edit with respect to the length or libelous statements. All letters must include your first and the last name; your address and telephone number.

Sadržaj:

Pismo urednice	2
Vijesti iz zajednice	3
Smrt kardinala Franje Kuharića	4
Kriza u hrvatskoj Vladi	5-7
Kostelić na vrhu svijeta	8
Mi smo dečki kaj pijemo vozečki	9
Gospodarstvo	10
Fijasko SFOR-a u Bosni	11
Pašalić u Clevelandu	12
Susret Sanadera s hrvatskim iseljenicima	12
Sastanak premijera Račana s predsjedateljem	12
Vijeća ministara BiH	13
Jelavić najavio da će HDZ predložiti novog	13
predstavnik stranke	13
Uništavanje hrvatskih obilježja	13
V. Štefulić: Hrvatska u ogledalu globalizacije	14
D. Borovčak: Hello Toronto-ovdje Zagreb	15
M. Vuković: Za čavrljanje uz šalicu kave	16

Bush seeks to rein in U.N. courts	17
CAA press release	17
US Congress criticizes Hague court	18
Gotovina alive in the US Congress	18
The Tranquility of the Sljeme chapel	19
V. Mitrovic: Pay it forward	20
Mojim očima (i srcem)	21
Blago trogirskih riznica	22-23
Hrvatska zastava	24
A Šenoa: Kameni svatovi	25
Orgulje u Hrvatskoj	25
Kultura	26
Zanimljivosti	27
Povijest Hrvata	28
Događaji u našoj zajednici	29-31
Vaša pisma	32
Croatia restaurant - zar već 10 godina?	33
Vaše zdravlje	34
Za svakog ponešto	35
Motrišta	36

Pismo urednice

Dragi čitatelji,

Ovih dana razmišljam o prvom uredniku ovih novina, našem gosp. Zvonku Mekind. Kako se je čitateljstvo jako promijenilo u zadnje vrijeme, možda je vrijeme reći koju o čovjeku koji je začeo ideju ovih novina, teško radio par godina i onda nas napustio. Vi, koji čitate HRVATSKU ISKRU od samog početka, to jest od onda kad se zvala "Cirkular", nastavak novina koje je gosp. Mekinda uređivao, sjećate se početaka i svjesni ste teških dana koje je prošao prvi urednik u uređivanju ovih novina. Prošlo je već više godina od nje-

gove puno prerane smrti, i mnogi od nas često se sjetimo našeg Zvonkeca koji je uvijek imao papire uz sebe, stalno se je žurio, ali je uvijek našao vremena, i snage za idući broj Cirkulara koji nije izgledao kao današnja HRVATSKA ISKRA, no Cirkular je doveo do ovog što danas imate u rukama.

Danas razmišljam o Zvonku Mekind i njegovoj žrtvi za našu hrvatsku zajednicu i s kakvim žalom je on govorio o zajedništvu, suradnji i prijateljstvu. Koliko je puta Zvonko Mekinda pisao o potrebi hrvatskog doma, čak je pronalazio i lokacije, stavljao makete na papire, sanjao je o nečemu što se do danas nije ispunilo. I koliko je puta skršen pitao 'zar ovo kaj ja radim baš nije tak dobro' - jer i on je trpio od raznih "dobrodošnih" ljudi. I teško je bilo koji puta uvjeriti ga kako to što on radi ova zajednica treba. I možda baš zbog njega, zbog njegove žrtve koju je davao do kraja svog života dozvolite mi da vam priložim nešto što sam vidjela u New Yorku

Srdačan pozdrav, Valentina

Za svakog ponešto

Iz kuharice moje bake

U kuharici moje bake nisu samo recepti. Tamo nalazim i mnogo korisnih savjeta, pa sam odlučila da neke od njih podijelim i s vama, drage čitateljice i čitatelji:

Ne grabi se jelo iz zdjele svojom žlicom. Ne piše nikome na čelu tko je bolestan a tko je zdrav. Dok se bolest otkrije, već mogu biti i drugi zaraženi.

Bijele su pregače samo za kuhinju. Mnoge žene vole tamne haljine i šarene pregače. Ali se dobro kaže: haljina šarena - prljavština prekrivena. Na bijeloj haljini zamazano više, a na šarenoj haljini se sakrije. Što svjetlija haljina, to veća čistoća. Mudar je bio naš narod, kad se oblačio u negdašnje bijele haljine. To je sililo ljude da budu čisti i da budu tako i zdravi.

Ne govori kad drugi govore! Red u svemu, pa i u razgovoru. Gdje se brblja preko reda, nastaje galama. Jadan posao gdje se galami!

Pljuvati po podu niti je zdravo, niti lijepo. Tko pljuje po podu, vraća mu se na licu. Jer dok pljuju zdravi, nije lijepo. A dok pljuju bolesni, onda je pljuvanje i opasno.

Ne srči i mljaskaj kod jela; žvači sa zatvorenim ustima. Glasno žvakanje i mljaskanje nije lijepo. Nije lijepo ni za vidjeti, a nije ugodno ni za čuti. Važno je, da to nije ni zdravo. Tko jede s otvorenim ustima, lakše se zagrcne a zagrcavanje pravi čovjeku jednu suvišnu nepravilu i muku.

Usta bez zuba - mlin bez kamena. Ovo neka pamte mladi ljudi. Zube vaditi - nije teško. Zube sačuvati - zato treba znanja i volje. Popuni kod zubara svaki napuknuti zub, pa ćeš ih imati do kasnih godina.

Ruke nečiste - bolesti česte. Sapun i voda su dobri čuvari zdravlja. Gdje se troši dosta sapuna, tamo ima manje bolesti. Izdatak za sapun vraća se u zdravlju. (Kuharica moje bake)

Za našu djecu

PROLJEĆE JE SLIKAR

Proljeće je slikar koji izlaže svoje slike na livadama, vješa ih na grane, crta ih u odama i jezerima, u planinama, u visinama, na oranicama, u oknima prozora i u ljudskim očima. Ne prodaju se slike Proljeća. One su nam darovane.

Ponesimo ih: sačuvajmo ih u zjenicama. I život će nam zauvijek ostati proljeće: laste će savijati gnijezda pod vedrim nebom; i u ledenoj zimi čut ćemo slavuju ako sačuvamo sliku Proljeća u vlastitim očima.

(Čitanka za 4. razred) Jure Kaštelan

POZDRAV ŠUMI

Pozdravljam te, zelena šumo velika,
Pozdravljam te u ovo jutro mirisno
Kad se granje pod teškom rosom savija
Blistajući na sunčanoj svjetlosti.
Korijenje tvoje crnu zemlju sapinje
A stabla stoje čvrsto kao divovi.

O šumo, zelena šumo!

Ja volim miris tvojih cvjetova
I šuštanje lišća na granama.
O, kako volim tvoje izvore,
I mahovinu i bilje, i košute.
Volim te kao majku, šumo,
Tebe i tvoje ptice.

Dragutin Tadijanović

POGLEDAJMO, ZABOGA

Dok vuci Hrvatsku svud pustoše,
naši prvaci uludo vrijeme troše,
malo se svađaju, malo tetoše
i još se čude što nam je loše.

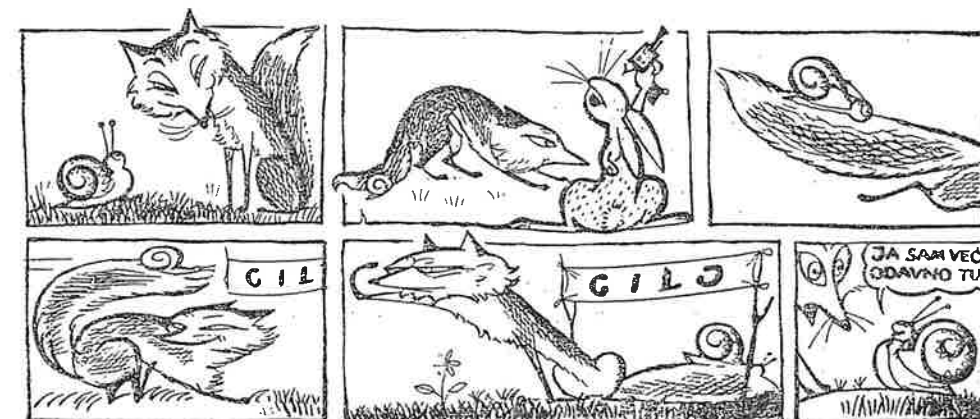
A ljudi umorni blijedo se gledaju,
mnogi su sustali pa se predaju,
bezdušnici im mira ne daju,
teške šamare na njih redaju.

Pa kako ćemo onda naprijed ići,
kada ne znamo zamke običi,
jedni drugima, kao braća priči,
slogu izgraditi, na tron je dići?

Nama se napredni narodi smiju
jer kod nas nitkovi dugih prstiju
državu smatraju za svoju prčiju.
Lakomo krađu do čega dospiju.

No, sami im krađe
omogućavamo,
umjesto da ih spriječavamo,
kradljivce sudimo i pozatvaramo,
mi ih, nažalost, pravdamo.

Pavao Jelavić

Ovo je kolač, koji se zove "kremšnita". Slika je slikana u Samoboru, lijepom mjestu kraj glavnog grada Hrvatske, Zagreba.

VAŠE ZDRAVLJE

JOGURT S LANOM ČUVA DOJKE OD RAKA

MLJEČNI PROIZVOD S MLJEVENIM SJEMENKAMA LANA BIO BI, KAŽE NAŠ SUGOVORNIK, OD VELIKE KORISTI SVIM ŽENAMA U DOBI OD PUBERTETA DO MENOPAUZE, A POSEBNO ONIMA KOJE ZBOG VISINE ESTROGENA SPADAJU U SKUPINU VISOKOG RIZIKA ZA NASTANAK RAKA DOJKE

Sjemenke lana u preventivi raka dojke suvremenoj su medicini i te kako dobro poznate, a mogućnost njihova korištenja među najširim populacijom žena bila je poticaj dubrovačkom liječniku-onkologu prim. dr. Marku Margaritoniju za jedinstveni znanstveni projekt. Saznanja osnivača i dugogodišnjeg predsjednika dubrovačke Lige za borbu protiv raka dr. Margaritonija o ulozi lanenih sjemenki u sprječavanju opake bolesti i borbi protiv nje potvrđena su rezultatima istraživanja njegovih kolega diljem svijeta, iznesena na brojnim simpozijima i publicirana u stručnoj literaturi. Primjer za to je znanstveni rad dr. Lilian Thompson sa Sveučilišta u Torontu, koja je dala uvjerljive dokaze da se veličina raka dojke, u ranijem stadiju razvoja, primjetno smanjuje dnevnim uzimanjem sjemenki lana. U tom su smjeru i navodi dr. Roberta Arnolda - autora nedavne knjige "Breast Cancer Prevention Diet" koji, poznavajući njihovo djelovanje, uz ostalo kaže kako su sjemenke lana u SAD-u iznimno dobro prihvaćene te nazvane najpopularnijom zdravom hranom našeg vremena.

- Rak dojke je hormonski ovisan tumor, što znači da njegovim nastankom i razvojem upravljaju hormoni, u prvome redu estrogen - objašnjava što je moguće jednostavnije primarijus Margaritoni. - U američkoj medicinskoj literaturi u novije vrijeme estrogeni se sve češće dijele na "dobre" i "loše", koji takvima postaju ovisno o tome kako ih organizam preradi.

Poznato je i to da se odgovarajućom prehranom bogatom brokulama, keljem i kupusom "loši" estrogeni mogu pretvoriti u "dobre", slično kao što se to može postići prehranom kada su u pitanju kolesteroli - kaže dr. Marko Margaritoni.

Prema njegovim riječima, sjemenke lana sadrže ponajprije laneno ulje, kao jedno od najzdravijih jestivih masnoća s antikarcinogenom "omega 3 masti" i specijalnim vlaknima koja u debelom crijevu na sebe vežu estrogen. Ta vlakna, laički rečeno, na taj način onemogućavaju njegovu reciklažu u krvotok, a isto tako manjak lanenih vlakana podiže razinu estrogena u njemu.

- Znajući za golemu važnost i utjecaj sjemenki lana na nastanak i razvoj raka dojke, došao sam do zaključka da je potrebno nešto poduzeti da se ono uvede u prehranu i ciljanom promidžbom popularizira u najširem krugu žena. Kao najpogodniji način za to zamislio sam mljevenje sjemenki te zatim dodavanje jogurtu, odnosno kiselog mlijeka - pojašnjava dubrovački onkolog, koji je proizvod nazvao "femilan".

Mlječni proizvod s mljevenim sjemenkama lana bio bi, kaže naš sugovornik, od velike koristi svim ženama u dobi od puberteta do menopauze, a posebno onima koje zbog visine estrogena spadaju u skupinu visokog rizika na nastanak raka dojke. Pozitivni učinci njihova djelovanja očekuju se i kod žena koje su već bolovale od raka dojke, odnosno kod onih u čijoj se obiteljskoj lozi ta bolest pojavljuje, kod djevojčica prije nastupa menarhe, ali i kao zaštita od osteoporoze. Radi se doista o velikoj populaciji žena - potencijalnih konzumenata femilana, koji je dobio "zeleno svjetlo" u već provedenim laboratorijskim i ostalim popratnim ispitivanjima.

Na potezu je hrvatska mljekarska industrija, na kojoj je prepoznavanje značenja jednog takvog proizvoda na domaćem (pa zašto ne i inozemnom?!) tržištu, a koji bi zasigurno mogao naići na široku primjenu.

Tako je dugogodišnji predani i samozatajni rad neumornog dubrovačkog borca protiv zloćudne bolesti današnjice na najboljem putu da rezultira proizvodom koji bi mogao biti od velike važnosti u njezinoj prevenciji. Za razliku od dosadašnjeg načina prodaje sjemenki lana, koje konzumenti najčešće uzimaju neoplemenjenog i "na žličici", novi mlječni proizvod bio bi znatno dostupniji širokom krugu potencijalnih korisnika.

Time bi na određeni način bio zaokružen projekt koji je dugo zaokupljao dubrovačkog onkologa, inače autora brojnih djela u kojima je sabrao svoja saznanja o raku dojke.

(A. Marušić, Slobodna Dalmacija)

LIJEČENJE KLONIRANJEM

Odmah nakon što je objavljen rad u kojem je prikazan postupak kloniranja ovce, bilo je jasno da bi postupak prijenosa jezgara mogao predstavljati veliki potencijal u kloniranju stanica i tkiva sisavaca, poglavito ljudi, u svrhu presađivanja i nadomještanja oštećenih tkiva i organa. Negativni napisi u sredstvima javnog informiranja zasjenili su potencijal tehnologije kloniranja tzv. matičnih stanica. Pokusom prijenosa jezgara u neoplođenu jajnu stanicu iz koje je prethodno izvađena vlastita jezgra, kao i pokusima prijenosa jezgara odraslih stanica mlječne žlijezde te embrionalnih stanica ovce u jajnu stanicu, dokazano je da diferencirana stanica posjeduje sposobnost reverzibilne modifikacije genetičkog materijala, koja joj omogućuje da posluži kao osnova za razvoj novog bića. Drugim riječima, odrasla, diferencirana stanica može biti potpuno genetički reprogramirana.

Ljudske su zametne matične stanice izolirane tek nedavno. To je pobudilo brojne, često i besmislene napise u tisku ili istupe političara. Javili su se pojedinci koji su predlagali zabranu rada s tim stanicama. Zato je ishod glasanja u britanskom (i nedavno u kanadskom, op. ur.) parlamentu još jedan u nizu hrabrih i za medicinu važnih događaja.

Brojne su tehnologije u proteklih nekoliko godina pridonijele tome da danas ozbiljno započnemo razmišljati o realizaciji kloniranja stanica čovjeka za potrebe presađivanja u teško oboljele osobe. Te tehnologije omogućavaju da se identifikiraju i izdvoje neusmjerene matične stanice, koje su sposobne razviti se u sve tipove stanica ljudskog tijela. Genetičke i stanične metode omogućavaju da se dizajniraju željena tkiva, pa čak i organi. Jedna od ključnih tehnologija neophodna da bi se realizirale ove zamisli usvojena je od postupka kloniranja sisavaca. Radi se o metodi prijenosa jezgara. U čemu bi se sastojalo kloniranje

ljudskih stanica u svrhu liječenja? Pojednostavljeno rečeno, iz bolesnika kojemu treba presađiti neko tkivo ili organ, uzela bi se stanica i iz nje izvukla jezgra koja bi se potom ubacila u jajnu stanicu iz koje je prethodno istim postupkom odstranjena njezina vlastita jezgra. U jezgri se nalazi gotovo cjelokupan genetički materijal dotičnog organizma, pa je ona predstavnik cjelokupnog genetičkog ustrojstva jedinke.

Tako promijenjena jajna stanica usmjerila bi se u razvoj embrionalnih matičnih stanica koje imaju sposobnost da se razvijaju u bilo koji tip stanica. Takve bi se stanice, primjerice, usmjerile prema razvoju u stanice endokrinog dijela gušterače i služile bi za liječenje hematoloških oboljenja. Stanice koje bi se usmjerile u razvoj srčanih mišićnih stanica poslužile bi za liječenje srčanih oboljenja. Neusmjerene matične stanice poslužile bi i za razvoj živčanih stanica, jetrenih stanica itd. Drugim riječima, radi se o kloniranju stanica koje bi se koristile za presađivanje u ljude oboljele od teških, danas neizlječivih bolesti.

Za razvitak i usavršavanje tehnologija trebat će vremena. Lakše će se klonirati stanice poput primjerice, tkiva kože ili arterija. Stvaranje složenih organa poput bubrega, jetre i gušterače bit će teže. Razumijevanje procesa koji usmjeravaju nezrelu matičnu stanicu prema zreloj stanici s određenom funkcijom vjerojatno će, u budućnosti, otkloniti potrebu za jajnom stanicom iz zametka. Nema dvojbe da je za te procese vrlo važna citoplazma jajne stanice. Vjerojatno su u citoplazmi prisutni čimbenici koji "pale" gene razvoja. Stoga je važno proučiti kako se i zašto ti geni aktiviraju.

(Odlomak iz časopisa "Vita")

Vijesti iz zajednice

Čestitamo, čestitamo.....

Radio postaja "Zvuci Hrvatske" ulazi u 35. godinu rada. Ova radio postaja, koju možete slušati svaki dan na FM 100.7 u 2:00 sata popodne, a nedjeljom u 12:00, 15.40 AM, svakako zaslužuje čestitke na upornom i predanom radu, na iscrpnom izvješćivanju cijele zajednice o najvažnijim događajima iz domovine, kao i o hrvatskoj zajednici u Kanadi, a posebno zbog izvanrednog praćenja događaja za vrijeme Domovinskog rata. Iz ove radio postaje krenule su mnoge akcije, kojima smo pomogli domovinu kada je najviše trebalo.

"Zvuci Hrvatske", sretno vam bilo, uz srdačne čestitke.

Uredništvo HRVATSKE ISKRE

Dragi Hrvati, prijatelji,

U dobu smo kad nas okružuje elektronika. Radi toga nabavljamo, kupujemo i mjenjamo kompjutore.

Organiziram skupljanje i poklanjanje ispravnih rabljenih kompjutora obiteljima novodošlih izbjeglica iz Hrvatske i BiH koja imaju školsku djecu i ne mogu si priuštiti kupiti djeci kompjuter.

Ne bacajte na smeće i ne dozvoljavajte da na rabljene kompjutore pada prašina! Poklonite ih onima, koji će biti zahvalni za pruženu ruku Hrvata Hrvatu!

Hvala.

Vladimir Kovačević

Tel. 416 487 0435

E-mail: procro@sympatico.ca

PITALI STE ?

Treba nam pomoć u vezi popunjavanja poreza na zaradu (income tax). Kome se treba obratiti?

Revenue Canada (sada Canada Customs and Revenue Agency - CCRA) ima produženo radno vrijeme.

Informacije u vezi vašeg poreza (income tax) možete dobiti telefonom na 1-800-959-8281 i to po slijedećem radnom vremenu :

Od ponedjeljka do petka 8:15 - 22:00

Subotom i nedjeljom 9:00 - 13:00

Na internetu možete dobiti informacije na www.ccra-adrc.gc.ca

VAŽNO

Pripazite kome uzvraćate telefonski poziv. Kriminalistički elementi izišli su s novom telefonskom smicalicom. Ako dobijete poziv i glas vam kaže da vam je netko bolestan, u opasnosti i traži od vas da nazovete natrag broj, pripazite!

Pozivni broj je 1 -809 - Nikako ne zovite taj broj !

ATTENTION !

There is a new telephone scam. Apparently there are telephone calls where the caller states that there is an emergency or danger and you are requested to call back the following number starting with 1 -809 ..area code.. please do not call back because you could be charged thousands of dollars

CRTICE

Pogledajte na internetu novu hrvatsku stranicu www.klik.hr

Želite li uputiti Janici čestitku e-mailom? Evo adrese:

janica@hrt.hr

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 103, 15. III 2002

Luka Osmokrović
Mississauga, Ont.
Canada

Sarajevo 17. veljače 2002.

Poštovani,

Vrativši se sretno doma, sređujem dojmove s puta. Prvo želim se javiti svima koji su me tako lijepo i srdačno primili. Susrevši naše ljude kao i Vas, želio sam upoznati stanje naše inozemne pastve. Ovdje želim od srca zahvaliti u svoje ime i u ime tajnika za gostoljubivost i susretljivost. Drag mi je bio susret i s Vama i tolikim našim ljudima. Prenesite moje iskrene pozdrave svim našim ljudima. Posebno hvala na velikodušnom daru. To je još više od novca, to je velikodušna bratska ljubav i pomoć nama u BiH.

Još jednom iskreno pozdravljam i zazivljem obilje Božjeg blagoslova,

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Hrvatsko društvo "Međimurje" priređuje proljetni banket u subotu 6. travnja 2002. godine u dvorani slovenske Katoličke župe, 739 Browns line, Toronto. Ženski zbor "CroArte" će biti počasni gosti te večeri. Čisti prihod s ovog banketa ide za djecu palih branitelja i za dom hendikepirane djece u Čakovcu. Za ulaznice nazovite u Torontu Ivo Lajtman 416-293-2889, u Mississaugi gđu. Roziku Goričanec 905-403-9395, u Hamiltonu gđu. Mariju Radiković 905-573-0917. Ulaznice su \$30.00, početak u 6:30. Za zabavni dio pobrinut će se VIS Treći stupanj.

Svi nam dobro došli!

"Croatia Restaurant" slavi 10. obljetnicu!

Pročitajte više na stranici 33

KARDINAL FRANJO KUHARIĆ (1919. - 2002.)

FRANJU KUHARIĆA NAJVIŠE JE ZANIMALA SUDBINA HRVATSKOG NARODA

Svaki je zagrebački nadbiskup, koji je u pravilu imenovan i kardinalom, imao drukčiju povijesnu ulogu. Tako je nadbiskup Alojzije Stepinac imao iznimno tešku i nezahvalnu zadaću da se istodobno suoči s dva totalitarna režima, ustaškim i komunističkim, koji su, svaki na svoj način, učinili prilično zla hrvatskome narodu. Stepinac je, unatoč stalnim prijetnjama vrha NDH i izravnoj represiji Titova režima, ostao neupitnom moralnom vertikalom i simbolom duhovnog otpora poniženog hrvatstva.

Njegov nasljednik, nadbiskup Franjo Šeper, djelovao je u okolnostima izvjesnog popuštanja pritiska komunističkih vlasti, ali i nadalje dubokoga međusobnog nepovjerenja. Zato je glavninu svoga rada usmjerio na ekumenizam, nastavljajući tamo gdje se stoljeće prije zaustavio veliki Đakovački biskup Josip Juraj Strossmayer. Šeper je smirivanju dotad latentnog protukatoličkog raspoloženja pridonio i iznimnim angažmanom 1966. za uspostavu diplomatskih odnosa između SFRJ i Svete Stolice i potpisivanjem Protokola o modalitetima međusobne suradnje. Ishođenje takvog akta od jednog ateističkog režima bio je veliki korak naprijed za Katoličku crkvu u Hrvata.

U tim okolnostima Zagrebačku nadbiskupiju 1970. preuzima Franjo Kuharić, dotadašnji njezin pomoćni biskup i apostolski administrator. Njega je, za razliku od Šepera, ponajviše zanimao pastoralni rad i briga za sudbinu hrvatskog naroda. Kuharić je bio uvjeren da Hrvate treba ujedinjavati bez obzira na ideološka i politička uvjerenja, kako bi unutar jugoslavenske države mogli jasnije izražavati svoje nacionalne interese, koji su često bili i podudarni onima crkvenima. U tome je Kuharić bio preteča političarima koji dolaze na javnu scenu 1989.-1991., dakle u razdoblju urušavanja jugoslavenske federacije.

Komunistički je režim desetljećima bio otvorena smetnja takvim prohrvatskim inicijativama, jer se na podjelama građana na one koji su uz Partiju ili Crkvu i gradio politički monopol. Novi je zagrebački nadbiskup, poučen i naglim slomom Hrvatskog proljeća, uvidio da u okolnostima povratka "čvrste ruke" i u boljševičkom razdoblju izrasle komunističke garniture, Katolička crkva ostaje jedno od rijetkih uporišta slobodarske i državotvorne ideje. Zato se može ustvrditi da je u Kuharićevo vrijeme hrvatstvo bilo gotovo identificirano s Crkvom.

Zbog tog prividnog nesklada nacionalnog djelovanja s univerzalnom misijom katoličanstva, zagrebačkog je nadbiskupa vlast često kritizirala, što je prelazilo i u vulgarno etiketiranje. Katkad su kritike dolazile i od nekih inozemnih crkvenih krugova, koji nisu mogli razumjeti okolnosti u kojima su djelovali hrvatski vjernici. Kuharić je, međutim, ustrajao u tome, ne želeći se udaljavati od matice hrvatskoga naroda, tako da se i crkveni izvori slažu da je upravo on bio nadbiskup kojemu su vjernici, ali i ostali građani, u Hrvatskoj i dijaspori najviše klicali i u kojega su se najčešće zaklinjali.

Zašto je Kuharić bio toliko uporan u negiranju komunističke ideologije? Odgovor treba tražiti u ranim godinama njegove svećeničke karijere. Možda je dovoljna već i sama činjenica da ga je u srpnju 1945. osobno zaredio karizmatški nadbiskup Stepinac, poslavši njegovu generaciju po župama s nimalo optimističnom porukom: "šaljem vas u krvavu kupelj!"

Tada su, naime, bila učestala uhićenja i likvidacije svećenika po terenu, koja su se opravdavala tvrdnjama o njihovoj povezanosti s ustašama, križarima i ostalom "kontrarevolucijom". I Kuharić je

upravljao župama u kojima je njegove svećeničke kolege "pojeo mrak". U dva je navrata, ali bezuspješno, i na njega pripreman atentat, tako da je sve završilo na batinanju. No, često iz opreza nije mogao boraviti u svom župnom dvoru, nego je noćivao po kućama svojih vjernika. Iako su se političke prilike pedesetih godina počele ponešto smirivati, odnose Crkve i države opterećivala je internacija nadbiskupa Stepinca u Krašiću, koji mu je u tim olovnim vremenima, kako je kasnije govorio, bio "trajno nadahnuće i snažno utočište".

Postavši zagrebačkim nadbiskupom, Kuharić je uvidio da je ključ otpora režimu uporno njegovanje uspomene na Stepinca. Zato je 10. veljače, svake godine od 1970. do napuštanja aktivne službe, držao propovijedi u povodu godišnjice Stepinčeve smrti, koje su u pravilu nosile i neku aktualnu političku poruku. Te su se poruke zapisivale i prenosile među vjernicima i političkim nezadovoljnicima.

Drugi oblik djelovanja koji je Kuharić vješto koristio bili su njegovi iznimno česti pastoralni posjeti. Još su važnija bila njegova putovanja po inozemstvu jer je posjećivao Hrvate na svim kontinentima. Povodi su uglavnom bile svečanosti podjeljivanja svete potvrde, razne obljetnice i marijanska hodočašća, a već 1970. Kuharić je obišao sve hrvatske župe u SAD-u i Kanadi, što je ponovio još nekoliko puta.

Mnogo se u javnosti kalkuliralo o tome da je upravo kardinal Kuharić, kao autoritet Katoličke crkve, 1990. bio presudan za davanje biračkog povjerenja dr. Franji Tuđmanu. To je pojednostavnjena prosudba, jer je tu prije bila riječ o podudaranju interesa na rušenju dotadašnje vlasti, kao i konzervativnom shvaćanju društvene zbilje, negoli o posebnoj ideološkoj srodnosti. Ne smije se, unatoč tome, zanemariti činjenica da je Kaptol davao potporu onoj političkoj snazi koja je predstavljala najveću garanciju prekida s komunizmom i jugoslavenvstvom, a to je u danim okolnostima bio HDZ. Ipak, odnosi između Kuharića i Tuđmana nikad nisu prešli razinu međusobnog uvažavanja, a u posljednjem razdoblju njihova "suživota" polako su zapadali i u krizu jer država nije bila spremna riješiti nagomilane probleme denacionalizacije, a i dugo je pripremala potpisivanje međudržavnog ugovora s Vatikanom. Na poslijetku, Kuharić je otvoreno osuđivao srpsku agresiju na Hrvatsku, ali je držao da se u interesu vjernika mora očuvati dijalog i suradnja između Katoličke i Pravoslavne crkve, pa je osobno inicirao i susrete s partijarhom Pavlom i još nekolicinom episkopa.

Papin posjet - nagrada za 75. rođendan

Zagrebački je nadbiskup uložio mnogo truda i u međunarodno priznanje Hrvatske, u čemu je imao prilično uspjeha. Lobiranje je urodilo ranom odlukom vatikanske diplomacije da prizna službeni Zagreb, ali i daljnjim nastojanjima Svete Stolice da to što prije učine i zemlje tadašnje Europske zajednice.

Kuharić je imao tu sreću da prilikom posjeta Zagrebu 1994. bude domaćin papi Ivanu Pavlu II., kojega je smatrao najvećim prijateljem Hrvata među Petrovim nasljednicima. Bila je to svojevrsna nagrada za njegov 75. Rođendan, nakon kojega po pravilima Svete Stolice počinje i proces izbora novog nadbiskupa. Povukavši se, Kuharić je i u svojim povremenim propovijedima ostao vjeran misli da katolički humanizam zapravo i najbolje oslikava ideal hrvatstva kojem vjernici trebaju uvijek težiti. (Večernji list 12. ožujka)

U Mariji Bistrici, Kardinal Franjo Kuharić, nadbiskup Josip Bozanić, papa Ivan Pavao II., kardinal Angelo Sodano i kardinal Vinko Puljić

Štovani gosp. Borovčak,

Sa velikim zanimanjem i radošću pročitao sam Vaš članak u "Hrvatskoj Iskri" od 28. II. 2002.

Vjerujem da puno Hrvata u novoj domovini, pogotovo oni koji su članovi samo jedne partije, a to je Hrvatska, dijeli Vaše komentare i poglede u povodu uspjeha Janice Kostelić.

Sa kakvom smo ganutljivom radošću i ponosom gledali na TV ekranima mladu djevojku naše krvi kako se križa, kako sklapa ruke, kako (i prema Vašem pisanju) "... s ponosom ljubi hrvatsku trobojnicu i veselo s njome maše..." !!! Tu radost i ponos može puno bolje razumjeti samo onaj koji je dulje proživio izvan Lijepe Naše. Žao nam je da nismo vidjeli dizanje našeg stijega i slušali hrvatsku himnu.

Preko Interneta kružila je slika slavlja na Jelačićevom trgu uz pratni komentar: "Slika vrijedi tisuću riječi." Ispod toga jedna osoba je napisala: "Dragi Hrvati, nikad toliko ljudi ni za vrijeme Franje ni za vri-

Obljetnice: Croatia Restaurant zar već 10 godina??

Zaista, zar je već deset godina od kada su otvorena vrata "Croatia Restaurant" u Mississaugi? Iako nam se čini kako je taj najpopularniji hrvatski restaurant "uvijek" bio s nama, ipak, ovih dana, taj restaurant, kao i mnoge druge hrvatske ustanove ili udruge, slavi svoju desetu godišnjicu otvaranja.

No, počnimo na početku. "Croatia Restaurant", na 1989A Dundas Street East, omiljen je restoran Hrvata Mississauga i okolice, i kako piše u Hrvatsko-kanadskom poslovnom imeniku, to je "najkraći put do Hrvatske". Nekad prije mogli ste doći u ovaj restaurant u bilo koje doba dana, bilo koji dan i našli biste mjesta za svoje društvo i sebe. Danas to, moram priznati - nažalost za nas, a izvrsno za Stipu i Anu Bravić, vlasnike resturanta, nije više tako. Koji puta preko tjedna možda ćete i naći mjesto, no od petka do nedjelje to je gotovo nemoguće, jer je ovaj restaurant uvijek u potražnji. Recimo na Valentine's day ne samo što je bilo puno, bilo je krcato, no bilo je krcato i jedne subote kad smo došli s društvom, i srećom imali rezervirano mjesto, no gledala sam lica onih koji nisu imali rezervaciju. Niti VIP nije pomagao!

No, ta popularnost nije neobična. Pitajte samo moju snahu o tom restaurantu. Iako je ona Meksikanka, ona govori kako u Torontu nema bolje hrane (jasno da nema bolje hrane od hrvatske!!) i iako oni stanuju daleko (do sat vožnje) vrlo često završavaju ovdje, gdje je, govori moja snaha, najbolja salata od kupusa, pa čevapčići, pa "sea food", ili palačinke, po njezinu mišljenju. Nije ona jedina. Razgovarala sam malo sa raznim ljudima iz naše zajednice i obično je komentar bio: "Croatia? Tu nema razgovora - pa to je najpopularniji hrvatski restoran...."

Ana i Stipe Bravić, vlasnici omiljenog "Croatia restauranta"

Ovih dana došla sam jedno popodne kad je bilo malo zatišje u radu, pa je Stipe imao malo vremena za kraći razgovor. Kao i uvijek široko nasmijan, Stipe (po roditeljima Damlatinac, no rođen u Osijeku - dakle, izvrsna mješavina) s neskrivenim zadovoljstvom govorio o ovom restaurantu kojeg su on i njegova supruga Ana, sestra i šogor Mira i Drago Kljajić (istina, malo manje vidljiviji partneri) kupili pred jedno sedam godina, i danas je upravo onakav kakvim su ga oni zamišljali. Govori mi

jeme Jože. Progovorio je zov hrvatskog srca."

Iz Vaše "Poduka onima koji vode ili žele voditi Hrvatsku..." se vidi Vaša velika domoljubnost tj. da je "...potrebno ... odricanje, ...vjera i moral, ...i trud i znoj i suze ..." Jer "Pusta obećanja, pusti krediti i pusta rasprodaja najvrijednije imovine, ne vode u bolju hrvatsku budućnost!"

Koliko vodećih hrvatskih političara djeluju po ovim načelima? Doslovce ni jedan, da znam. Vozikaju se u skupim državnim autima, određuju si plaće i mirovine neproporcijalne primanjima hrvatskog malog čovjeka.

Nažalost, ti hrvatski političari naša su braća, naša djeca, naši rođaci, naši prijatelji i njihova djeca. I da su takvi kakvi jesu moralno snosimo odgovornost.

Na kraju želim Vam gospodine Borovčak uspjeh u poslovnom životu i sreću i zdravlje.

Vladimir Kovačević

Stipe:" Napravili smo restoran kakav smo željeli - imamo dobre goste, dobru hranu, domaći ambijent.... Zar treba željeti više?" I kad gledate kako gosti ulaze sa obaveznom pozdravom "Ej, Stipe, kako si? Ane, gdje ste?", svi široko nasmijani, doma.... A takvu atmosferu nije lako postići. To je uspio "Croatia restaurant" i vlasnici Stipe i Ana Bravić.

A Stipe i Ana daju sebe svojoj "Croatiji", svatko na svoj način - Ana u kuhinji i sve što izlazi iz njenih ruku - prava je poslastica, a Stipe u razgovorima s gostima, pozdravljajući svakog širokim, toplim osmijehom, u isto vrijeme brižno pazeći kako niti jedan od gostiju ne bi ostao "zapušten", jer, kako Stipe kaže: "Najbolji gost je zadovoljan gost!" A zadovoljni gosti su svi, bar su mi tako mnogi rekli.

Naša "Croatia" (jer nekako taj nam restaurant je u neku ruku i jedna od "zemljopisnih točaka" gdje se susrećemo) vidjela je gotovo svakog od vas, na večerama društava i organizacija, ili na privatnim večerama. Mnogi od vas tamo ste imali svoje "showers", krstítke, zaruke, dočekivali smo Nove godine, ručali ili večerali s prijateljima. Gotovo sve udruge održavale su, ali još i danas održavaju svoje večere ovdje. Mnoga predavanja, predaje počasnih nagrada, susreti sa poznatim ljudima zajednice održavani su ovdje. Gotovo svi službeni gosti, svi pjevači, svi političari, pa i oni naši privatni i poslovni gosti bili su i gosti našeg Stipe i Ane, naše "Croatije". Neke od tih gostiju Croatia je dočekala posebno, s posebno raširenim rukama. Ne mogu zaboraviti doček dr. Vesne Bosanac, koja je bila dočekana upravo onako kako treba: s ljubavlju i punim tanjurom. Danas sam recimo srela u ovom restaurantu i našeg novog konzula geranta, gosp. Refika Šabanovića. Svaki gost za Stipu i Anu i njihov tim drag, svatko je srdačno primljen, bez obzira tko je. Moram se opet vratiti na moju snahu, koja sa zadovoljstvom dolazi ovdje, jer i naša mala unuka, stara tek koju godinu, zaista voli doći na ovo mjesto, pojesti dobru "papicu", zabavljati se s gostima sa susjednih stolova, čak će ju teta koja radi za šankom i pričuvati. Gdje je to moguće dobiti? Samo u "Croatia" restaurantu!

Mi Hrvati ovog kraja imamo ovdje više restauranata, no neki od njih su posebni. U te svakako ubrajam i "Croatii" restaurant, ne samo zbog dobre hrane, već i zbog "štimunga", za koji se brine Stipe i dežurni pjevač, gosp. Ive Zanoski. Ali, ipak, poznavajući mene, svjesni ste kako ću se ja opet vratiti na hranu. Pred neko vrijeme zaželjela sam doći u Croatia u utorak, jer tada je bilo na jelovniku pileći paprikaš sa domaćim rezancima. Aaah, koja je to hrana bila! No, jelovnik je sad promijenjen, i u utorak možete dobiti nešto drugo, dok u četvrtak gotovo morate stajati u redu za ručak. Naime, tog dana gđa. Ana priprema teleći paprikaš sa njokama. Bila sam tamo na ručku sa prijateljima Ingom i Ilijom Vranešićem i ne mogu vam reći kako smo uživali. Njoki su bili izvanredni, a znam da postoji jedan gost "Croatie" koji tada pokupuje gotovo sve njoke i nosi svojimima. Zna čovjek što je dobra hrana!

I ja bih ovako mogla još dugo, a mi smo ipak pri kraju članka. Deset godina "Croatie" - zar zaista? Velik je to broj godina, posebno za jedan restaurant, i uredništvo HRVATSKE ISKRE šalje iskrene čestitke Ani i Stipi Bravić, djeci Bravića, Zrinki i Ivi, koje su odrasle radeći u ovom restaurantu. U čestitku jasno uključujemo i Miru i Dragu Kljajiće, partnere Bravića, želeći im svima sve najbolje, a našem omiljenom restaurantu želimo neka ostane takav kakav je: s izvrsnom hranom i neka nas uvijek na vratima dočekuje topao osmijeh Stipe i Ane Bravić - kako bi se mi u Croatia restaurantu uvijek osjećali kao da smo doma! (VK)

Vaša pisma

Gosp. Zdenko Mlakar, ravnatelj DORE, Jadranka Granić, predsjednica DORE (u pozadini)

Poštovani čitatelji HRVATSKE ISKRE, prijatelji i dobrotvori malih štičenika Humanitarne organizacije DORA,

Kao što smo Vas na stranicama Vašeg cjenjenog lista imali prilike upoznati koncem prošle godine, naša je DORA jesenas obilježila deset godina sustavnog humanitarnog djelovanja, na dobrobit djece i mladeži, stradalnika Domovinskog rata prvenstveno, ali i općenito djece u svim oblicima potrebe. Nama dragocjeni jubilej obilježili smo radno i skromno, ali svečano. Na akademiji u Hrvatskom narodnom kazalištu okupilo se preko šest stotina članova DORE - naše djece koju pomažemo i njihovih roditelja, dobrotvora, suradnika i prijatelja DORE. Posebno su nas svojim dolaskom razveselili naši, od prvih dana vjerni i marljivi suradnici iz Kanade: gospoda Stanko Trtanj, Bob Galamaga, Joe Draganjac i Bratt Bandula, te urednica Vašeg lista, gospoda Valentina Krčmar, koja Vam je sve vjerno prenijela na ovim stranicama. Iskoristio bih ovu prigodu još jednom ponoviti ono najznačajnije što smo tih dana naglašavali: u tih smo deset godina pomagali preko 5000 naše djece u najtežim životnim nepriklikama, od čega je čak 3562 djece pronašlo svoga kuma, najčešće iz krugova hrvatskih iseljenika. Uključujući i ovu akademsku godinu, dodijelili smo 825 stipendija vriednim, ali siromašnim studentima i srednjoškolcima. Prema našm evidencijama, u tom smo razdoblju podijelili najpotrebnijima blizu 11.000.000 DEM, prikupljenih u zemlji i najvećem dijelu u inozemstvu.

Ovi su rezultati na ponos svih nas koji smo godinama stvarali DORU, bilo kao oni koji primaju ili daju, ili mi u središnjem uredu kao most između njih. Blagodat primanja i davanja je neprocjenjiva vrijednost, posebice kad se djetetu u nevolji omogućuje bezbrižnije djetinjstvo, no uvijek ističem da jednako tome veliki značaj ima i zajedništvo koje su pokazali Hrvati sa svih strana svijeta, spremno 10 godina pomažući bližnjem svom.

Stoga, ovi uspjesi su uspjesi svih nas, jer bez bilo koga od nas, danas ne bi bilo niti ovakve humanitarne organizacije DORA.

Zasigurno je većina Vas dobro upoznata s današnjim (ne)prilikama u domovini. Iako je rat, barem po godinama, daleko iza nas, njegove stravične posljedice još uvijek vidamo i osjećamo svakodnevno. Pet godina rata je ostavilo porazne posljedice na gospodarstvo, pa danas imamo preko 400.000 nezaposlenih. Po službenim je statistikama oko 10% stanovništva siromašno, to znači da oko pola milijuna ljudi živi na rubu ljudskog dostojanstva. U tome opet najviše ispaštaju i stradavaju oni koji su tome najmanje krivi i najslabiji - djeca i mladež. Često su zakrnuti njihova osnovna prava - pravo na redovitu i zdravu ishranu, liječenje i školovanje. Stoga je i naša velika obveza i nadalje ustrajno provoditi naše programe pomoći, gdje posebno ističemo nužnost školovanja, svjesni da nam bolju i pravedniju budućnost mogu jamčiti samo mladi i moralni, obrazovani i neopterećeni stručnjaci.

Zato sam slobodan, uz iskrene zahvale svima koji ste dio sebe i

svoga dobra darovali našoj djeci u nevolji, još jednom Vas pozvati i apelirati da i nadalje ostanete uz njih. Vjerujem da će oni naša ulaganja ubrzo vratiti na ponos svima nama i našoj Hrvatskoj.

U ime sve naše djece, njihovih obitelji, Uprave Dore i svoje osobno, svima Vama, Vašim obiteljima, prijateljima i suradnicima želim da blagdane Kristova uskrsnuća doživite u ozračju mira, zdravlja i radosti.

Uz pozdrave, s poštovanjem, Vaš

Zdenko Mlakar, prof.
Ravnatelj HO DORA

Kad smo već kod naše DORE, organizator nas želi podsjetiti da se ove godine približava 10 obljetnica DORINO GOLF TURNIRA. Isti će se održati u petak, 21. lipnja 2002. Nadamo se da ćete taj dan provesti s nama i time dati svoju podršku svima nama, a još više hrvatskoj djeci u potrebi.

Uz lijepi pozdrav, Dorin povjerenik,

Stanko Trtanj

Gđa. Valentina Krčmar, urednica HRVATSKE ISKRE

Vrlo poštovani ljubitelji hrvatskih ljepota i starina!

Primio sam časopis HRVATSKA ISKRA, s izvanrednim prilogom o Velikom Taboru. Velika hvala kao zagrebačka katedrala!

Vaša pažnja koju posvećujete našoj i Vašoj domovini ne samo da je hvale vrijedna, već je i veoma značajna za

očuvanje naše kulturne baštine.

Bit će nam velika radost da Vas ponovno vidimo u velikom Taboru i da se druženjem makar imalo zahvalimo.

Uz srdačan pozdrav, te uz najbolje želje od sveg srca odani Vam i zahvalni, Vaš

Josip Štimac prof.
Joža Taborgradski

S ove strane plota....

Oj Jano, Janice....

Ovih smo Olimpijskih dana bili vrlo ponosni Hrvati: malena zemlja, puno medalja. Što kaže statistika? Koliko pučanstva dijeli jednu medalju, koliko po jednom km ?

Država u mil.	Pučanstvo glavi (u mil.)	Medalja po km	Površina	Po km
Norveška	4.5	0.2	307000	14000
Austrija	8.2	0.5	82000	5100
Estoniya	1.4	0.4	5000	15000
Švicarska	7.3	0.7	4000	3600
Finska	5.2	0.7	305000	44000
HRVATSKA	4.4	1.1	56000	14000
Slovenia	2.0	1.9	20000	20000
CANADA	32.0	1.9	9200000	54000
Nizozemska	16.0	2.0	34000	4200
Njemačka	83.0	2.4	350000	10000
Bugarska	7.7	2.5	110000	37000
Češka	10.3	5.1	78000	39000

Dijaspora 4 mil+ Hrvata: 4 po svijetu svijet

Kostelić četvero po obitelji 80 m 20 m

* DO NOT EVER UTTER that you are from a small country: otherwise it will remain small!

miha

Kriza Vlade u Hrvatskoj

Budiša zamjenik premijera, Granić, Fižulić i Tušek odlaze iz Vlade

ZAGREB - Malo vijeće HSLS-a na svojoj drugoj sjednici, održanoj u utorak poslijepodne, jednoglasno je odlučilo povući Gorana Granića, zamjenika premijera, Goranka Fižulića, ministra gospodarstva, te Alojza Tušeka, ministra prometa, pomorstva i veza, iz Vlade, te predložiti da na mjesto zamjenika premijera dođe predsjednik HSLS-a Dražen Budiša. O druga dva upražnjena ministarska mjesta Dražen Budiša dobio je zeleno svjetlo Malog vijeća da počne konzultacije s premijerom Ivicom Račanom. O tijeku i odlukama sjednice Malog vijeća nekoliko minuta nakon sjednice telefonski je premijera Ivicu Račana obavijestio Dražen Budiša.

- Nećemo izlaziti sa širom argumentacijom zbog koje povlačimo

PREMIJER OBJAVIO DA SU PREDSDJEDNICI PET STRANAKA POSTIGLI ZADOVOLJAVAJUĆU SUGLASNOST O RJEŠENJU KRIZE VLADE

Račan: Budiša zamjenik premijera, a Granić i Trconić potpredsjednici

ZAGREB - Premijer Račan jučer je u Banskim dvorima objavio da su predsjednici pet stranaka postigli zadovoljavajuću suglasnost oko programa rada Vlade i vladajuće koalicije, te o kadrovskim promjenama u Vladi. Time je dao do znanja da je petorka jučer uspješno privela kraju mukotrpne pregovore i da je gotovo postigla kompromis, što bi trebalo značiti da najveća dosadašnja kriza u koalicijskoj vlasti, koja je trajala nekoliko tjedana, neće završiti prijevremenim izborima.

Račan je objavio kako se šefovi petorke suglasili da Dražen Budiša uđe u Vladu i postane zamjenik premijera, dok će Goran Granić ostati u Vladi kao njezin potpredsjednik, i to u stranačkoj kvoti HSLS-a. Dogovoren je i ulazak u Vladu Luke Trconića, sadašnjeg šefa saborskog Kluba zastupnika HSS-a, koji će također postati potpredsjednik. Osim toga, HNS i LS dobili su mogućnost da njihovi članovi Vlade (ministri Radimir Čačić i Božo Kovačević) također dolaze na sjednice užeg kabineta, čime je broj njegovih članova povećan za četiri (ukupno osam). Postojeći članovi užeg kabineta su premijer i tri potpredsjednika Vlade, među kojima su Slavko Linić i Željka Antunović iz SDP-a, te Goran Granić koji je istodobno bio i zamjenik premijera.

Fižulić čeka prijem u CEFTA-u

Račan je potvrdio da ministri Jozo Radoš, Andro Vlahušić i Hrvoje Kraljević ostaju na dužnosti, najavivši da će prihvatiti samo ostavke Alojza Tušeka i Goranka Fižulića. Po njegovim riječima, Fižulić neće odmah otići, nego će se njegova ostavka provesti nakon što bude uspješno završio posao potpisivanja ugovora o slobodnoj trgovini sa

DRAŽEN BUDIŠA DEMONSTRATIVNO NAPUSTIO SASTANAK PETORKE - DRAMATIČNO ZAOŠTRAVANJE U VRHU VLADAJUĆE KOALICIJE

Račan: Koalicija u ovakvim uvjetima nema smisla

ZAGREB - Predsjednik HSLS-a Dražen Budiša jučer je iznenada i demonstrativno napustio sastanak petorke, samo sat vremena nakon početka sjednice, u trenutku kada su se šefovi koalicije dogovarali o tome koje će poslove kao novi zamjenik premijera Budiša preuzeti od Gorana Granića. U toj dramatičnoj situaciji, četvorica predsjednika stranaka hitno su organizirali konferenciju za novinare, na kojoj je premijer Račan rekao da je to prijelomni trenutak za vladajuću koaliciju: "Ili ćemo stabilizirati odnose, ili ova koalicija nema šanse za preživljavanje!" - rekao je Račan.

Dražen Budiša, kad je izašao iz Banskih dvora, nije htio komentirati razloge zbog kojih je napustio sastanak, ali su njegovi suradnici iz HSLS-a pustili vijest da je to zato što premijer navodno tvrdi da ova koalicija nema smisla i da neće prihvatiti da Budiša preuzme poslove koordinacije za unutarnju i vanjsku politiku, kojima se dosad bavio Granić.

Čudan odlazak

Premijer Račan to je demantirao, rekavši da je stvar u tome što Granić ima puno dužnosti u koordinaciji, te da treba dogovoriti što će od tih dužnosti preuzeti Budiša, a što će se preraspodijeliti na nove potpred-

naše ministre, ali ističemo da nismo zadovoljni njihovim radom. Međutim, predsjednik stranke Dražen Budiša obavijestit će šire o razlozima zbog kojih povlači i Gorana Granića i Goranka Fižulića, ali kako je rekao, i Alojza Tušeka, koji iako više nije član HSLS-a, u ministarskoj je kvoti HSLS-a - kazao je glasnogovornik HSLS-a Joško Kontić.

Na novinarsko pitanje što će se dogoditi ako premijer Račan odbije zahtjeve HSLS-a, glasnogovornik stranke i potpredsjednik stranke Joško Kontić kazao je da će u tom slučaju predsjednik HSLS-a i Malo vijeće sazvati sjednicu Velikog vijeća. Podsjetimo, jedino je u ingerencijama Velikog vijeća da odlučuje o ostanu ili izlasku stranke iz koalicije. (Večernji list 27. veljače

zemljama članicama CEFTA-e i nakon što Hrvatska postane članicom te trgovinske organizacije - što se očekuje, kako je rekao, do kraja svibnja. Govoreći u pauzi sastanka petorke, Račan je pred mnoštvom novinara izjavio da je vrh koalicije postigao suglasnost oko najvažnijih pitanja, a da će se o svemu zaključenom do kraja tjedna još morati izjasniti i vodstva svih vladajućih stranaka. Račan je posebno naglasio da petorka postiže programsku suglasnost, pa i oko suradnje Hrvatske s Haškim sudom, upozorivši kako je to "presudno važno", jer kvaliteta i dužina trajanja vladajuće koalicije ovisi upravo od te suglasnosti. Suglasnost se postiže i za vođenje mirovinske, zdravstvene, obrambene reforme, one u pravosuđu, zakonodavstvu i na drugim područjima. Tu su i pitanja privatizacije, odnosa sa susjedima, s MMF-om, suglasnost oko Vladinih projekata kao što su ubrzana cestogradnja, stanogradnja, zapošljavanje, kao i skidanje barijera stranim ulaganjima u Hrvatsku.

Prema neslužbenim informacijama, kadrovske promjene u Vladi dogovorili su šefovi SDP-a, HSLS-a i HSS-a na neformalnim sastancima u ponedjeljak. Sa svojim prijedlogom da Budiša i Trconić uđu u Vladu, a Granić ostane u njoj, u utorak su suočili predsjednike LS-a Zlatka Kramarića i HNS-a Vesnu Pusić. Oni su se na sastanku u Banskim dvorima pobunili, jer je dogovor Račana, Budiše i Tomčića navodno postignut iza njihovih leđa. Zato su im ta trojica naknadno popustila i omogućila ulazak u užu kabinu i predstavnicima njihovih stranaka. Na taj način sve stranke koalicije imat će veći utjecaj na Vladine odluke u pripremnj fazi, čime bi se trebalo spriječiti dominantni utjecaj SDP-a na ono što Vlada radi. (Novi list 6. ožujka)

sjednike Vlade.

Račan je dodao, a to su potvrdili i ostali predsjednici stranaka na konferenciji za novinare, da su još u utorak u nazočnosti Dražena Budiše dogovorili sve kadrovske promjene, pa i to da će Fižulić otići iz Vlade do kraja svibnja, a ne do 1. srpnja, kako je prvotno predlagano. Postoji mogućnost, rekao je Račan, da Fižulić odmah ide iz Vlade. To uopće nije problem. Ako se od takvih pitanja bude svaki dan stvarala kriza u koaliciji, onda koalicija zaista nema smisla, rekao je povišenim tonom premijer. Predsjednik HSLS-a Zlatko Tomčić izjavio je sinoć da je odlazak Budiše sa sastanka njemu vrlo čudan i da ne može dokučiti razloge zbog kojih je otišao. Predsjednik LS-a Zlatko Kramarić pokušao je prije konferencije za novinare četvorke nagovoriti Budišu da se i on pojavi pred novinarima, ali u tome nije uspio. No, Kramarić kaže kako ima dojam da odlazak Budiše sa sastanka ne znači da HSLS definitivno izlazi iz koalicije.

Osam točaka

Šefovi stranaka jučer su dogovorili osam pitanja o kojima će se vodstva članica koalicije izjasniti do nedjelje, kada bi se trebalo znati hoće li

koalicija opstati. Na prvom je mjestu dogovor o tome da Budiša ulazi u Vladu na mjesto zamjenika premijera, a Granić za potpredsjednika Vlade u kvoti HSLS-a. Drugo, Račan prihvaća samo ostavke Tuška i Fižulića, od kojih prvi ide odmah, a drugi do kraja svibnja. Treće, ako se Fižulić bude negativno eksponirao protiv HSLS-a, otići će i ranije. četvrto, Luka Trconić iz HSS-a dolazi na dužnost potpredsjednika Vlade. Peto, ministri Čačić i Kovačević postat će ujedno i članovi užeg kabineta Vlade. Šesto, svaka stranka treba se izjasniti želi li ostati u postojećoj koaliciji, pa ako želi, pod kojim uvjetima. Sedmo, stranke se trebaju izjasniti postoji li programska suglasnost oko programa Vlade. Osmo, svaka stranka treba definirati svoje stavove prema mogućoj izmjeni koalicijskog ugovora. Vesna Pusić je naglasila u ime ostalih čelnika da je Budiša bio prisutan na sastanku petorke kada je ona dogovorila prvih pet pitanja, a da je četvorka ostala tri pitanja dogovorila bez njega.

PREDSJEDNIK HSLS-a OBJASNIO STAVOVE MALOG VIJEĆA HSLS-a

Budiša: Ostajemo u koaliciji, ali Fižulić mora otići

Moje preuzimanje koordinacije za unutarnju i vanjsku politiku, te odlazak ministra Fižulića, ako postoji politička volja, moguće riješiti već idućeg tjedna, rekao je Dražen Budiša

ZAGREB - Malo vijeće HSLS-a zatražilo je na svojoj jučerašnjoj sjednici da predsjednik stranke Dražen Budiša uđe u Vladu na mjesto zamjenika premijera "što podrazumijeva da će biti na čelu koordinacije za unutarnju i vanjsku politiku". što se tiče roka za odlazak iz Vlade ministra gospodarstva Goranka Fižulića, zaključak je da on "dužnost obavlja do zajedničke provedbe svih kadrovskih promjena". Objašnjavajući stajališta HSLS-a osam pitanja koje su strankama postavili predsjednici stranaka petorke, Budiša je rekao da se sva kadrovska pitanja, ako postoji politička volja, mogu riješiti već idućeg tjedna. Pri tom je mislio i na stav HSLS-a da se prihvaća izbor Gorana Granića za potpredsjednika Vlade i da premijer ne usvoji ostavke ministara Jozе Radoša, Hrvoja Kraljevića i Andra Vlahušića. Također, HSLS podupire imenovanje Luke Trconića za potpredsjednika Vlade i ulazak u uži kabinet jednog ministra iz HNS-a i LSa.

"Zbog javnosti, birača, kao i koalicijskih stranaka, više se ne može odugovlačiti rješavanje ove krize, jer u njoj trpi Hrvatska, svi građani i međunarodni ugled Hrvatske«, naglasio je Budiša, dodajući da nije pesimist, da vjeruje kako će petorka postići dogovor. Iznoseći svoju verziju napuštanja sastanka petorke u utorak Budiša je iznio da je premijer Ivica Račan započeo sastanak tvrdnjom da koalicija više nema smisla podupirući tu ocjenu medijskim interpretacijama stanja u petorci. Kada je u nastavku Vesna Pusić čitala zaključke dogovora s prethodnih sastanaka, kazala je da Budiša ulazi u Vladu i postaje predsjedavajući koordinacije za unutarnju i vanjsku politiku. No, Račan je osporio taj

ZAGREPCANI, SPLIČANI, RIJEČANI I OSJEČANI O KRIZI KOALICIJE: Hrvatska ogorčena ponašanjem vlasti

* Ovo je užas, svega mi je dosta - kaže Osječanka
* Ponašanje Dražena Budiše nevjerovatno je, zaista je pretjerao - kažu u Rijeci

RIJEKA - Previranja u Vladi i koalicijsku neslogu komentirali su građani Zagreba, Splita, Rijeke i Osijeka. Ugostitelj u središtu Zagreba Antun Kolarić smatra da su građani navikli na stalna prepucavanja, pogotovo aktualne vlasti, koja, kako kaže, ništa drugo i ne radi od početka mandata.

- Najprije su se svađali s predsjednikom, a onda i međusobno, a svađat će se dok god budu na vlasti - kaže Kolarić. Umirovljeni Mlivoj, koji nam nije htio reći svoje prezime, jer, kako kaže, puno ga ljudi poznaje, drži da je za prepucavanja najviše kriv Dražen Budiša, koji ne može podnijeti to što ne sudjeluje u vlasti, a Matko Lončar smatra da su trzavice sastavni dio politike "crvenih", kako naziva aktualnu vlast.

Puna kapa politike

Splićani su jednoglasni u ocjeni da im je "puna kapa" politike, ali nismo pronašli nijednoga koji ne prati pregovore u vrhu petorke i Vlade.

- Ovo je borba za fotelje, ljudi gladuju, a oni se ne mogu dogovoriti o podjeli vlasti. Smiju nam se i rugaju! - smatra Nikola Vojković. Ironično dodaje da Vlada RH upravo provodi aktivnu politiku zapošljavanja, otvarajući nova dva radna mjesta u svom užem kabinetu.

Kontić širi dezinformacije?

Najviše uzbuđenja među novinarima izazvala je tvrdnja četvorke da su neimenovani izvori iz HSLS-a u utorak pogrešno informirali sve medije o tome zašto je došlo do nesporazuma na sastanku petorke u vezi s Fižulićem. Prema njima oni su s Budišom dogovorili da Fižulić ide do kraja svibnja, a ne odmah, dok su se naknadno dogovorili da može otići i odmah ako se bude negativno eksponirao oko HSLS-a. Neslužbeno se tvrdi da je netko iz HSLS-a, navodno glasnogovornik Joško Kontić, pomogao stvaranju krize u HSLS-u vladajućoj koaliciji, dok Kontić to odlučno opovrgava. Tvrdi se da je sam Budiša jučer rekao vodstvu HSLS-a da netko iz te stranke širi krive informacije. Zbog dramatičnog zaoštavanja odnosa u vladajućoj koaliciji sinoć se sastalo Predsjedništvo SDP-a, a danas će se sastati i vodstva svih ostalih stranaka petorke.(Novi list 7. ožujka)

stav riječima što pitanje tek treba riješiti". "Tada sam ustao i obrazložio da napuštam sastanak, jer ponovno vraćanje na pitanje oko kojeg nije bilo suprotstavljanja znači pokušaj da se stvari dovedu na početak. Da se ponovno pokuša realizirati scenarij rješavanja krize glasanjem o povjerenju Vlade, premda je on već ranije propao", istaknuo je Budiša, odbijajući tvrdnje koalicijskih partnera te nije objasnio uzroke odlaska sa sastanka.

"Mi liberali znamo da istina nije ono što kaže većina, nego da je istina ono što je istina", konstatirao je predsjednik HSLS-a. Budiša je otkrio da je na sastanku s ministrima HSLS-a u ostavci u ponedjeljak postignut džentlmenski sporazum da Fižulić ostane u Vladi do svibnja. Međutim, smatra da je Fižulić svojim naknadnim istupima u javnosti prekršio taj sporazum, te je Budiša u utorak, prije sastanka petorke, rekao Račanu da ministar gospodarstva mora otići odmah.

Dobit ćemo bitku za HSLS

Apsurdno bi bilo da predsjednici ostalih stranaka ocjenjuju da li Fižulić napada vodstvo HSLS-a i u zavisnosti od toga procjenjuju kada on treba napustiti svoju dužnost. To neće proći. Ovo je bitka za HSLS koju ćemo dobiti, naglasio je Budiša. Pod uvjetom da se realizira dogovor pet stranaka, HSLS će, ističe Budiša, ostati u koaliciji. Na novinarsko pitanje kako nakon svega misli surađivati u Vladi s Račanom kad između njih više nema povjerenja, Budiča je odgovorio da su za političku suradnju bitni interesi "a poželjno je povjerenje". "Moći ću surađivati s Račanom", zaključio je Budiša.(Novi list 8. ožujka)

Božena Anić također misli da ovo nije kraj vladavine petorke i da će se na kraju ipak sporazumjeti. Pokazali smo se nezrelima i nespremima za suvremenu demokraciju, ocijenila je Maja Klarić.

- Nakon dugogodišnje vladavine jednoga čovjeka i jedne stranke, tek učimo demokraciju. Izbrali smo koalicijsku Vladu, međutim, ona se ne snalazi - smatra ona.

Riječanin Dragan Todorović komentirao je situaciju biblijskim citatom "čovjek nad čovjekom vlada na zlo njegovo zato što čovjek sam svojim korakom ne može upravljati", napominjući kako ga posljednji događaji nimalo ne čude. Ponašanje koalicijskih partnera Josip Petrović ocijenio je neprihvatljivim.

U Vladi mnogo nesposobnih

-Ružno je to što čine. Dok se oni svađaju, problemi nas sustižu. Teško je podnositi njihovo prepucavanje. Ponašanje Dražena Budiše nevjerovatno je, zaista je pretjerao - dodao je Petrović. Da mu je odavna dosta političkih svađa, potvrdio nam je i Ernest Bušljeta, a previranjima u Vladi nezadovoljna je i Tamara Kapović-Ivićak.

- U Vladi ima puno nesposobnih. Nama trebaju sposobni, uopće

možda razmijeniti gostovanja, ili stvoriti prijateljstva. Nisam ostala dugo, jer koncert je počeo naglo, i ispred nas redali su se zbor za zborom, svaki na svom jeziku, svaki u razdraganoj pjesmi. U dvorani, koja je bila prepuna ljubitelja glazbe, obitelji i prijatelja, bili su i službeni predstavnici svake zemlje, koji su bili predstavljeni sa zborom zemlje koju su predstavljali. Uz predstavljanje zbora i konzula zemlje, rečeno je i par riječi o samoj zemlji, i zaista je bilo ugodno slušati par riječi o Hrvatima kao jednom od najstarijih naroda Europe i nekoliko riječi o povijesti Hrvata.

Prije nego krenemo dalje, moram se ispričati ženskom zboru "CroArteChorale". Naime, ispustila sam reklamu o ovom zaista vrijednom događaju i vjerujem kako neki nisu o tome znali, jer nisu ni čuli, ni pročitali na vrijeme o ovom koncertu. Nažalost, zbog tehničkih promjena koje uvodimo u HRVATSKU ISKRU, ta reklama je ispuštena i zaista mi je žao zbog toga, ali sada je već kasno. Što je učinjeno, učinjeno je, no velika je šteta da niste došli čuti ovaj vrijedan koncert, ako ste znali o njemu.

Bilo je zaista osvježavajuće slušati muziku svijeta! Pred nama su se redali Kinezi, Armenci, Talijani, Estonci, Austrijanci, Filipinci, Njemci, Ukrajinci i, jasno, Hrvatice, njih šesnaest hrabrih koje su zaista sve dale od sebe kako bi pokazale prisutnima kvalitet i raznolikost hrvatske glazbe. Počele su svečanom pjesmom "Dobar večer, dobri ljudi", koju su izvrsno izvele, muzički; punim i sigurnim glasovima. Druge dvije pjesme "Cvit mi je" i "Tu za repu", vrlo suprotne pjesme, jedna sa Visa, druga iz Međimurja, dočarale su prisutnima raznolikost hrvatske pjesme. Naš zbor, pod vodstvom gđe. Betty Kovacs, iako izvanredno malen, najmanji brojčano na ovoj manifestaciji, dobro je zvučao,ljudi iza mene su oduševljeno pljeskali našim pjevačicama u zboru.

No, ono što je sve oduševilo, bio je kraj koncerta kad su se udružili svi zborovi i svi su zajednički pjevali. Njih 250 pjevača, pod vodstvom gđe. Betty Kovacs prvo su izvrsno otpjevali "Gloriju", Antonija Vivaldija, pa pod vodstvom talijanskog dirigenta Daniela Colle "The heavens are declaring"a zadnja pjesma bila je simbolična"Common ground".

Posljednju pjesmu na repertoire, pjesmu "Common ground" napisao je William Candy, koji je sam pjevao svoju pjesmu, ali i pratio izvođače sa gitarom, a prije izvedbe rekao kako je ta pjesma počela kao pjesma hvale Kanadi, a završila je pjesmom nade za ovaj svijet koji je u problemima. Bilo je upravo veličanstveno slušati i gledati tih 250 izvođača, koji su osmjesima, glasovima, srcem i pjesmon predali poruku nade svijetu. Riječi ove pjesme su zaista izvanredne, pa vam ih predstavljam u većini:

Članice zbora CroArte Chorale pred nastup

Zbor od 250 pjevača, devet narodnosti, u pjesmi "Gloria" pod vodstvom gđe. Betty Kovacs

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 103, 15. III 2002

Common Ground

There's nothing we can't do or we cant be
If I believe in you and you believe in me.
It's in our hopes and in our dreams,
Sometimes the fear is not quite what it seams.

A longing for a spirit free and wild,
Like the unspoiled imagination of a child,
Who takes your hand and simply stands face to face,
Heart to heart, on common ground.

We all stand on common ground,
With a voice that's clear and strong,
We can sing most anything
And share a common bond.

As sure as there's tomorrow and today,
As sure as people smile and children play
There's those who laugh and those who cry
Underneath a universal sky.

We are all the future and the past
Were all the answers to the questions that we ask.
Reach out a hand so we can stand
Face to face, heart to heart, on common ground.

We all stand on common ground
With a voice that's clear and strong
We can sing most anything
And share a common bond.

We all stand on common ground
With a voice that's clear and strong
We can sing most anything
And share a common bond.

Dvorana je bila na nogama, a izvođači pjesmom, koja je ispunila srce svakog prisutnog u dvorani, puni nade za ovaj svijet.

Čestitamo ženskom zboru CroArte Chorale - svim članicama i dirigentu gđi. Betty Kovacs - na izvanrednoj ideji sudjelovanja na koncertu raznih nacija, kao i na dobroj izvedbi hrvatskih pjesama. (VK)

p. Refik Šabanović, konzul gerant, s gđom. Arankom guel

Korizmeni karitativni ručak u Mississai župa Hrvatskih Mučenika

Korizmeni karitativni ručak u Torontu, župa Naša gospe Kraljica Hrvata

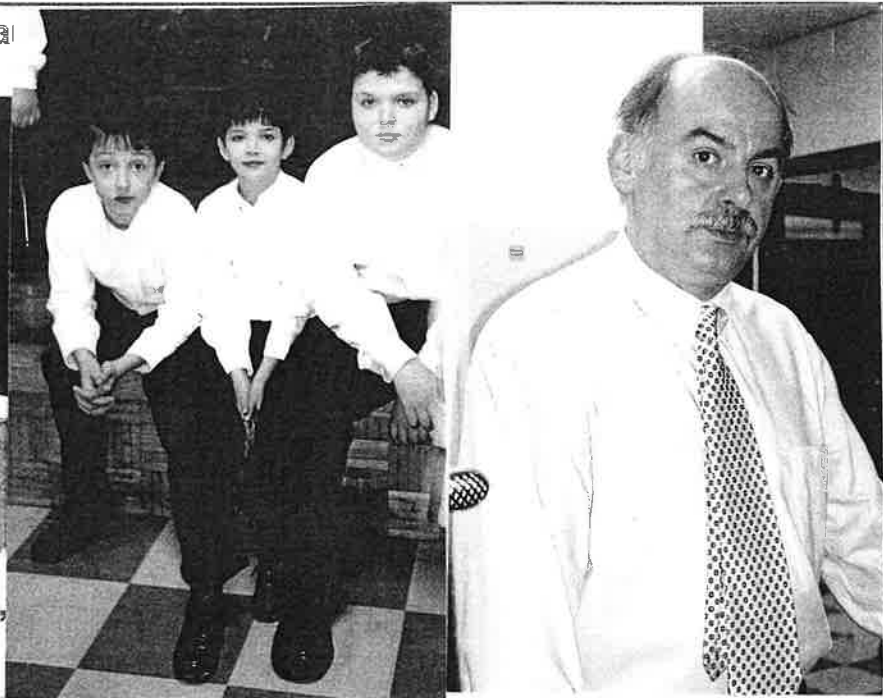
Nažalost, na korizmenom karitativnom ručku u Torontu nisam bila, nisam stigla jer put iz Mississauga do Toronta nije kratak (makar sam se jako žurila), i stigla sam kad su se domaćini već pakirali, no prisutni su mi uspjeli reći kako je bilo puno župljana, koji su željeli pomoći (i usput pojesti izvrsne ribice, dobru rižu i, jasno, domaće palačinke). Kako je ručak bio dijeljen nakon svake sv. mise, broj ručkova koji su bili prodani time je i veći. Po licima onih koje sam još zatekla u dvorani, svi, i župnik vel. Josip Kos i sve časne sestre, kao i oni koji su pripremali ručak - bili su zadovoljni. A ribice i riža i palačinke zaista su bile dobre - to vam mogu potvrditi, jer sam se i ja pridružila onima koji su jeli ovaj ručak u svojoj župi, time pomažući one kojima je zaista nužno. (VK)

Singing together

Ove nedjelje, 10. ožujka u Cardinal Carter Academy for the Arts u Torontu održana je jedna izvanredna manifestacija pjesme na kojoj je sudjelovao naš ženski zbor "CroArte Chorale", pod vodstvom gđe. Betty Kovacs. Tamo, u krcatoj dvorani ljubitelja zvorske glazbe, čula se je pjesma iz devet zemalja svijeta, a jedna od njih bila je i Hrvatska.

Prije samog početka koncerta svratila sam malo u sobu gdje je bio naš zbor. Sve članice zbora bile su vrlo opuštena i zadovoljne sudjelovanjem na ovom koncertu, gdje će upoznati i druge zborove,

nije bitno kojoj stranci pripadaju. Njihovo je ponašanje, koje dobro plaćamo, krajnje neodgovorno. što bi bilo da mi, kada nečim nismo zadovoljni, jednostavno odemo s posla? Valjda postoji nekakva odgovornost - kazala je Tamara Kapović-Ivičak.

Osječane, čini se, ne zanima politika ili pak ne žele govoriti o njoj. Naime, od 20-ak Osječana koje smo jučer zaustavili u gradu, samo je četvero pristalo kazati svoje mišljenje o aktualnim previranjima u petorki.

Alemka Krišto drži da je to što se događa užas.

- Svega mi je već dosta - kaže ona.

- Njihove svađe nisu dobre za obične ljude i ne vjerujem da će u konačnici sve dobro završiti - smatra Maja Vojnović, a Melita Beganović kaže da je vladajuća petorka već iznevjerila svoje birače jer je malo toga za njih učinila, a najnovije svađe u Vladi samo potvrđuju koliko joj je stalo do običnih ljudi. Ipak ne vjeruje da će zbog toga biti prijevremenih izbora. (Večernji list 8. ožujka)

ŠEFOVI KOALICIJE UGLAVILI DIO KOMPROMISNOG SPORAZUMA Odluka o opstanku u petak

* Goran Granić ostaje potpredsjednik u Vladi, ali kao neovisan član. Budiša ne zna znači li to da je izašao iz HSLS-a

ZAGREB - Dogovorili smo se da Dražen Budiša uđe u Vladu kao zamjenik premijera i da bude na čelu Koordinacije za unutarnju i vanjsku politiku. Goran Granić ostaje potpredsjednik Vlade, ali kao neovisni član i neće biti u kvoti HSLS-a. Ja ću prihvatiti ostavke ministara Alojza Tušeka i Goranka Fižulića, a na petorci ćemo se dogovoriti oko datuma razrješenja. U uži kabinet će ući i po jedan ministar iz HSS-a, LS-a i HNS-a, budući da je HSS odbio potpredsjedničko mjesto u Vladi - rekao je sinoć premijer Ivica Račan, nakon šestosatnih pregovora čelnika koalicije.

Čeka se dogovor o Haaškom sudu

Šefovi stranaka su jučer započeli drugi krug razgovora o izlasku iz krize, a nakon jučerašnjeg sastanka čini se da postoji minimum dobre volje da se vlast sačuva. Sve su stranke izrazile želju da koalicija opstane, a hoće li to biti moguće vidjet će se u petak nakon novog kruga razgovora. Tada će šefovi koalicije početi razgovarati o programskoj suglasnosti oko konkretnih točaka. Račan i njegov SDP inzistiraju da u slučaju postizanja suglasnosti oko sasvim određenih programskih točaka svi šefovi koalicije to i potpišu. "Ako se u petak dogovorimo oko programa, koalicija će opstati", rekao je sinoć Račan.

Iako o tome sinoć novinarima nije govorio nitko od nazočnih - a uz Račana su bili i Zlatko Tomčić, Dražen Budiša i Zlatko Kramarić - pretpostavlja se da bi u petak najviše problema moglo biti oko suglasnosti o suradnji s Haaškim sudom. To se procjenjuje kao moguća nova tempirana bomba koja bi mogla izazvati iskakanje Dražena Budiše i HSLS-a. Zato Račan, čulo se SDP-u ovih dana, želi Budišin potpis da će biti kooperativan u slučaju neočekivanih zahtjeva Haaškog suda. U HSLS-ovim redovima čuje se da će Budiša tražiti da se partneri usuglase oko

toga da se suradnja s Tribunalom temelji na Ustavnom zakonu o suradnji s Haaškim sudom, ali i na Pismu Vlade RH iz prosinca 2000. godine koje je Račan poslao Carli del Ponte, čiji je ton vrlo oštar i u čijoj je izradi sudjelovao i Goran Granić.

Novinare je zanimalo znači li neovisni status G. Granića u Vladi da je izašao iz HSLS-a, ali je Budiša mogao reći tek da je u ponedjeljak dobio njegovo pismo u kojem kaže da ne može preuzeti nikakvu odgovornost u Vladi u ime HSLS-a ili kao član HSLS-a. No, Budiša nije znao znači li to da je Granić izašao iz stranke. "Ako nije stiglo ništa osim toga, Granić je još član HSLS-a", kazao je Budiša. Šef HSLS-a je jučer i partnerima dao Granićevo pismo, a u njemu Granić piše da su mu neprihvatljivi zaključci Malog vijeća HSLS-a prema kojima on ne može biti u kvoti HSLS-a, a Fižulić mora odmah biti smijenjen, jer odstupa od dogovora HSLS-ovih ministara i Dražena Budiše.

Izmijene koalicijskog ugovora

Partneri su dogovorili i izmjene Koalicijskog ugovora. Ubuduće će se sporovi rješavati na petorci, a ako ne bude jedinstvenog stava, odluka će se donositi većinom glasova, u kojem svaki šef stranke ima glasova koliko mu stranka ima mjesta u Saboru. No, kako SDP ima više mjesta od sve četiri stranke zajedno, većina ne smije biti samo iz jedne stranke. U iznimno važnim pitanjima sporovi će se rješavati dvotrećinskom većinom. Problem povlačenja ministara iz Vlade riješen je tako da smjenu člana Vlade mogu tražiti i premijer i predsjednik stranke. O tome će se nastojati postići suglasnost partnera, a ako je ne bude, o smjeni će odlučiti petorka dvotrećinskom većinom.

Račan je odbacio optužbe da su on i SDP kanili tražiti glasovanje o povjerenju Vladi kako bi raskolili Klub HSLS-a. "Ako koalicija ne izađe iz krize, SDP-u nije rješenje glasovanje o Vladi, nego ostavka premijera. Dakle, ako ne bude stabilnosti, uslijedit će moja ostavka", rekao je Račan. Budiša je zaključio da će u Vladu ući kad se steknu uvjeti, te da je optimist u pogledu brzog izlaska iz krize.

(Večernji list 13. ožujka)

Istarski ples

Preporučujemo Vam: GENERALTOURIST TRAVEL SERVICE LTD.

Special agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

GeneralTourist travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agencije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplove i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uređuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske" kojeg možete slušati na radio postaji CHIN 100.7 FM u tjednu od 2:00-3:00 sati i nedjeljom u 12:00 na 15.40 AM
- Za sve informacije obratite se na nas ured.

Ivica (John) Lončarić

3045 Southcreek Road Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6
(905) 602 8900, Generaltourist@ICA.net, www.generaltourist.com, Fax: (905) 602 8899

CHIN Radio is now broadcasting LIVE on the internet 24 hrs a day! Check out our new and improved website: chinradio.com and listen to FM 100.7 FM and AM 1540 live on your computer! email us your comments at: promotions@chinradio.com. We would like to hear from you!

Kostelići - vrhunski skijaši svijeta

Ivici Kosteliću slalomski Kristalni globus!

Ivica Kostelić prvu je vožnju odvezio fantastično. Nakon što je prvi startao Bode Miller, jedini Ivičin konkurent za osvajanje malog Kristalnog globusa, i nije vozio osobito dobro, a onda je na sredini staze načinio i veću pogrešku, nakon što su se spustili Aamodt, Vidal, Kunc i Schönfelder, niz stazu je, kao šesti, krenuo Ivica. Skijajući precizno i bez kalkuliranja, stigao je do cilja i stekao krasnu prednost, bio je od Millera brži za sekundu i 35 stotinki. Nevjerojatno. Zahvaljivao je Ivica na čestitkama za tu vožnju i samo kratko dodao da se ide brzo odmoriti kako bi bio pripravan za drugu.

- Ivica je vozio fantastično, nije kalkulirao, išao je do kraja i napravio pravu stvar. I to je najbolji i jedini način da se pobijedi - dodao je direktor reprezentacije Vedran Pavlek. Miller je, pak, nakon te prve vožnje kratko prokomentirao svoj veliki zaostatak za Ivicom: - Ništa još nije gotovo.

Amerikanac je na kraju u prvoj vožnji bio osmi. Osim Ivice, od njega su bili brži Albrecht, Amiez, Vidal, Košir, Raich i Kunc. Napomenimo da je naš skijaš od drugog, Austrijanca Killiana Albrechta, bio brži za 52 stotinke sekunde. A onda je došla ta dramatična druga vožnja.

Bode Miller opet se spustio poput lavine niz padinu Flachaua, postigao je neviđeno dobro vrijeme, čak sekundu i 85 stotinki bio je brži od dotad vodećeg Larssona. I kako su se dalje spuštali skijaši, bilo je jasno da nitko ne može ni blizu vremenu koje je postigao Amerikanac.

- Opet sam si otežao život tom prvom vožnjom - ustvrdio je nakon sjajne druge vožnje Miller.

Bio je nedostižan, dok na start nije došao Ivica Kostelić. Pobjegli smo se nakon prvog prolaznog vremena, izgubio je Ivica pola sekunde prednosti iz prve vožnje, a onda je stisnuo gas do daske, i u cilj ušao uzdignutih ruku. Erupcija oduševljenja nastala je kad se vidjelo da je

Ivica postigao svoju treću ovosezonsku slalomsku pobjedu. Iako mu je za osvajanje maloga Kristalnog globusa bilo dovoljno i drugo mjesto, Ivica je na najljepši način došao do uspjeha.

Na konferenciji za novinare Ivica Kostelić pojavio se s noktima na kojima je pisalo - Janica. I to na obje ruke.

- Rekla mi je da je prvo vrištala kad sam pobijedio, a onda plakala. Ovo je i njen uspjeh, puno radimo zajedno, treniramo zajedno i moj uspjeh je i njen - rekao je Ivica o svojoj sestri.

- Ivica je izdržao veliki pritisak i napravio veliku stvar - govorio je njegov trener Vicencij Jovan, ošišan na "nulericu" zbog oklade, zbog koje je i serviser Franjko obojio kosu u crveno.

Teško je bilo probiti se do velikog pobjednika, koji se skidao u ciljnoj ravlini da bi pokazao majicu s natpisom "Ja nisam genij". E, prihvatio on to ili ne, ipak je genij. Ljubio je Ivica stazu u Flachau, plesao sa skijama. Na kraju je uspio i reći: - U Wengenu sam prije starta rekao: Sad kad krećeš zadnji, sad se pokaži.

Čestitali su mu svi, ljubio ga je i Tone Vogrinec, čestitali su mu i Bode Miller i svi slovenski skijaši, veselili su se uspjehu dečka koji je zaslužio takvo slavlje. I mama Marica morala je primiti brojne čestitke, kao i svi predstavnici naše reprezentacije u Flachauu.

U velikom slavlju Ivici je radost pomutio ponovljeni propust organizatora. Na službenim jarbolima nije bilo naše zastave. - Bilo je tamo svih zastava, hrvatskih je bilo samo u publici, no ne i na jarbolima. Ne znam zašto se to ponovo događa - rekao je Kostelić na pobjedničkoj presici.

Čuvši tu primjebdu, organizatori su pohitali ispraviti propust, pa se prigodom dodjeljivanja Globusa hrvatska zastava ipak zavijorila na službenom jarbolu. (Večernji list 10. ožujka)

Janica sezonu zaključila pobjedom!

U Flachauu je protekli vikend najčešće izgovarano prezime Kostelić. Da bi bilo tako jučer se potrudila Janica Kostelić koja je sjajno odvezila slalomsku utrku i pobijedila. I to u trenucima kad je imala problema s bolnim palcem. Nju kao da stvarno nešto treba boljeti, jer čim je tako uvijek pobjeđuje. Jučer je bila odlična u posljednjoj slalomskoj utrci sezone. U prvoj je vožnji bila peta, na stazi koju je postavio njezin otac Ante.

- Nekoliko sam puta udarila tom rukom u štapove. Na početku prve vožnje nisam htjela udarati po štapovima, ali kasnije, u drugoj, nisam o tome razmišljala. No u toj prvoj vožnji nisam, kako mi skijaši to kažemo, pustila skiju do kraja, možda sam mogla i bolje - kazala je Janica.

A onda je došla ta druga vožnja, neuhvatljiva za ostale suparnice.

- Tata mi je prije te vožnje rekao: Ovo ti je zadnja tekma i sad idi do kraja.

Očito, Janica ga je poslušala. Vozila je briljantno i s petog mjesta došla do prvog. U odnosu na najbržu iz prve vožnje, Christelle Pascal-Saioni, Janica je zaostajala 72 stotinke sekunde. No u drugoj vožnji ostavila ju je daleko iza sebe, kao i drugoplasiranu Laure Pequegnot (koja je osvojila slalomski Kristalni globus). Ni Anja Pärson s vrlo dobrom drugom vožnjom, nije Janici mogla doći blizu. Doskijala je "samo" do drugog mjesta, zaostavši za Janicom 57 stotinki sekunde.

- A kaj da velim? Nemre biti bolje. U subotu je Ivica pobijedio i osvojio mali Kristalni globus, danas sam ja pobijedila.

Gledajući prošlu i ovu sezonu, Janica i Ivica postigli su u Flachauu četiri pobjede. Kao da su na domaćoj stazi. Takvom domaćem ugođaju pridonijeli su i brojni hrvatski navijači.

- Još smo bolji u Aspenu. Nema baš puno istih muških i ženskih staza, ali uzet ćemo sve nas dvoje - zaključila je Janica, koja nije najbolje spavala noć prije utrke zbog bučnog vatrometa nedaleko od hotela naše reprezentacije. No, bit će vremena za odmor, slijedi Otvoreno prvenstvo Hrvatske u Innerkremsu.

- To je opuštajuće. Nika Fleiss je aktualna prvakinja, bit će i ona tamo, pa naša mala Ana Jelušić, a ne znam tko će još od ostalih doći.

- Mogli biste voziti kao Furuseth, bez rukava.

- Ne bih, nemam ništa ispod kombinezona - veselo je govorila

Janica Kostelić nakon svoje prve ovosezonske pobjede u Svjetskom kupu, ukupno 13.

Završnicu Svjetskog kupa nismo mogli ni zamisliti tako lijepom kakvom su nam je priuštili Janica i Ivica Kostelić.

(Večernji list 11. ožujka)

Tata Ante i Janica Kostelić na jednom od natjecanja

Bode Miller Janicu tražio autogram

Iako je start muškog veleslalom bio odmah nakon slaloma skijašica, Amerikanac Bode Miller dugo je stajao uz ogradu ciljne ravnine i gledao skijašice. Ostao je sve dok se nije spustila Janica u toj prvoj vožnji, a tek onda otišao je na start i čekao početak svoje utrke.

Izgleda da je Bode veliki navijač naše skijašice. Naime, pri dodjeli Kristalnog globusa Ivici Kosteliću, simpatični je Amerikanac od Janice tražio autogram. I potpisala mu se - na akreditaciju.

Događaji u našoj zajednici

Josipovska zabava kanadsko-hrvatskih "Gorana"

Gosp. Nikola Vrbanc, sadašnji predsjednik i gosp. Zvonko Fabac, bivši predsjednik "Gorana"

Ove subote, 9. ožujka, u prepunoj dvorani mississauške župe članova i prijatelja naši "Gorani" imali su svoju tradicionalnu josipovsku zabavu. Po dočeku čelnika "Gorana", bilo je očito kako im je bilo drago da sam ih posjetila, makar na vrlo kratko, jer im je važno obavijestiti našu zajednicu ovdje u Torontu i okolici, kako Gorani rade.

Kratko sam razgovarala sa bivšim predsjednikom gosp. Zvonkom Fabcem, kao i sadašnjim predsjednikom gosp. Nikolom Vrbancem o radu. Oni i dalje pomažu djecu redovitim mjesečnim priložima, pomažu gradnju crkava u Gorskom Kotaru, ali u svom radu ne zaboravljaju svoje dosta veliko članstvo. Oni su, čini mi se, jedino društvo koje osiguravaju na izvjestan način svoje članstvo, tako da obitelj preminulih članova može očekivati, uz moralnu potporu, i neku materijalnu pomoć, koja je jedna ustanovljena svota novca. Kako mi starimo, što je činjenica, ovakav odnos prema članstvu je vrlo vrijedna stvar, i možda bi se i druga društva mogla malo ugledati u ovaj način okupljanja i pomaganja svog članstva. Čelnici "Gorana" su mi spomenuli kako su se pred neko vrijeme, oko Božića, oprostili od jednog dugogodišnjeg člana, gosp. Slavka Domitrovića, kojeg su se, eto, i jučer sjetili.

Mladi iz Hamiltona na večeri Gorana

Dvorana je, kako već reko, bila puna članstva iz Toronta, Mississauga, Hamiltona, Stoney Creeka, Kitchenera - svi su došli provesti nekoliko sati u zajedništvu. Bio je, uz starije, velik broj mladih, što je za pohvaliti. Uz dobru hranu i ples ova tradicionalna Josipovska večera i ovaj je put bila uspjeh, a pomoć koju će vodstvo ovog društva biti u stanju poslati, dobrodošla svima, i članstvu i onima u Hrvatskoj kojima je ta pomoć više nego nužna. Čestitamo na izvršnoj ideji osiguranja, kao i zaista dobro organiziranoj večeri. (VK)

Pogled na dvoranu u Mississaugi za vrijeme večere

Korizmeni karitativni ručkovi po hrvatskim župama

Ove nedjelje, 10. ožujka, u dvije hrvatske župe, torontske Naše Gospe Kraljice Hrvata, kao i u misisaškoj župi Hrvatskih mučenika održani su vrlo dobro posječeni korizmeni karitativni ručkovi "Rižin tanjur" u Torontu i "Dječja suza" u Mississaugi.

U Mississaugi, u župi Hrvatskih mučenika bilo je sve prepuno. Kuharice su kuhale od ranog jutra, nastavljajući posao od jučer navečer. Nakon sv. mise dvorana je bila prepuna ljudi koji su željeli biti na ručku - sve je bilo krcato! Program djece župe je po običaju bio izvrstan - tako mi govore, no ja ih nisam vidjela. To mi je zaista žao, jer uvijek uživam u njihovom programu. Ručak "Dječja suza" je kao i svaki ručak u ovoj župnoj zajednici uspio, i sve što je zaradeno otići će tamo gdje su "dječje suze", a ne bi ih smjelo biti.

Za vrijeme korizmenog karitativnog ručka "Dječja suza" u Mississaugi

Ivo Perić: Povijest Hrvata (Odlomak iz knjige) Od uspostave ustavnosti do Hrvatsko-ugarske nagodbe (2.dio)

Vanjskopolitičke okolnosti i unutarnjopolitičke prilike bile su za Austrijsku Carevinu sve nepovoljnije. Nakon rata s Danskom (1864.), Austrijska Carevina zaratila se s Pruskom i Italijom (1866.). Porazila je Talijane na kopnu kod Custoze i na moru kod Visa, ali te je pobjede nisu toliko ojačale koliko ju je obeshrabrio težak poraz u bitci s Prusima kod Sadove. To ju je prisililo da preda Veneciju i cijelo mletačko područje Italiji i da se povuče iz Njemačkog saveza. Na njezinoj unutarnjoj političkoj sceni sve aktivniji i jači bili su nacionalni pokreti koji su zahtijevali ostvarenje svojih prava i federalizaciju Carevine. Najzad, dva najbrojnija, a time i najjača naroda u Carevini, austrijski Nijemci i Mađari 17. veljače 1867. dogovorili su se o preustroju Carevine i podjeli vlasti u njoj kako je to samo njima odgovaralo. Tim dogovorom (ugovorom) Carevina je podijeljena u dva dijela: austrijski i ugarski, i otada se zove: Austro-Ugarska. Osim nekih zajedničkih poslova (vojska, vanjska politika) i zajedničkog vladara, koji se u austrijskom dijelu Monarhije naziva carem, a u ugarskom dijelu Monarhije kraljem, svaka je od tih dviju država samostalna. Hrvatske zemlje u toj dualističkoj Monarhiji bile su otada još više međusobno razjedinjene: Banska Hrvatska pripala je ugarskom (translajtanijskom), a Dalmacija i Istra austrijskom (cislajtanijskom) dijelu Monarhije.

Austro-ugarska nagodba pogodila je i ogorčila Hrvate. Jer, radilo se - kako je to u jednom svom protestnom reagiranju izrazio biskup J. J. Strossmayer - de nobis sine nobis (o nama, ali bez nas!). U toj nagodbi stajalo je da će Banska Hrvatska utanačiti novi sporazum s Ugarskom. Za Dalmaciju i Istru nije se tom nagodbom predviđao nikakav njihov sporazum s Austrijom.

Zastupnička većina u Hrvatskom saboru, u znak protesta protiv Austro-ugarske nagodbe, nije htjela poslati saborsku delegaciju na krunidbu cara Franje Josipa I. za ugarsko-hrvatskog kralja u Budimpešti. Zbog toga je car (kralj) 25. svibnja 1867. raspustio Hrvatski sabor. Nakon raspuštanja sabora, ban Josip Šokčević podnio je ostavku na svoju bansku dužnost. Kralj je odmah potom, prema želji vladajućih čimbenika u Budimpešti, imenovao Levina Raucha, vođu unionista (mađarona), namjesnikom banske časti. U listopadu 1867. oktiroiran je novi saborski izborni red, koji je trebao osigurati unionističku (mađaron-sku) većinu u Hrvatskom saboru pa da ta većina donese državnopravnu hrvatsko-ugarsku nagodbu. Taj oktiroirani izborni red povećao je broj virilista, smanjio broj biranih zastupnika na 66 i suspendirao sudjelovanje zastupnika Vojne krajine u Saboru dok se ne donese hrvatsko-ugarska nagodba. Izborima su rukovodili vladini činovnici, a glasovanje je bilo javno. Što se time htjelo, to je i postignuto na izborima u studenom i prosincu 1867.: unionisti su postali saborska većina. Od 66 biranih zastupnika, 52 su bili unionisti, a 14 narodnjaci. Među unionističkim zastupnicima bila su čak 34 činovnika! U takvom sastavu Hrvatski sabor izabrao je Hrvatski kraljevinski odbor. Taj je odbor s Ugarskim kraljevinskim odborom utanačio Hrvatsko-ugarsku nagodbu. Potom su nagodbu (1868.) prihvatila oba sabora, hrvatski i ugarski. O pripadnosti Rijeke nije bio postignut sporazum među nagodbenim stranama, pa je kralj, potvrđujući nagodbu, odredio tzv. Riječki provizorij na osnovi kojega je Rijeka zapravo došla pod vlast Mađara.

Hrvatsko-ugarskom nagodbom obnovljena je hrvatsko-ugarska državna zajednica tako kako je to odgovaralo Mađarima. Iako u neravnom odnosu, bio je to ipak ugovor dviju država - ugarske i hrvatske kraljevine, povezanih istom 'krunom sv. Stjepana'. Nagodbom su bili utvrđeni autonomni i zajednički poslovi.

U autonomne poslove Hrvatske pripadali su unutrašnja uprava, pravosuđe te bogoštovlje i nastava. Tim autonomnim poslovima upravljali su hrvatski autonomni organi: Hrvatski sabor, ban i Zemaljska vlada. Na čelu Zemaljske vlade stajao je ban. Bana je postavljao kralj na prijedlog ugarskog ministra-predsjednika. Prema tome, na dužnost bana mogla je biti postavljena samo osoba koja je imala povjerenje mađarske vlade i dvora. U zajedničke hrvatsko-ugarske poslove pripadale su nadležnosti iz djelokruga: Predsjedništva, Ministarstva za zemaljsku obranu, Ministarstva financija, Ministarstva trgovine, pošta, željeznica i parobrodarstva te Ministarstva poljoprivrede. Pri svakom zajedničkom ministarstvu bio je zaseban hrvatski odsjek. Uvedena je i funkcija hrvatskog ministra bez portfelja u Budimpešti, koji je zastupao hrvatske interese u Ugarskoj vladi i kod

kralja. On je, uz bana i kralja, bio supotpisnik i svih autonomnih zakona, donesenih u Hrvatskom saboru. Zajednička Ugarsko-hrvatska vlada za vođenje zajedničkih poslova bila je odgovorna zajedničkom Ugarsko-hrvatskom saboru u Budimpešti. On je imao dva doma: Dom velikaša i Zastupnički dom. Iz Hrvatske su u tom zajedničkom saboru sudjelovala 2 virilista u Domu velikaša i 29 zastupnika u Zastupničkom domu. Oba sabora (Hrvatski i Ugarski) sklapala su svakih 10 godina financijsku nagodbu o financiranju zajedničkih i autonomnih poslova. Veći dio novca, prikupljen u Hrvatskoj od posrednih i neposrednih poreza, odlazio je u Budimpeštu za zajedničke ugarsko-hrvatske poslove.

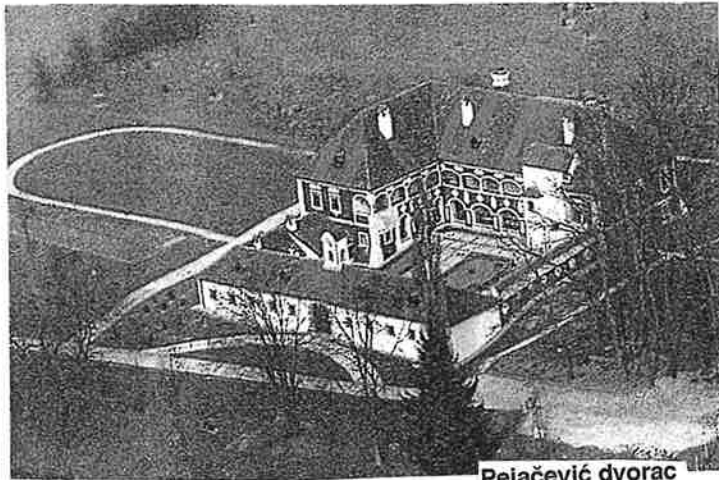
Nezadovoljstvo većine banovinskih Hrvata s nametnutom Hrvatsko-ugarskom nagodbom trajalo je desetljećima. To nezadovoljstvo i konkretni zahtjevi, praćeni hrvatskim političkim pritiscima, dovodili su nekoliko puta do revizije nagodbe, ali sve te kasnije preinake nisu značile mnogo jer je nagodba i dalje ostajala ono što je i bila: ozakonjena hegemonija Mađarske nad Hrvatskom.

Među hrvatskim nezadovoljnicima s tim nagodbenim stanjem osobito su se isticali pristaše Stranke prava, a među njima ponajviše njihovi stranački vođe Ante Starčević i Eugen Kvaternik. Ante Starčević svoja je antidualistička i antinagodbena, a time i svoja protuaustrijska i protumađarska stajališta ponajviše zaodijevao u oblike političke satire, uvjeren u djelotvornost takva načina javne kritike.

Eugen Kvaternik bio je pak obuzet prevratničkim mislima, uvjeren da se sila može dokrajčiti samo silom. U dvije emigracije, 1858. - 1861. i 1863. - 1867., osvjedočio se da Hrvatska za svoje oslobođenje nema vanjskih saveznika. Stoga je, nakon uspostave dualizma, držao da se oslobođenje i samostalnost Hrvatske mogu postići jedino hrvatskim oružanim ustankom. Pokušao je organizirati takav ustanak u Rakovici, naselju Vojne krajine, 15 km sjeverno od Plitvičkih jezera. Tamo su ljudi bili podosta nezadovoljni vladajućim režimom i svojim stanjem, a imali su oružje i vojničko iskustvo.

Zajedno s nekoliko suradnika Kvaternik je pozivao krajišnike na ustanak, okupljao ustanike, te kao 'regent' proglasio Hrvatsku samostalnom državom i imenovao 'narodnu hrvatsku vladu'. Na vijest o ustanku austrougarska je vojska odmah krenula prema ustaničkom području. Saznavši za dolazak vojske, ustanički redovi brzo su se počeli osipati. Među ustanicima pojavili su se i izdajnici. Jedan od njih, Miloš Kosanović, organizirao je 11. listopada 1871. zasjedu u klanu Ljupčić i tu napao vođe ustanka koji su se vraćali iz Plaškog u Rakovicu. Posljedica opsada bila je pogibija Eugena Kvaternika, Ante Rakijaša i Vjekoslava Bacha. Vojska je potom zauzela cijelo ustaničko područje, uhitila mnoge ustanike i uspostavila svoj priječki sud, koji je deseterici ustanika izrekao smrtnu kaznu.

Rakovička buna protiv Austro-Ugarske nije uspjela, niti je bilo realnih uvjeta da uspije. Kvaternik i njegovi najbliži suradnici žrtvovali su i svoj život za slobodu i samostalnost Hrvatske. Režimski su organi optužili Stranku prava za veleizdaju i uhitili niz pravaša u Zagrebu i drugdje u Banskoj Hrvatskoj. Uhitili su tada i Antu Starčevića. Utvrdilo se u istrazi da on nije sudjelovao u pripremanju pobune. Zadržali su ga u zatvoru više od dva mjeseca.

Pejačević dvorac

POLITIČARI I DUŽNOSNICI ZATEČENI PIJANI ZA UPRAVLJAČEM AUTOMOBILA Mi smo dečki, kaj pijemo vozečki

Da je predsjednik Sabora Zlatko Tomčić svojedobno na svome stolu imao analitičke podatke o tome koliko je političara i dužnosnika zatečeno pijanih za upravljačem, vjerojatno ne bi bio toliko ljutit na glasnogovornicu MUP-a Zinku Bardić kad je u jednom intervjuu kazala otprilike kako zrak u Saboru ne pada ispod jednog promila. I umjesto da traži strožu kaznu i nakon isprike ministra Lučina, vjerojatno bi ga pozvao da mu dostavi podatke na kojima je njegova glasnogovornica utemeljila svoju duhovitu izjavu. Dakako da mi takve podatke nemamo, ali su za analizu dovoljni i novinski napisi o onima koji nisu imali sreće pa su otkriveni njihovi vozački problemi s alkoholom.

"Pa što ako si čovjek malo popije"

Miho Mioč, Šibensko-kninski dožupan i jedan od čelnika Šibenskog HDZ-a, 19. siječnja u 21.30 sati sletio je vozilom NK Šibenika, čiji je predsjednik, na cesti Drniš - Šibenik. Autostopom je otišao s mjesta nesreće da bi se potom vratio u očevoj "zastavi 101". No, tada ga je zaustavila "Noć bez alkohola". Tako mu je četiri sata nakon nesreće izmjeren 1,01 promil alkohola u krvi, oduzeta mu je vozačka...

U slučaju Mioč policija nije uskratila baš ništa od onoga što bi javnost trebala znati. Mioč je novinarima tumačio kako je cesta bila zaleđena. Tablice s vozila nije skinuo on, nego djelatnik vučne službe kojeg je pozvao da mu izvrue auto. A na mjesto događaja vraćao se jer vučna služba nije uspjela izvući njegov auto, obrazložio je. Pa im je valjda on, osnažen maliganim, trebao u tome pomoći.

Dakako, odmah se postavilo pitanje koliko li je tek promila alkohola u krvi Mioč imao u trenutku nesreće. Ništa, tvrdi Mioč. Jer, on je tek kad je došao kući nakon nesreće popio dvije čaše vina, slaveći što je ostao živ. Vjerojatno samo on vjeruje u tako bizarnu priču.

"Ako se pokaže da Mioč doista ne govori istinu, budite sigurni da HDZ neće tolerirati takvo ponašanje. Podnošenjem ostavke u ovakvim slučajevima definira se politička odgovornost, a takav način ponašanja apsolutno podržavam, bez obzira na to o kome se radi i iz koje je stranke", za Slobodnu Dalmaciju komentirao je predsjednik HDZ-a Ivo Sanader.

Samokritičan na kraju mandata

Još jedan slučaj upućuje na selektivan odnos policije pri izvješćivanju javnosti o nesrećama koje izazivaju pijani političari i dužnosnici. Naime, MUP je promptno izvijestio o nesreći HDZ-ova osječko-baranjskog župana Marka Bagarića, iako ni u toj nesreći nitko nije ozlijeđen. Bagarić je "samo" vozio "pod vidnim utjecajem alkohola za vrijeme dok mu je izrečena zaštitna mjera oduzimanja vozačke dozvole", također zbog vožnje u alkoholiziranom stanju, te je pobjegao s mjesta nesreće u službenom vozilu. Župan je našoj novinarki zaniijekao da je vozio pijan. No, nakon nekoliko dana pod pritiskom javnosti, iako je "vozio trijezan" podnio je ostavku na mjesto župana, što je Predsjedništvo HDZ-a prihvatilo kao "čin samokritičnosti i isprike". Inače, županov mandat ionako je bio pred krajem.

Međutim, i dan danas ne zna se je li Mioč bio iskren ili je nakon otrežnjenja još i javno lagao. Odgovoran, prije svega prema samome sebi kao i većina naših političara, Mioč je na upite o mogućoj ostavci na bilo koju od svojih funkcija rezolutno kazao: "Učinit ću ono što od mene budu tražili!". Inače, šibenski šef policije novinarima je kazao kako je Mioč osobno od njega tražio da javnosti uskrati informaciju o izgredu.

Zanimljivo je da je političar s kojim je Mioč kobne večeri službeno razgovarao, bio dr. Milorad Pupovac, predsjednik Srpkoga narodnog vijeća. I on je bio žrtva alkohola lani 6. listopada. Zagrebačka je policija izvijestila kako mu je vozačka oduzeta na tri mjeseca zbog 0,72 promila alkohola u krvi, te da je zaradio dva kaznena boda i 500 kuna kazne zbog trostrukog sudara i dvoje lakše ozlijeđenih. Pupovac je našem novinaru tvrdio kako nije vozio neprilagođenom brzinom i da za nesreću nije krivo nekoliko čaša vina koje je popio za ručak. "Nezgoda je nastala zbog moje nesmotrenosti koju je prouzročio moj razgovor u automobilu", objasnio je dr. Pupovac.

Predsjedniku riječkog odbora SDP-a Liviju Bolkoviću (43) oduzeta je vozačka dozvola jer je imao 0,96 promila alkohola u krvi kad je na njega naletjelo policijsko vozilo koje je raskrižje prošlo na crveno svjetlo. Nesreća se dogodila lani 3. studenoga. Novi list je za nesreću doznao iz neslužbenih izvora.

Ni u slučaju vraćanja oduzete vozačke dozvole ministru kulture Domijanu, o čemu je novinare Večernjeg lista izvijestio očito ogorčeni policajac, MUP nije provodio istragu o curenju policijskih podataka. Kao što je to učinjeno u slučaju Bandić, očito jer je ta informacija procurila u politički osjetljivom trenutku za razrješenje još jedne zagrebačke krize i sumnje koja se nadvila nad ulogom MUP-a u ocrtivanju Bandića. A takve vrste objeda MUP trpi samo zbog toga što u svakom slučaju kad je riječ o javnim osobama ne izvijesti javnost promptno, potpuno i samoinicijativno.

Taj selektivan odnos policije pokazuje da su novinari bili u pravu kad su kritizirali famoznu "uputu" ravnatelja policije Ranka Ostojića o pravilima za informiranje javnosti. Ta je protuzakonita "uputa" umjesto da unese red stvorila kaos, u kojem svaki šerif ima svoja pravila o tome što javnost treba znati.

Šutjeli i o predsjedniku suda

I karlovačka policija propustila je izvrsnu prigodu da se radi općeg dobra, prometa bez alkohola, javnosti pohvale kako su u takvim slučajevima nemilosrdni i prema moćnicima, kao što je Pavle Rukavina, predsjednik županijskog suda u Gospiću. Naime, oni su prešutjeli, ali je novinarima Novog lista netko anonimno ipak javio, a vjerojatno je riječ o nekom iz policije (jer tko bi drugi znao sve te detalje), da je Pavao Rukavina imao jedan promil alkohola u krvi 25. siječnja u petak u ranim poslijepodnevnim satima kad je sletio sa ceste, jer je "golftu" županijskog suda u Gospiću otpao kotač. Oduzeta mu je vozačka...

Neki je anonimni policajac javio i novinarima Večernjaka o slučaju protuzakonitog vraćanja vozačke dozvole ministru kulture Miljenku Domijanu 29. svibnja oko 21 sat kod Crikvenice. On je ulovljen u prekršaju nakon što se vraćao s Međunarodne konferencije Interpol-a o krađi umjetnina, gdje se družio i s MUP-ovim čelnicima. Policajcima je odbio alkotestiranje pa mu je oduzeta vozačka, ali nakon intervencije iz MUP-a u Zagrebu, dozvola mu je protuzakonito vraćena "kako bi mogao nastaviti obavljati svoj posao". Nakon upita novinara Večernjeg lista crikvenička državna odvjetnica osam se mjeseci dopisivala s MUP-om, da bi potom zaključila kako Petar V., dužnosnik MUP-a, time što je protuzakonito naredio vraćanje dozvole ministru, vjerovali ili ne, nije počinio kazneno djelo jer nije dokazana namjera da sebe ili drugu osobu okoristi ili ošteti.

Inače, ministar Antun Vujić prokomentirao je kako osuđuje postupak svoga ministra "ali neću ga smijeniti jer to ne bi bilo razmjerno njegovu postupku". Kad jedan ministar, i to kulture, tako što izjavi, onda je više nego jasno kakvo je stanje odgovornosti u Hrvatskoj, a i sudbina Vladine antialkoholne kampanje u prometu.

Sam doministar Domijan tek je nakon petog upita našem upornom novinaru priznao da je prije puta "popio nekoliko čaša vina za večerom i ništa drugo" te dodao, baš kao i dr. Pupovac, da je bio sposoban za vožnju.

Dakle, nakon svega, oni još nisu ni svjesni svoje greške, već su je očito u stanju i ponoviti, jer oni su jedni od onih koji su sposobni voziti i kad popiju!

Unatoč mišljenju ministra Vujića, po svemu sudeći sam Ivica Račan spašavao je čast svoje Vlade, očito iznudivši ostavku ministra Domijana, kao i Zlatka Miliše, bivšeg pomoćnika ministra prosvjete, koji je također bio u alkoholiziranom stanju za upravljačem. Dakako, i za taj slučaj javnost nije doznala od policije.

Policajci s juga sa smislom za humor

I nije neka senzacija što se načelnik PU dubrovačke-neretvanske drznuo čak i ne odgovoriti novinarima Jutarnjeg lista na upite o nesreći lokalnog moćnika. Već je tek prisiljen iz MUP-a u Zagrebu, 6. lipnja, izvijestio što se Željenu Konsuu, predsjedniku Vaterpolskog kluba Jug i direktoru Elektrojuga, dogodilo 29. svibnja. Policajci s juga istakli su se iznimnim osjećajem za humor, obrazlažući uskraćivanje informacije: "do sada za slične događaje nismo davali javna priopćenja, držeći da nisu zanimljivi široj javnosti". Konsuu je oduzeta vozačka dozvola zbog nezgode u kojoj je alkoholiziran ošteti "audi A6". Željan Konsuo našem je novinaru rekao, pogađate, kako nije bio pijan.

(Večernji list 4.ožujka)

REZULTATI POSJETA SLAVKA LINIĆA I GOSPODARSTVENIKA BEOGRADU

Đuro Gavrilović dobit će svoje nekretnine u Srbiji

* Hrvatska banka za obnovu i razvoj kreditirat će milijunske poslove domaćih tvrtki na obnovi hidrocentrala Đerdap i Bajine Bašte

Slavko Linić pokušao je jednodnevnom posjetom Beogradu pokazati jugoslavenskoj strani da iza hrvatskih kompanija koje se pojavljuju na tom tržištu stoji politika koja je spremna uklanjati zapreke gospodarskoj suradnji. Poveo je sa sobom petoricu direktora najjačih prehrambenih i industrijskih tvrtki koji su, doduše, i prije njega odrađivali poslove u SRJ koliko su im to okolnosti dopuštale. Ipak, reći će jedan od direktora, bez političke ulaznice teško bismo došli do svih informacija i podataka koje smo imali prilike čuti u Beogradu kao članovi državnog izaslanstva.

Linić je priznao da su poduzeća na čelu s gospodarskim komorama učinila prve korake koje politika mora podržati. On se u Beogradu nije upuštao u rješavanje najvećih otvorenih problema, tek ih je izložio potpredsjedniku Vlade SRJ Miroljubu Labusu i ministrima u đinđićevoj vladi Aleksandru Vlahoviću i Goranu Novkoviću. Obje strane žele riješiti ono što se najbrže može, pa Linić obećava veliku ažurnost u izradi paketa gospodarskih sporazuma. U tome je ključni Sporazum o slobodnoj trgovini koji treba biti parafiran do ljeta, a primjenjivat će se od početka iduće godine, kad bi između svih zemalja jugoistoka Europe trebale biti ukinute vize, pa tako i između Hrvatske i SRJ.

Među petoricom direktora koji su krenuli svatko po svom poslu najbolje je prošao Đuro Gavrilović. Aleksandar Vlahović, ministar privatizacije, ostao je zatečen kad mu je Đuro Gavrilović ispričao svoju

storiju o kupnji mesne industrije u Petrinji. On je prije rata, i to kao austrijski državljanin, kupio Gavrilović u stečaju, koji je imao brojne dućane u Srbiji. Njemu, kao građaninu EU, SRJ je nacionalizirala imovinu, što je presedan i u toj zemlji. Gavrilović je dobio odgovor da njegova imovina stoga ne ide u sukcesijsku imovinu čiji će se status rješavati između Hrvatske i SRJ. Time je Đuri Gavriloviću otvoren put za brzi povrat dućana i drugih poslovnih prostora, a uz veći plasman svojih proizvoda, on namjerava preuzeti i neke pogone u mesnoj industriji.

Najveći novac, međutim, mogao bi obrnuti Končar i domaći industrijski konzorcij Đuro Đaković, Gredelj, Dalekovid i drugi. Obnova hidrocentrala Đerdap i Bajina Bašta, kao i niz drugih kapitalnih investicija, preokupacija su Končara, a to je posao od najmanje 50 milijuna eura. Darinko Bago, predsjednik Uprave Končara, kaže da je država preko HBOR-a spremna kreditirati tako velike investicije. U tom dijelu možemo puno napraviti, jer će u obnovi mostova i cesta u Srbiji biti angažirani tamošnji građevinari, kaže Bago i dodaje da Končar ima i privatizacijskih planova.

Lura i Podravka spremaju se i na kapitalne investicije, a Podravka i Agrokor mogli bi konkurirati jedno drugom na natječaju kad se bude prodavala mineralna voda "Knjaz Miloš", za što su obje kompanije pokazale zanimanje. (Večernji list10.ožujka)

KAKO SU DEVIZNI DEPOZITI SFRJ SMANJENI S 645 NA 56 MILIJUNA DOLARA

Hina, 26. veljače - Predstavnici pet zemalja sljednica bivše SFRJ sa sastanka Odbora za raspodjelu financijske imovine i obveza bivše SFRJ u Zagrebu ponovno su zatražili podatke Narodne banke Jugoslavije i osam mješovitih banaka o tome kako su i kojim nalozima deponirana sredstva bivše NBJ u tim mješovitim bankama smanjena sa 645 na 56 milijuna dolara.

"Ako se podaci ne daju, onda se problem neće rješavati samo na razini ovog Odbora nego će se dignuti na višu, političku razinu", izjavio je ovlašteni predstavnik Hrvatske u Odboru Zdravko Rogić na konferenciji za novinare. Sljedeći sastanak najavljen je za sredinu ožujka u Skopju.

Današnji sastanak u Zagrebu treći je po redu sastanak Odbora za raspodjelu financijske imovine i obveza bivše SFRJ, osnovanog na osnovu Aneksa C Ugovora o pitanjima sukcesije (Ugovor je potpisan krajem lipnja prošle godine u Beču). U taj su Ugovor uneseni i iznosi preostalih deviznih rezervi (uz rezerve same bivše NBJ), koje bi trebale podijeliti države sljednice.

Riječ je o četiri kategorije sredstava u ukupnom iznosu višem od milijarde dolara, kao što su npr. sredstva bivše NBJ kod stranih komercijalnih banaka, te depoziti bivše središnje banke kod mješovitih banaka (strane banke, ali u vlasništvu ili suvlasništvu i banaka iz bivše Jugoslavije). No, upravo je pitanje sredstava bivše NBJ u tim mješovitim bankama iskrslalo kao problem već na prvom sastanku članova Odbora u Beogradu (u rujnu 2001.), zatim u Sarajevu (u studenom 2001.), te danas u Zagrebu. Rogić je, naime, objasnio da je u samom Ugovoru naveden iznos od 645 milijuna dolara depozita bivše NBJ u mješovitim bankama, dok su na sastanku u Beogradu predstavnici NBJ iznijeli podatak da je to knjigovodstveni iznos, a da je stvarni iznos 56 milijuna dolara.

Razlika je 589 milijuna dolara i to je ogromno odstupanje od Ugovora o sukcesiji, kaže Rogić, dodajući da je zbog toga zaustavljeno ratificiranje Ugovora u Hrvatskoj, te u Sloveniji. Već s prvog sastanka Odbora zatraženi su podatci NBJ te mješovitih banaka kako su ta sredstva korištena i tko je dao nalog za trošenje tih sredstava, koja su bila

zaleđena zbog sankcija prema Jugoslaviji, a mogla su se odrediti npr. za humanitarne svrhe.

NBJ nije dala kompletno izvješće, a od ukupno osam banaka odgovorile su samo dvije i to izvijestivši da te podatke ima NBJ i da im za eventualno davanje podataka treba autorizacija NBJ, kazao je Rogić. Izvijestio je da su dopuna izvješća NBJ i ti podatci od mješovitih banaka ponovno zatraženi i s današnjeg sastanka.

Ovlašteni predstavnik SRJ u Odboru Veroljub Dugalić u više je navrata pak pokušao objasniti da su predstavnici SRJ već i ranije govorili da je 645 milijuna knjigovodstvena vrijednost, da ne raspolažu točnim podacima, te da je i njima u interesu utvrditi stvarno stanje. Uz to, Dugalić traži da se razlikuje Narodnu banku bivše SFRJ, za koju tvrdi da je bila jedini titular tih sredstava, te Narodnu banku SRJ koja, tvrdi, "nije imala uvid u ta sredstva, niti je imala mogućnost to potrošiti".S tim se pak ne slažu predstavnici drugih zemalja sljednica.

Naloge da se potroše ta sredstva mogao je dati samo vlasnik, znači NBJ, kaže Rogić, dodajući da postoji NBJ bez obzira da li bivše SFRJ ili SRJ. Slovenski predstavnik u Odboru France Arhar ističe kako nema sumnje da su i mješovite banke radile na svoju ruku, ali da se zna od kuda su stizali nalozi (NBJ). Uz to, zamjećuje da se do danas ne zna zaključna bilanca NBJ bivše države, niti početna bilanca nove NBJ. Mješovite banke u kojima su bila deponirana sredstva NBJ su Adria Bank iz Beča, AY Bank iz Londona, Banque Franco-Yougoslave iz Pariza, Beogradska Banka iz Nikozije, Agencija Beogradske banke iz New Yorka, Agencija Jugobanke iz New Yorka, LBS Bank iz New Yorka, te LHB iz Frankfurta. (Hina)

Pretplatite se na HRVATSKU ISKRU

850.000 LJUDI ŽELI PRESTATI PUŠITI

U Hrvatskoj puši 1,2 milijuna stanovnika, među kojima je 34,1 posto muškaraca i 26,6 posto žena. Istraživanja su pokazala i to da je oko 70 posto mladih u dobi od 15 godina kušalo pušiti, a čak ih 30 posto redovito puši. Oko 90 posto novih pušača mlade je od 20 godina. Zanimljiv je podatak da više od 80 posto ili oko 850.000 pušača izjavljuje da bi prestalo pušiti, ali ne znaju kako. Pomoć i podršku svi će imati u Centru za prevenciju i odvikavanje od pušenja koji je 6. ožujka otvoren u Školi narodnog zdravlja "Andrija Štampar". U Centru je zaposleno četrdesetak mladih liječnika, psihologa, socijalnih radnika koji na besplatnu telefonu 0800-200-037 odgovaraju na sva pitanja građana, a tko želi može se prijaviti za školu nepušenja koja će u "Štamparu" s radom početi 18. ožujka.

Centar za prevenciju i odvikavanje od pušenja službeno je otvorio predsjednik Republike Stipe Mesić, koji je i osobno odgovorio na nekoliko poziva, rekavši da je za prestanak pušenja najvažnija osobna odluka. Sam je ušao među nepušače prije četiri godine.

- U Hrvatskoj se svake godine registrira oko 2500 novooboljelih od raka pluća, a od osam milijuna dijagnoza u godini, tri milijuna odnosi se na bolesti dišnog sustava. Centar je korak prema zdravijem životu, pomoć u promjeni stava prema pušenju, mobiliziranju društva u borbu protiv ovisnosti - istaknuo je predsjednik Mesić.

Centar je dio velike akcije "Da nepušenju" koja je u Hrvatskoj započela suradnjom Ministarstva zdravstva, australskog veleposlanstva i HRT-a, kojima su se pridružili HT, medijske kuće te Škola "Andrija Štampar". Ravnatelj Škole prof. dr. Stipe Orešković ističe da će kampanja biti kontinuirana, dugotrajna, konkretna i, vjeruje, korisna.

Uz pretilost i mentalne bolesti, ovisnosti su vodeći javnozdravstveni problem 21. stoljeća. Kampanjom protiv pušenja nastoji se smanjiti stopa srčanih bolesti, spriječiti nepotrebne smrti, povećati očekivano trajanje života građana Hrvatske koje je danas u prosjeku 7 godina kraće nego u zapadnoeuropskim zemljama.

- Kampanja nepušenja neće biti - kaže Orešković - za pušače agresivna i etiketirajuća, već će se temeljiti na odgovornu ponašanju pojedinca prema sebi i prema svojoj okolini. Ljudima će se pružiti informacije i preko škole nepušenja konkretna pomoć i podrška u liječenju ovisnosti od nikotina. Pripremaju se i specijalni programi za bolnice i poduzeća. Ciljna su skupina, pak, djevojčice i dječaci između desetih i dvadesetih godina, što podrazumijeva ulazak edukacijskih programa u škole i osmišljavanje zdravog načina života među mladima.

Prvog dana, u Centar koji će dobiti ime dr. Vladimira Hudolina, na besplatni telefon javile su se čak 263 osobe. Prema riječima australskog veleposlanika, hrvatska je javnost izuzetno pozitivno reagirala na australski spot o posljedicama pušenja koji se odnedavna prikazuje na Hrvatskoj televiziji i u još 130 zemalja. (Diana Glavina, Večernji list)

ŠPILJA VETERNICA OTVARA VRATA

Kompletno uređenje Veternice stajat će 100.000 kuna / Otvorenje rudnika Zrinski krajem godine / Dva nadzornika zadužena za provođenje mjera zaštite u Parku / Odbijen zahtjev Javne ustanove za zapošljavanje novih nadzornika

Krajem proteklog tjedna počelo je, napokon, nakon ishođenih uvjeta zaštite prirode od Ministarstva zaštite okoliša, uređenje unutrašnjeg dijela špilje Veternice, u zapadnom dijelu Medvednice. Trenutačno se uređuju stube kojima se silazi u špilju i rukohvati.

- Radovi će obuhvaćati i obnovu električnih instalacija, a mjesta polaganja električnih kablova dogovoriti ćemo na sastanku u četvrtak, rekla nam je ravnateljica Javne ustanove Park prirode Medvednica Nives Farkaš Topolnik, dodajući da će se intenzivno raditi kako bi Veternica bila otvorena krajem ožujka. Radovi će obuhvaćati i uređenje staze kroz turistički dio Veternice u dužini 380 metara.

Uoči otvaranja postaviti će se i dva edukativno-informativna panoa, kod Planinarskog doma Glavica i ispred ulaza u špilju. U pripremi je i

štampanje kataloga i karte Veternice. Do sada je na obnovu prilazne staze od Glavice do ulaza u špilju, drvenih klupa na ulazu te pristupnog ulaznog dijela u špilju utrošeno 50.000 kuna, a toliko će trebati i za obnovu unutrašnjeg dijela.

Što se tiče najavljenog uređenja prve invalidske staze na Medvednici, "Šumske hendi staze", u tijeku je izrada projekata potrebnih za ishođenje uvjeta zaštite prirode. Uređenje staze također bi trebalo završiti krajem ožujka. Pri završetku je i izrada projekata za početak uređenja rudnika Zrinski, koji bi trebali biti otvoreni krajem godine.

- Ništa ne želimo početi raditi bez ishođenih dozvola, zbog čega se i malo kasni, napomenula je Farkaš Topolnik.

Za provođenje mjera zaštite u Parku, predviđenih Pravilnikom o unutarnjem redu u Parku prirode Medvednica, koji je na snagu stupio 19. siječnja, zadužena je nadzornička služba Parka prirode, koja za sada ima samo dva nadzornika.

Iz Javne ustanove Ministarstvu zaštite okoliša upućen je zahtjev za dobivanjem još dva nadzornika u ovoj godini. Međutim, napominje ravnateljica, za djelotvorno obavljanje nadzora u Parku trebalo bi ih ukupno osam.

- Zahtjev nam je odbijen s obrazloženjem da za sada nema zapošljavanja novih ljudi, rekla nam je Farkaš Topolnik, izrazivši nadu da će Vladin program "S fakulteta na posao" otvoriti nove prilike za povećanje broja nadzornika. Naime, površina Parka je 22.826 hektara, koje bi nadzornička služba trebala nadzirati i sprječavati nedopuštene radnje, poput odlaganja smeća i glomaznog otpada, bespravne gradnje, uništavanja samog parka i njegovih sadržaja te niza drugih radnji neprimjerenih jednom parku prirode. (Gordana Petrović, Vjesnik)

OBNOVA JUPITEROVA HRAMA

Zbog kroničnog manjka novca kameno zdanje Dioklecijanove palače i brojni spomenici unutar splitske povijesne jezgre iz dana u dan sve više propadaju, a konzervatori i arheolozi godinama se bore s nemilosrdnim zubom vremena što je počeo nagrizati gotovo sve dijelove kamene baštine koja se već 20 godina nalazi pod Unescovim patronatom. Prazna gradska blagajna i višegodišnja nemogućnost dobivanja kredita Svjetske banke za obnovu gradske jezgre, razlozi su usporavanja i zastoja restauracije i konzervacije, a prije četiri godine započeti radovi na sanaciji Jupiterovog hrama svedeni su na pripreme radove i izradu projektne dokumentacije. Međutim, zahvaljujući sredstvima Ministarstva kulture i donaciji od 100 tisuća dolara World Monuments Fonda, koji je nedavno pomogao i obnovu peristilskih kolonada, splitski konzervatori konačno mogu početi obnovu Jupiterovog hrama.

Iako kameni blokovi teški i nekoliko tona prijete kobnim klizanjem s vrha Jupiterova hrama, konzervatori tvrde da do toga neće doći jer je sanacija u posljednji trenutak ipak počela. Uz pomoć specijalne dizalice, izrađene u splitskom Brodosplitu za tu namjenu, pristupit će se sada demontiranju antičkih kamenih blokova sa zapadnog zabata hrama. Arhitekt Goran Nikšić, konzervator splitskog Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture, ističe da će stručni tim demontirati samo one blokove koji su se opasno pomakli iz ležišta. Kamene gromade pomakle su se zbog toga što su željezne kopče kojima su bile povezane s vremenom zahrđale. Obnovljene blokove konzervatori će vratiti na izvorno mjesto nakon detaljne sanacije konstrukcije. Uz to, mora se riješiti i pokrov koji prokišnjava, uslijed čega su u hramu nastale goleme štete. Izraditi će se nova krovna konstrukcija od nehrđajućeg čelika, nad kojom će biti ugrađena drvena oplata te pokrov od olovnog lima. (Mira Jurković, Vjesnik)

HRVATSKA PREDSJEDA CEEPUS-OM DO PROLJEĆA 2003. GODINE

Hrvatsko izaslanstvo sudjelovalo je ovih dana u Bratislavi (Republika Slovačka) na Osmoj ministarskoj konferenciji CEEPUS-a, programa akademske razmjene između zemalja srednje i istočne Europe. Kroz tu razmjenu osigurano je više od 3.800 mjeseci boravka studenata i profesora u Austriji, Bugarskoj, Českoj, Mađarskoj, Poljskoj, Rumunjskoj, Slovačkoj, Sloveniji i Hrvatskoj. Hrvatska, koja je članica CEEPUS-a od 1995. godine, preuzela je na kraju konferencije predsjedništvo od Slovačke, pa će predsjedavati CEEPUS-om do proljeća 2003. godine. Naše izaslanstvo u Bratislavi vodio je prof. dr. Davor Butković, pomoćnik ministra znanosti i tehnologije za međunarodnu znanstvenu i tehničku suradnju. (Vjesnik)

UMRO JE KIPAR K. A. RADOVANI

Istaknuti hrvatski kipar akademik Kosta Angeli Radovani umro je 27. veljače u 86. godini života u Zagrebu. Njegovo je kiparsko djelo jedna od najznačajnijih konstanti hrvatske povijesti umjetnosti prošloga stoljeća, a uz brojne kiparske radove komornoga karaktera podigao je i niz javnih spomenika. Redoviti član Razreda za likovne umjetnosti HAZU postao je 1992. godine.

Rođen je u Londonu 1916. godine. Osnovnu školu i gimnaziju polazio je u Zagrebu, a od 1938. studirao je na Akademiji Brera u Milanu (prof. Francesco Messina), a kasnije je polazio specijalku za kiparstvo i grafiku na ALU u Zagrebu kod prof. Frane Kršinića i Tomislava Krizmana. Značajno je njegovo djelovanje vezano uz Akademiju primijenjenih umjetnosti na kojoj je 1950. osnovao studij kiparstva i na toj katedri radio je do zatvaranja 1955. godine. U razdoblju 1977-1987. radio je kao redoviti profesor kiparstva na Fakultetu likovnih umjetnosti u Sarajevu.

Likovno djelo kipara Radovanija može u našim okolnostima poslužiti kao primjer vjemosti figuraciji, ljudskom tijelu i liku kojega se nikad nije odricao, bez obzira na različite stilske utjecaje i mijene. Ovaj kipar nije nikad zaničkao ishodište u domaćem ambijentu, a temelje njegova stvaralaštva možemo potražiti čak i u mediteranskim inspiracijama. Za razliku od mnogih svojih suvremenika, nikad nije napustio figuraciju već je cijeli svoj život bio posvećen

ljudskom tijelu, aktu i putenim figurama najrazličitijih dimenzija koje su uvijek majstorski bile izvedene izvanrednim odnosom ritmiziranoga volumena.

Vjerujući u temelje izmjene koje donosi današnja umjetnost Radovani nije vjerovao u potrebu totalne destrukcije "tradicionalne" forme da bi se na ruševinama omogućio život novoj formi. On je imao vlastiti umjetnički jezik. Autor je i velikog broja portreta svojih suvremenika, umjetnika, književnika, te medalja i malih kiparskih formi.

Kosta Angeli Radovani priredio je pedeset izložaba u zemlji inozemstvu, a nakon 1940. godine izlagao je i na više od 600 kolektivnih izložaba od kojih su mnoge bile međunarodnoga bijenalskoga značenja (Venecija, Sao Paulo, Antwerpen, Pariz, Rim, London, Tokio, Chicago, Meksiko i Madrid). Njegove skulpture na otvorenom nalaze se u Antwerpenu, Drežnici, Starom Gradu, Kumanovu, Dubrovniku, Poreču, Zagrebu te u Parku skulptura Forma viva u Kostanjevici na Krki.

Dobio je nagradu za životno djelo "V. Nazor" 1987. godine, a njegov je kiparski rad publiciran u nekoliko monografija. Velika retrospektivna izložba održana je prije nekoliko godina u Hrvatskom društvu likovnih umjetnika. (Dorothea Jendrić, Večernji list)

"HRVATSKA PRIČA" U SARAJEVU

"Hrvatska priča", kulturno-glazbeni program, osmišljen u svrhu upoznavanja drugih naroda s hrvatskom kulturom baštinom i turističkom ponudom, predstavljen je u subotu 2. ožujka u Sarajevskom narodnom kazalištu. Projekt, održan pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Stjepana Mesica i uz suradnju Hrvatske matice iseljenika, Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske turističke zajednice, već je bio predstavljen u Parizu, Beču i Pečuhu, kazala je u subotu u Sarajevu njegova autorica Lejdi Oreb. "Hrvatska priča" potaknula je i suradnju glavnih gradova BiH i Hrvatske istaknuo je hrvatski veleposlanik u Sarajevu Josip Vrbošić. U glazbenom programu uz tamburaški orkestar HRT-a nastupile su klapa Nostalgija, Lučanke iz Rijeke te solisti Mira Vlahović i Štefan Kolaškov. Nakon koncerta predstavljena je hrvatska turistička i gospodarska ponuda. (Hina, Vjesnik)

ZAGREB POSTAJE KLAPSKI GRAD

Dvorana Lisinski 7. ožujka uvečer bila je Dalmacija u malom. Osobito kada je sva publika s devet klapa, Oliverom Dragojevićem, Davorom Radolfijem i Špirom Guberinom zapjevala legendarnu "Konobu". Afimirane muške i ženske klapa, mahom osvajači festivalskih nagrada, okupile su se na velikom svečanom koncertu zagrebačkih klapa, kojim su okupljenoj publici prenijeli ljepotu klapske pjesme, sve popularnije širom Hrvatske.

Muške klapa Kampaneli, Nostalgija, Sageni, Jelsa, Grdelini, Proversa te ženske klapa Cesarice, Fiola i Dispet u krcatom Lisinskom pokazale su kako Zagreb uistinu postaje klapski grad u kojem se stvorilo zajedništvo i suradnja klapa.

- Takve pisme nima nigdi na svitu - ka u Splitu! Gustam ka prasac - našao se Špiro Guberina, koji je dosjetkama "začinio" scenarij bez klasičnih konferansi i najava izvođača.

Dobru atmosferu čak dvoipolsatnog koncerta dodatno su zagrijali gosti. Oliver Dragojević i lani je nastupio na koncertu zagrebačkih klapa, a ovaj put publika je mogla čuti i klapsko pjevanje Davora Radolfija koji je razgalio ženska srca pjevajući s klapom Jelsa "Kad čovjek uistinu voli ženu". Organizatori - klapski pjevači - prezadovoljni su koncertom i vjeruju kako će i dogodne pružiti Zagrebu nesvakidašnji glazbeni doživljaj. (Večernji list)

POČAST BISKUPU STROSSMAYERU

Na inicijativu bugarskog veleposlanika u Hrvatskoj Velizara Enceva, u povodu 120. obljetnice posvete đakovačke katedrale i desete obljetnice međunarodnog priznanja Hrvatske u Đakovu su utorak bili veleposlanici i diplomati devet europskih zemalja. Predstavnike tih zemalja koje su povezane s djelom biskupa Josipa Jurja Strossmayera primio je đakovački biskup msgr. dr. Marin Srakić. (Vjesnik)

KNJIGA "SVETO IME VUKOVAR"

Knjiga "Sveto ime Vukovar" novinara i publicista Mladena Pavkovića u izdanju koprivničke izdavačke kuće Alineja i Kluba veterana Domovinskog rata Ina-Naftaplina (KVIN) iz Zagreba, predstavljena je 4. ožujka u zagrebačkom Novinarskom domu. Na mjestu predgovora je "Priča o gradu" Siniše Glavaševića, a zatim na više od 130 stranica slijede umjetničke cmo-bijele fotografije vukovarskih ruševina koje je snimio Mladen Pavković. (Večernji list)

AMERIČKI FILM O RATU U HRVATSKOJ

U američkim kinima 15. ožujka počinje premijerno prikazivanje igranog filma "Harrison's Flowers" (Harisonovo cvijeće) o životu američkog fotoreportera tijekom rata u Hrvatskoj. Novinarske projekcije održane u više američkih gradova izazvale su prilično veliko zanimanje za film, ali donijele i različite ocjene. Kratki sadržaj filma je o nagrađenom fotoreporteru koji nerado prihvaća otići u Hrvatsku kao ratni izvjestitelj u vrijeme rata 1991. godine. U Hrvatskoj mu se gubi svaki trag pa ga supruga, uz pomoć drugog novinara, odlazi tražiti dok bjesni rat. (HIC)

MARKA ZA PRVI SPOMEN IMENA HRVAT

Hrvatska pošta obilježila je 4. ožujka 2002., kad je prije 1150 godina u Trpimirovoj darovnici prvi put zapisano ime Hrvat, tiskajući prigodnu poštansku marku. Marka vrijednosti 14,40 kuna, čiji je autor Hrvoje Šercar, slikar iz Zagreba, tiskana je u nakladi od 100.000 primjeraka, a prikazuje dio oltae pregrade iz 9. stoljeća s imenom Trpimira, koji je sebe nazvao "Dux Croatorum" i tako izdao domovnicu hrvatskom narodu. (Večernji list)

Fijasko SFOR-a u Bosni

NAKON OTKRIĆA CURENJA INFORMACIJA IZ GLAVNOG STOŽERA SFOR-a U SARAJEVU

Francuska "krtica" spasila Karadžića * NATO: Nema dokaza

BRUXELLES - Glavni tajnik NATO-a George Robertson izjavio je kako su navodi u medijima o curenju podataka bosanskim Srbima čista nagađanja i da nema dokaza koji bi ih potkrijepili. To je rekao nakon sastanka s vrhovnim zapovjednikom NATO-a za Europu generalom Josephom Ralstonom. (H)

Neuspjeh SFOR-ove akcije hvatanja Radovana Karadžića u istočnoj Bosni i privremeno zatišje vjerojatno su prouzročeni "curenjem" informacija iz glavnog stožera u Sarajevu. Iako iz zapovjedništva SFOR-a nema službene potvrde, sigurno je da je akcija Karadžićeva hvatanja propala zahvaljujući jednom francuskom časniku.

Prema medijskim izvješćima, upozorenje neimenovanog francuskog časnika načelnik lokalne policije ozbiljno je shvatio i odmah kontaktirao Karadžićevu osobnu gardu, koja je vrlo brzo sklonila na sigurno svoga štićenika. U SFOR-u vjeruju da se Karadžić još krije na području Foče, ali očito nemaju preciznih podataka o njegovu kretanju. Potvrde li se navodi o francuskoj krtici u SFOR-u, dalji angažman

BRITANSKI OBAVJEŠTAJCI PRESRELI RAZGOVOR FRANCUSKOG ČASNIKA I SRPSKOG POLICAJCA

Bijeg s tri "range rovera"

Britanska obavještajna služba presrela je u Bosni telefonske komunikacije francuskog časnika koji je upozorio šefa srpske policije u Foči da NATO priprema uhićenje Radovana Karadžića, tvrdi britanski The Times. Srpski policajac odmah je nazvao čuvare optuženog ratnog zločinca, zbog čega je Radovan Karadžić izbjegao uhićenje.

NATO je otvorio istragu o izdaji na temelju podataka britanske obavještajne službe. Francuski časnik nije imenovan, ali je riječ o vojnoj osobi s činom kapetana. Presretanjem telefonskih komunikacija u Bosni britanski su obavještajci otkrili da je taj francuski kapetan prošloga četvrtka, rano ujutro, u 6.26 sati, nazvao telefonom i probudio "visokog policijskog djelatnika" u Foči. Poziv je uslijedio neposredno nakon što su uzletjeli helikopteri s američkim vojnicima iz stožera u Tuzli te, dok su ostali sudionici NATO operacije išli oklopnim vozilima prema selu Čelebići, u kojem je tada bio R. Karadžić.

PREMA NAPISU U SLOBODNOJ BOSNI

Deset poginulih u akciji hvatanja Karadžića

MOSTAR (Hina) - Devet pripadnika SFOR-a poginulo je u prošlotjednom pokušaju uhićenja Radovana Karadžića u okolici Foče, objavio je najnoviji broj tjednika "Slobodna Bosna", pozivajući se na neimenovane izvore. U istoj je akciji poginuo i jedan Karadžićev tjelohranitelj, tvrdi "Slobodna Bosna".

"Dok su Karadžićevi čuvari zadržavali američke vojnike, on je skriven u jednoj pećini čekao povoljan trenutak da umakne preko crnogorske granice", piše list, objašnjavajući kako je akcija "izvlačenja Karadžića" bila dobro isplanirana. "Tri identična vozila, on (Karadžić) nalazio se u jednom od njih, krenula su različitim pravcima preko planine. U prebacivanju preko granice pomagali su operativci srbijanske Službe državne sigurnosti", navodi "Slobodna Bosna". "Kako je akcija SFOR-a bila 'provaljena', mobilizirana je grupa dobrovoljaca iz Zvornika i Vlasenice, pripadnika četničkog ravnogorskog pokreta, koji su se dobro naoružani prebacili u šume oko Čelebića. Tamo su se sukobili s američkim vojnicima omogućavajući Karadžiću povlačenje", piše list. Pozivajući se na krugove bliske Karadžiću, "Slobodna Bosna" piše da je taj optuženik Međunarodnog suda za ratne zločine "pod zaštitom crnogorskog mitropolita Amfilohija Radovića, a skriva se u jednom od manastira, najvjerojatnije manastiru Ostrog, koji se nalazi nedaleko od

Francuza u akciji hvatanja Radovana Karadžića mogao bi postati upitan, uz činjenicu da se SFOR-ove operacije provode upravo u sektoru koji je u djelokrugu francuskog kontingenta SFOR-a. I prije su od francuskih saveznika, ali i nekih političkih krugova iz BiH, stizale kritike na račun spremnosti francuskih esforovaca da uhitte osumnjičene za ratne zločine. Naime, na području odgovornosti francuskog SFOR-a skriva se najveći broj optuženih za ratne zločine, a neki od njih se sasvim normalno kreću po gradovima istočne Bosne.

U Sarajevu se podsjeća i na nekoliko prijašnjih afera u kojima su glavni akteri bili francuski časnici u NATO-u. Najpoznatija je svakako ona otprije tri godine kada je otkriveno da je francuski časnik jugoslavenskim vlastima otkrivao planove NATO-a za zračne napade na Jugoslaviju.

Nakon objavljivanja informacije o francuskoj krtici, realnijim postaju i prijašnje tvrdnje da francuske vlasti strahuju od Karadžićeva pojavljivanja na sudu. Sigurno je da bi ratni lider bosanskih Srba imao što reći o odnosu bivše vlade u Parizu prema ratu u BiH.

Razgovor između francuskog kapetana i srpskog policajca bio je kratak. Srpski policajac nije bio oduševljen telefonskim buđenjem, ali je bilo očito da poznaje sugovornika. "Što hoćeš? Zašto me zoveš?", ljutito je pitao srpski policajac francuskog časnika. Kapetan je brzo odgovorio: "Trebali biste posvetiti pozornost Foči." Pospani policajac nije odmah shvatio, upitavši zašto. "Znaš da je Foča za nas uvijek zanimljiva", odgovorio je francuski kapetan, upućujući srpskog policajca na činjenicu da se Karadžić skriva na području Foče.

Britanski obavještajci zatim su uhvatili telefonski poziv srpskog šefa policije jednom od šefova Karadžićevih zaštitara u Čelebićima. Karadžić je imao desetak minuta za bijeg, koji je izveden trima identičnim vozilima "range rover" s tamnim staklima, pobjegavši iz Čelebića u tri različita smjera da bi zavarali potjeru.

(Večernji list 5. ožujka)

ČETVRTI TJEDAN SUĐENJA MILOŠEVIĆU

Ashdown svjedoči o BiH i Hrvatskoj

DEN HAAG - Novi visoki predstavnik za BiH Britanac Paddy Ashdown sljedećeg će tjedna svjedočiti na haškom suđenju bivšem jugoslavenskom predsjedniku Slobodanu Miloševiću. To je najavio u ponedjeljak na početku rasprave tužitelj Geoffrey Nice.

Ashdown će svjedočiti ne samo o događajima na Kosovu nego i u Hrvatskoj i BiH. Ashdown je više puta posjetio područje bivše Jugoslavije, a u svjedočenju na suđenju generalu Tihomiru Blaškiću prije četiri godine rekao je da mu je bivši predsjednik Franjo Tuđmanom u Londonu 1995. godine na jelovniku nacrtao kako bi područje bivše Jugoslavije trebalo izgledati za 10 godina.

(Večernji list 5.ožujka)

Pašalić u Clevelandu

Toronto, 03/07/02. Jučer je (srijeda) u Clevelandu OH, u prekrasnoj i velikoj dvorani Hrvatskog doma Kardinala Alojzija Stepinca održana tribina kandidata za predsjednika Hrvatske Demokratske Zajednice Dr. Ivića Pašalića, koji je navratio je u Cleveland u predahu između intenzivnih sastanaka s čelnim ljudima američke politike koje je održao u utorak i koje će još održati u četvrtak u Washingtonu DC. Pretstavivši svoju analizu situacije u Domovini, kao i nacrt za rješenje problema s kojima se Hrvatska suočava, na jedan vrlo jednostavan, direktan i konkretan način bez upotrebe parola, Dr. Pašalić je istaknuo važnost rješavanja gospodarskih problema kao najvažniji prioritet. Detaljnije o programu za rješavanje Hrvatskog gospodarstvenog zastoja čuti ćemo za petnaestak dana nakon što se taj program publicira. Uopće njegova kampanja oslanja se na pružanje konkretnih rješenja i izbjegavanje konfrontacije i personalnih sukoba s protukandidatima.

Gospodarstveni oporavak moramo najvećim dijelom osmisliti i realizirati vlastitim snagama. U tom procesu jednu od vodećih uloga imati će hrvatsko iseljništvo. Dr. Pašalić zauzeo je vrlo realistične stavove, s ostvarivim perspektivama u pogledu pitanja problema s kojima se susreću Hrvati BiH, naglasivši da se rješenje problema Hrvata BiH nalazi u Zagrebu. Pakt o stabilnosti i pridruživanju otvara vrata prema istoku i prema zapadu, a kroz koja vrata ćemo proći ovisi najviše o nama samima. Odnos prema Haagu mora se promijeniti na taj način da se zaštite nevino i iz političkih razloga optuženi hrvatski branitelji i generali. U državu treba uvesti vladavinu reda i zakona. Političari se trebaju već jednom i definitivno prestati baviti sobom i moraju početi se nositi s problemima Hrvatske. Dr. Pašalić je potaknuo prisutne na aktivno učešće u tribini postavljanjem pa i najdirektnijih i najoštrijih pitanja koja se odnose i na osobne stvari. Nije trebalo dugo čekati prije nego su se čula takva pitanja. Na pitanje o tome da li predizboma polarizacija može dovesti do raskola stranke, Dr. Pašalić je odgovorio da vjeruje da ne može. Za demokratske strukture je upravo karakteristično natjecanje više kandidata, koji predstavljaju svoje programe, i njima nastoje pridobiti većinu izbornog tijela. Normalna je određena predizborna nestabilnost i vrijevanje, koja se nakon završetka izbora stišava u novoj kvaliteti. Na pitanje poslijeizborne suradnje među čelnim ljudima HDZ-a Dr. Pašalić je odgovorio potvrdno ukoliko bude izabran za čelnika. Kandidat koji dobije manje glasova mora dobiti odgovarajuću

poziciju unutar stranke i mora se uklopiti u tim koji će dovesti HDZ do izborne pobjede, i narod do konačnog boljitka. Pitanja o objedama žutog tiska. Žuti tisak je o Dr. Pašaliću bio stvorio i još uvijek pokušava stvoriti negativno ozračje. Na žalost dio tih poticaja dolazio je i dolazi i od stranačkih kolega i konkurenata. Tako je on bio proglašavan petim ortakom, problemom u privatizaciji, simbolom svega negativnoga a što se je željelo pripisati Dr. Tuđmanu i HDZ-u. Prije svoje smrti Gojko Šušak rekao je Dr. Pašaliću: Kada odem većina tereta iz tog žutog tiska strovaliti će se na tvoja leđa. Tako je i bilo. Situacija se je dodatno intenzivirala nakon smrti pokojnog predsjednika. Čovjek koji je trebao postati žrtvenim janjem primio je mnoge udarce, ali je začudo ostao na nogama. "Što te ne ubije učini te jačim" kazao je nas legendami general Gotovina.

Tribini su bili nazočni i brojni Hrvati, dokazani domoljubi, uspješni poslovni ljudi, simpatizeri HDZ-a, članovi odbora HDZ-a Toronto, kao i vodstvo koordinacije HDZ-a u Kanadi koji su došli posebnim autobusom isključivo kako bi iz prve ruke čuli Dr. Pašalića. U iskrenom i otvorenom dvosmjernom razgovoru bez zabranjenih pitanja, i s iskrenim odgovorima našli su se s Dr. Pašalićem na istoj valnoj dužini.

Prilikom povratka u autobusu smo imali priliku gledati film "Vlak slobode". Nakon pobjedonosnih vojnih akcija pokojni je naš predsjednik s predstavnicima svih dijelova Hrvatske i iseljništva, vlakom prošao kroz netom oslobođena hrvatska područja i održao seriju njegovih najboljih govora u gradovima gdje se je vlak zaustavljao. Podsjetio nas je taj film na jednog Hrvata koji je imao san i viziju o hrvatskoj slobodi. Na čovjeka koji je imao dovoljno hrabrosti i znanja da dobar dio tog sna realizira i doživi u stvarnosti. Gledajući na današnju hrvatsku stvarnost imamo osjećaj da ne samo da se je s nastavkom realizacije toga sna stalo, već da se ide unazad. Hrvati Kanade u potrazi za ljudima koji su u stanju hrabro i nedvosmisleno nastaviti s realizacijom tog sna o slobodi i prosperitetu naišli su u Clevelandu na još jednu rezonantnu frekvenciju u viziji i osobi Dr. Ivića Pašalića. Jedan od iskusnih i starih vojnika za slobodnu Hrvatsku pri povratku iz Clevelanda rekao je: "Budi uz onoga koga neprijatelj Hrvatske najviše napadaju i nećeš pogriješiti". Stoga naša potpora Dr. Iviću Pašaliću.

(Zdravko Dokuzović)

SANADER SE SUSREO S HRVATSKIM ISELJENICIMA U SAD

WASHINGTON, 10. ožujka (Hina) - HDZ-u sada povjerenje ukazuje oko 30 posto hrvatskih građana a na idućim izborima stranka računa na oko 35 posto glasova što bi omogućilo da u koaliciji s još dvjema ili tri strankama centra osnuje stabilnu koalicijsku vladu, kazao je u nedjelju u Washingtonu predsjednik HDZ-a Ivo Sanader. Kao gost tribine koju je organizirala udruga bivših studenata zagrebačkog sveučilišta, Sanader je govorio o prilikama u Hrvatskoj i glavnim političkim ciljevima HDZ-a.

Prigovorio je da vlada premijera Ivice Račana nije ostvarila ni predizboma obećanja niti se približila ostvarenju ključnih hrvatskih interesa, pristupa NATO-u i Europskoj uniji.

Kritičan je bio prema gospodarskim potezima vlasti i naveo primjer da se broj nezaposlenih u dvije godine povećao za oko 120 tisuća a da su u odnosu na 1999. godinu prepolovljene inozemne investicije. Iako nije želio detaljnije govoriti kakvu bi gospodarsku politiku vodio HDZ, očito je da je riječ o svojevrsnoj hrvatskoj inačici "reaganomike" od prije 20-tak godina u SAD.

Sanader je ocijenio da birokratizacija društva i raširena korupcija ozbiljno ugrožavaju Hrvatsku. Upozorio je da u BiH predstoje promjene ustava koje bi mogle presudno odrediti položaj Hrvata u toj zemlji. Posebno je govorio o izmjenama izbornog zakona

u Hrvatskoj kojim bi se ukinuli zastupnici dijaspori i, kako kaže, onemogućilo glasovanje iseljenika.

Upitan o stanju u HDZ-u i predstojećem saboru stranke, Sanader je izrazio uvjerenje da će dobiti većinsku potporu.

Predsjednik HDZ-a u subotu je bio gost vodstva Hrvatske bratske zajednice u Pittsburghu.

Preporučujemo Vam
Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izrada nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K, 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X4 (905) 629 8415

KAMENI SVATOVI

Pod vrljetnim Susjedgradom
Živio nam starac mlinar,
Broji vreće pšeničnice,
Broji mlinar bijeli dinar;
Srce mu se razveseli,
Smješeći se starac veli:

"Vreće, kese, zemlju, mlin,
Sve će dobit dragi sin."

Pod vrljetnim Susjedgradom
Živi s njime mlinarica
S njime broji, s njim se znoji,
Baš je vrijedna gazdarica.
Kako bijelo ruho sklada,
Šapće kroz smijeh "Snao mlada!"

Kada dođeš u naš mlin,
Bit ćeš gospa - goso sin!"

Pa će jednom sinu majka
U pol plača, u pol smijeha:
"Sinko, život nije bajka,
kad se ljubi nema grijeha;
Sinko, sinko moj, ne veni!
Sinko dragi - daj se ženi!"
"Majko!", klikne sinak mili,
O vrat majci ruke krili:
"Sve sam do sad pritajiv'o;
Al' sve noću, al' sve danju
Ovu sliku vidim živo:
Majko, ja ti ljubim - Janju!"
"Janju ljubiš, nesretniče?"

Gnjevnna majka gnjevno viče:
"Janju ljubiš, prosjakinju,
Zabogarku, golotinju,
Bijednu curu slijepca Tome!
Ti jedinac doma stara,
Bogatoga sin mlinara?

Lijepo bome, dično bome!
Zato moje teške muke,
Da ih grabe lijene ruke,
Zato lijepa pogačica,
Da je lomi nitkovića?

'Ajd u bijednu k njoj koljebu!
O crnom se gosti hljebu,
Odrpanku slatko ljubi
Pa majčino srce gubi!
Ubila me strijela mahom
Ak' mi Janja bude snahom!"

Al' iz mlina čuo sve to
Stari mlinar. Njega eto!
"Vidiš! Kakva oholija!
Siromah sam bio i ja;
Stanovasm pod koljebom;
Hranismo se crnim hljebom;
Časno radi, skromno jedi,
Pa ti pos'o zlata vrijedi;
Ženo, tebe bocka davo!
To je, sinko, volja moja;
Janju ljubiš - pa je pravo,
Janja bit će žena tvoja."
Oj veselja! Što je? Što je?

Po svem selu eto graje,
Stare babe lakte boče,
Razvaljuju čudom usta,
Iz kućica ljudi skoče:
"Ele čuda, čuda pusta!"
Svati idu! "Čiji, kuma?"
"Mlinarova mlada sina:
Janju ženi! Roba fina!"

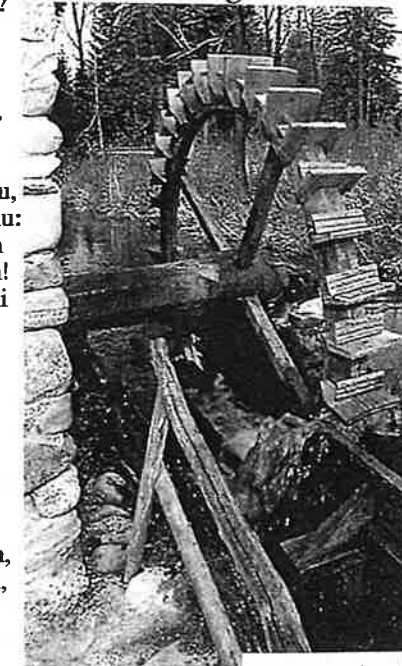
"Je l' taj dječak siš'o s uma?"
Stara svatom ručak redi,
Tako mlinar zapovijedi,
Stari mlinar ne zna šale -
Plam i gnjev joj lica pale,
Nadimlju se bijesna prsi.
Na prag kuće stara leti,
Gnjevnom rukom srce tisnu,
Gnjevnim grlom ljuto vrisnu:
"Ubila me strijela mahom
Ak' mi Janja bude snahom!
Kleta družbo, na toj stijeni
Kamenom se okameni!"

Zahujila olujina
Razvali se nebesina,
Puče strijela
Usred sela:
Bijeli zidi lijepog mlina
Crna sad su razvalina.
Svati, otac, muž i žena
Tvrđ su kamen do kamena,
Stara svijetom kud vrluda,
Kažu ljudi da je luda.

Projurilo mnogo ljeta

Preko lijepog Božjeg svijeta,
A zidine Susjedgrada
Prah, pepeo već su sada.
Jošte stoje kamen-svati,
Lako ćeš ih prepoznati,
Mladu, mladog, kuma vitog
I djevera kamenitog.

August Šenoa

MliNSko kolo

Orgulje u Hrvatskoj

U Iloku, visokom nad Dunavom, nad gradskim zidinama uzdiže se jednokatni franjevački samostan s cilindričnom kulom. Više puta obnavljan, poslije kuge i potresa, do danas je sačuvao svoju originalnu koncepciju. Nekadašnja ćelija Ivana Kapistrana, koji je navodno ovdje umro od kuge god. 1456. pretvorena je u kapelu. U inventaru se nalaze dobro sačuvane orgulje koje se, prema arhivskim podacima, pripisuju franjevcu Ignaciju Lehnaru. Građene su godine 1837/1838, prema navodu P. Cvekana. Mehaničkog su sistema s povlačnicama, s 14 registara, manualom i pedalom i sviraonikom izdvojenim naprijed. Iako je doživio više transformacija, instrument je još dobrim djelom originalan i kao takav posjeduje spomeničku i organološku vrijednost. Restauratorskim zahvatom trebalo bi ukloniti lažni, negotički prospekt i otvoriti izvorni, starih klasicističkih orgulja u obliku ormara (vjerojatno s trokutnim zabatom).

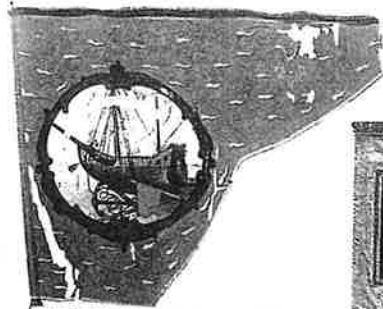
Danas jednolično kubično kućište prekriva neogotički paravan dekorativno rasčlanjen u dva dijela. Donji dio obuhvaća kvadratno polje sa sviralama, koje počivaju na uskoj balustradi, perforiranoj gotičkim četverolistima. Nad zavjesom ukrašenom vegetabilnom dekoracijom uzdiže se polukružni, prema središtu lagano zašiljen timpan prekriven gustom florealnom dekoracijom, pri čemu se opaža majstorov horor vacui. Pri završnom prospektnom vijencu teče dekorativni niz u obliku hrastova lišća, završavajući na vrhu stiliziranim križem. Ormar nije obojen već je od golog, smeđe bajcanog drveta. Tijela su pilastara plavičaste osnove s pjegavom crno-bijelo-crvenom marmorizacijom na maslinastoj podlozi. Kao vrijedan spomenik kulture i dobro očuvan rad vješta graditelja prve polovice 19. st. orgulje se ubrajaju među najznačajnija ostvarenja u ovoj regiji. (Orgulje u Hrvatskoj)

HRVATSKA ISKRA

1137 Centre Street
Thornhill, Ont. L4J 3M6
Tel: (416) 894-9235, (905) 738-4797
Fax: (905) 738-9853

Orgulje u župnoj crkvi sv. Ivana Kapistrana

Hrvatska zastava

Konjička zastava iz Hrvatske domobranske čete iz Napoleonskih ratova

Zastava hrvatske konjičke pukovnije iz Tridesetogodišnjeg rata

Zastava 96. Karlovačke pješadijske pukovnije, 1859.

Zastava NDH, god. 1941.

Republička zastava SR Hrvatske

"Zastava" je komad tkanine simbolički utvrđenih boja i obilježja, najčešće izvešana na motki; koristi se uglavnom kao identifikacijski simbol. U današnjem smislu, upotreba i isticanje zastave potječe iz pomorstva. U hrvatskom se jeziku od X. stoljeća rabi i termin "barjak" (turskog podrijetla).

Najstarija poznata zastava u hrvatskoj povijesti prikazana je na pečat kralja Stjepana iz 1257. ima trakaste završetke s likom grifona ili lava. Potkraj XIII. st. javlja se i zastava koja simbolizira svjetovnu vlast hrvatskog bana Pavla Šubića, a prikazuje sveca s knjigom kako daje zastavu svjetovnoj osobi.

Osim feudalaca, svoje su zastave od početka XIV. st. imali i gradovi. U razvijenom srednjem vijeku na ratištima dominiraju tzv. "baneri", uglavnom konjičke zastave četvrtastog oblika, pod kojima bi se pozvane postrojbe okupljale u ratni pohod. U vrijeme vladavine Žigmunda Luksemburškog točno je određeno tko ima pravo isticati zastavu, pa tako "zastavna gospoda" postaju ban, zagrebački biskup vranski prior i neki istaknuti svjetovni velikaši (Zrinski, Frankopani, Nelipići). Plemić koji je mogao skupiti najmanje 50 konjanika mogao je poć u boj pod vlastitom zastavom. Od g. 1527. Hrvati se nalaze u sklopu Habsburške Monarhije i njezina dvoglavog orla, ali pojedine, uglavnom konjičke, postrojbe ističu vlastite zastave (sačuvane su zastave pukovnja P. Keglevića i N. Dragića iz Tridesetogodišnjeg rata). Na pukovnijskim zastavama često se ističe i lik Majke Božje.

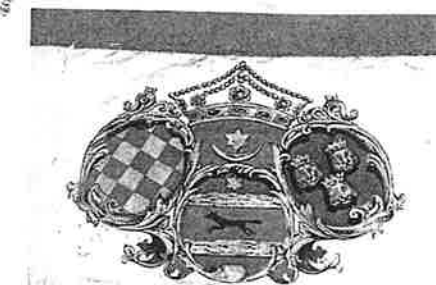
Dolaskom na vlast Marije Terezije, prvi se put izgled zastave počinje propisivati u najvišim državnim službama, pa svojim definiranom oblikom, ističe osobu vladara, državnopravni status carevine i svih pripadajućih joj zemalja. Iz tog razdoblja potječe i tzv. "banska zastava" koja utvrđuje autonomnost bana u vojnim poslovima na području banske Hrvatske. Izrađena od crvene svile, urešena je vezanim grbovima Kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije na jednoj, i likom

Zastava Zagrebačke narodne garde, 1848.

Zastava bana Jelačića, god. 1848.

Zastava bana Josipa Šokčevića, god. 1860.

Hrvatska zastava s grbom Trojedne kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije, god. 1877.

Državna zastava Republike Hrvatske

Blažene Djevice Marije na drugoj strani. Nastajanjem građanstva, u još uvijek feudalnoj Hrvatskoj, u prvoj polovici XIX. st. javljaju se zastave hrvatskih narodnih četa, ali i županijske i cehovske zastave.

Nakon revolucionarnih gibanja 1848. nacionalne se ideje iskazuju u promjeni likovnog izgleda zastave: umjesto starih, uglavnom heraldičkih obilježja, prihvaća se uglavnom trobojno načelo zastave, pa tako i Hrvatska u to vrijeme prihvaća crvenu, bijelu i modru boju tako temeljne boje svoje zastave, ali i dalje rabi grbove povijesnih hrvatskih zemalja zajedno s ilirskim grbom (primjeri su instalacijske zastave bana Jelačića iz 1848. i bana Šokčevića iz 1860.) Takva hrvatska zastava ostaje (bez ilirskog grba) i poslije Hrvatsko-ugarske nagodbe.

Nakon 1918. Hrvatska je izgubila pravo samostalnog isticanja vlastite zastave, pa je predstavljena samo grbom (raspored boja plavo-bijelo-crveno). Za vrijeme NDH državna je zastava trobojnicom (crveno-bijelo-plavo) s hrvatskim povijesnim grbom i slovom U u gornjem kutu. Od 1947 definirana je nova hrvatska zastava (zajedno s grbom); boje su crvena, bijela i plava, a u sredini se nalazila crvena petokraka zvijezda.

Uspostavom samostalne Republike Hrvatske (1990), Zakonom o grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske, utvrđena je i njezina zastava. Čine je crveno-bijelo-plava trobojnica s povijesnim grbom (25 crvenih i bijelih polja) sa stiliziranom krunom koja sadrži 5 manjih štitova s grbovima (stari grb Hrvatske, grbovi Dubrovačke Republike, Dalmacije, Istre i Slavonije. Autor ove najnovije hrvatske zastave je Miroslav Šutej, (rođen g. 1936 godine u Novoj Resi, slikar i grafičar. Uz razna slikarska dijela poznat je po "optičkim iluzionističkim crtežima". Autor je hrvatskog grba i državne zastave, oblikovao je hrvatski novac, kunu.

(Hrvatski leksikon)

HRVATSKA - BiH

NA SASTANKU PREMIJERA RAČANA I PREDSEDATELJA VIJEĆA MINISTARA BiH ZLATKA LAGUMDŽIJE

Riješen problem nafte i Ploča * Bit će osnovana zajednička komisija za borbu protiv kriminala

ZAGREB - Hrvatska i Bosna i Hercegovina riješile su na jučerašnjem sastanku premijera Ivice Račana i predsjedatelja Vijeća ministara BiH Zlatka Lagumdžije problem provoza nafte kroz Hrvatsku u BiH, a dogovorene su i mjere kako bi se riješili sporovi u vezi s Lukom Ploče. Dogovoreno je da obje strane prihvate pet koridora za provoz nafte u BiH, koje je posljednjim izmjenama svojega prvog pravilnika, nakon pritiska iz BiH, odredila Hrvatska. Račan je izjavio da će se dvije zemlje boriti protiv šverca i kriminala, a odlučeno je da se osnuje zajednička komisija koja bi predložila akcije.

Račan i Lagumdžija složili su se da se i Luka Ploče skine s dnevnog reda kao problem. Tijekom današnjeg dana počeo će izrada Protokola o koracima za ratifikaciju sporazuma u Hrvatskom saboru. Dogovoreno je da se postojeći sporazum ratificira u Hrvatskom saboru te da se obave izmjene i dopune prema kojima ne bi bio potreban stalni sedmi međunarodni član u Upravnom odboru Luke Ploče, što je tražila Hrvatska. Probleme će rješavati vlade dviju država, a međunarodna arbitraža bit će zatražena samo ako bude potrebna. Lagumdžija i Račan odbacili su nagađanja o tome da je bilo političke trgovine u problemima s naftom i Pločama.

Lagumdžija je izjavio da su problemi nastali kao plod nesretnih okolnosti, a ne političke zlovolje. Na sastanku Lagumdžije i Račana dogovoreno je da se ovaj mjesec otvore tri mosta i granični prijelazi kod Hrvatske Kostajnice, Šamca i Brčkog. Napravljen je i pomak u vezi s uvozom mesa u Hrvatsku iz BiH. Nakon što je BiH dobila međunarodne certifikate da u toj zemlji nema slinavke i šapa, i taj bi sporazum uskoro trebao biti potpisan. BiH očekuje da sporazum o dvojnomo državljanstvu bude potpisan do kraja ove godine.

Račan i Lagumdžija su o povratku prognanika razgovarali tijekom radnog ručka. Račan je izjavio da je Hrvatska zainteresirana za stabilnost BiH te da podupire ravnopravnost i konstitutivnost sva tri naroda.

Zlatko Lagumdžija jučer je razgovarao i s predsjednikom Hrvatskoga sabora Zlatkom Tomčićem te potpredsjednikom Sabora Zdravkom Tomcem.

- U posljednje smo vrijeme pojačali međusobne kontakte. Želimo što više komunicirati sa Sarajevom kako bismo na taj način pokazali svoju želju da Bosna zajedno s Hrvatskom postane čimbenik stabilnosti ove regije - kazao je Tomčić.

(Večernji list 7. ožujka)

Jelavić najavio da će HDZ predložiti novog predstavnika stranke

PREDSEDNIK HDZ BiH Ante Jelavić izjavio je da će njegova stranka odrediti novog dužnosnika koji će predstavljati tu stranku umjesto njega. Time je Jelavić i službeno potvrdio da će se udovoljiti zahtjevu Županijskog suda u Mostaru da HDZ BiH predloži kandidata koji će umjesto Jelavića u sudskom registru biti evidentiran kao novi predstavnik stranke. Nedavno je Županijski sud u Mostaru, na zahtjev visokoga međunarodnog predstavnika Wolfganga Petritscha izbrisao Jelavića iz sudskog registra kao predstavnika stranke.

Ured visokog predstavnika (OHR) je zaprijetio zabranom sudjelovanja HDZ BiH na ovojesećnim izborima ako u županijskom sudu u Mostaru Jelavić ostane registriran kao predstavnik HDZ. Središnji odbor HDZ BiH na današnjem zasjedanju u Mostaru raspravlja o izmjeni stranačkog statuta čime će se omogućiti sudska registracija te stranke za izbore s novim dužnosnikom koji će biti ovlašten zastupati HDZ.

Jelavić je u stanci zasjedanja stranačkoga Središnjeg odbora novinarima izjavio kako će HDZ BiH i dalje voditi sadašnje vodstvo s njim na čelu pa čak, kako je rekao, "i po cijenu da budemo uhićeni i zatvoreni". Jelavić je istaknuo da se kao građanin BiH ima pravo baviti politikom, te da protiv njega, kako je rekao, još nije, podnesena sudska tužba. Na početku današnjeg zasjedanja Jelavić je u uvodnom izlaganju rekao kako prijeti opasnost da u predstojećim ustavnim promje-

nama o konstitutivnosti sva tri naroda BiH ostane podijeljena na dva dijela Republiku Srpsku i Federaciju BiH.

Zauzevši se za jačanje države BiH i promjenu njezina imena u "Republika BiH" Jelavić je ponovio da će njegova stranka zatražiti uspostavu trećeg entiteta ako ustavne reforme budu nedosljedne, te ako Republika Srpska ostane s 96 posto Srba u ukupnom broju pučanstva.

Odlukom Ustavnog suda BiH nedavno je protiv Jelavića privremeno obustavljen istražni postupak pred županijskim sudom u Sarajevu gdje ga se tereti za ugrožavanje cjelovitosti BiH i podiranje obrambene moći BiH, nakon prošlogodišnjeg proglašavanja hrvatske samouprave i raspuštanja postrojbi HVO.

Jelavićeva današnja najava da će unatoč brisanju iz sudskog registra ostati u vodstvu HDZ suprotna je njegovoj prošlotjednoj najavi da će se povući iz politike.

Na novinarski upit hoće li se najnovija zbivanja u HDZ BiH odraziti na skorašnji izbori sabor HDZ u Hrvatskoj i utječe li politička borba između Ive Sanadera i Ivića Pašalića na gibanja unutar HDZ BiH Jelavić je kazao kako su HDZ BiH i HDZ u Hrvatskoj dvije sestrinske stranke ali da nije opterećen izbornim Saborom HDZ u Hrvatskoj.

(HINA)

SRPSKI POV RATNICI NA PLITVICAMA UNIŠTAVAJU HRVATSKA OBILJEŽJA

PLITVIČKA JEZERA, 9. ožujka - U općini Plitvička jezera, sa sjedištem u Korenici, u 43 naselja živi 4600 stanovnika, od čega i 2000 naseljenika iz BiH i Vojvodine. Donatelnik općine Petar Aračić koji je to mjesto izbio na HIP-ovoj nezavisnoj listi osigurao je i tri vijećnička mjesta, te se time izborio za sadržajnije uvažavanje prava i brige prema naseljeničkoj populaciji. Oko 400 obitelji iz BiH ustrašeno je predstojećim izmjenama i dopunama Zakona o područjima od posebne državne skrbi, jer govoto svi koriste privremene imovine.

"Naseljeni Hrvati iz BiH lutaju kao Kurdi. U općini činimo sve kako bismo tim ljudima pomogli u rješavanju egzistencijalnih pitanja, od kojih je najvažnije trajno stambeno zbrinjavanje. Oko 240 nasel-

jeničkih obitelji u općini treba iseliti iz srpskih kuća, stoga je čelnstvo općine poduzelo konkretne mjere za njihovo zbrinjavanje putem iznalaženja zemljišta na kojima bi se gradile nove kuće, a značajan dio posla odraduje i APN", kazao je Aračić.

S obzirom da je ne tako davno u Korenici bilo i međuetničkih sukoba, još uvijek izbijaju povremeni izgređi - pri čemu se najviše ističu mladi povratnici srpske nacionalnosti koji uništavaju razna hrvatska obilježja. "Ti slučajevi", kaže Aračić, "nastoje se zataškati što nije dobro, jer tako mladom povratniku, koje god on nacionalnosti bio, nije mjesto u Korenici, ali ni u Hrvatskoj". (Vjesnik 10. ožujka)

Vladimir Štefulić: HRVATSKA U OGLEDALU GLOBALIZACIJE

U svijetu su postojale države u kojima je dan bio noć i u kojima sunce nije nikad zalazilo, kao ideologije, koje su htjele vladati cijelim svijetom. Ne samo da je njihovo nastajanje imalo globalni značaj, nego i njihovo propadanje. Ako se okrenemo povijesti kao učiteljici života vidjeti ćemo kako osim globalizacije koja je postala hit, postoji snažan razvoj individualizacije u obliku osamostaljenja pojedinih naroda, te razvoja svijesti o vrijednosti i pravima čovjeka i naroda.

O globalizaciji svijeta postoje različita tumačenja. Neki tvrde da je to nova ideologija, drugi kao ruski list "Izvestia" da se radi o povratku najgrubljeg oblika kapitalizma, treći da je to tiha kolonizacija bogatih nad siromašnima a pobornici globalizacije govore kako će, kad ona bude sprovedena u djelo, čovječanstvo živjeti jednako. Utopija, kao i ona Marksova o besklasnom društvu. Nije ni čudo, iz iste su epruvete izašle.

Najbliže su istini oni koji tvrde da iza globalizacije svijeta stoji svjetska vlada u sjeni, predsjednici moćnih banaka i multinacionalnih kompanija, dok su državici najrazvijenijih zemalja Zapada samo puki izvršitelji onih koji su ih doveli na vlast. Navedimo samo jedan primjer. Cijeli svijet je na čelu sa UN-om potpisao hitnu rezoluciju kojom se govori ako se hoće spasiti čovječanstvo, treba smanjiti zagađivanje zraka. Oba američka predsjednika, i Clinton i Bush odbili su u ime USA staviti svoj potpis na taj dokument, jer bi time činom bile najviše oštećene američke multinacionalne kompanije i američko radništvo. No, kad jedna takva kompanija, u ime globalizacije i eksploatacije otpusti par tisuća radnika, čija je satnica bila \$18.00 i cijelo postrojenje preseli u komunističku Kinu, gdje kineski plebes te iste poslove obavlja za 55 centi po satu, onda ta ista administracija šuti (posuđeno sa CNN-a, od američkog sindikalnog vođe Hoffa). I dovedimo misao do kraja: iza globalizacije stoje ljudi koji nemaju vjeru u Boga, njihova je vjera novac. Oni teže stvaranju liberalnog materijalističkog društva u kojemu će sve imati svoju cijenu, a čovjek će imati sve manje i manje vrijednosti. No, ne zabravimo, svijet su mijenjali i mijenjati će oni koji ne vjeruju u materijalna dobra, nego ih koriste kako bi u svijetu nešto dobro učinili.

Ovih dana u New Yorku završilo je zasjedanje Svjetskog ekonomskog foruma, na kojem je sudjelovalo tri tisuća delegata. To je skup direktora najvećih svjetskih banaka, predsjednika multinacionalnih kompanija, te bivših i sadašnjih državnika najrazvijenijih zemalja Zapada. Istinu, oni tu pozovu i predstavnike siromašnih zemalja. Prošle godine u švicarskom športskom izletištu Davos, gdje je sjedište Svjetskog ekonomskog foruma u kojemu su do sada održani svi susreti, skupu prisustvovali Fidel Castro, predsjednik Venezuele gosp. Cavez i vođe afričkih država i predsjednik Hrvatske Stjepan Mesić, koji se susreo s najbogatijim čovjekom svijeta Bill Gates-om, koji je pohvalio otvaranje Hrvatske prema svijetu. Od tog susreta stvarana je velika propaganda, a na koncu je ispalo veliko ništa. Nije na odmet napomenuti da je Bill Gates u Davosu darovao oboljelim od side u Africi sto milijuna dolara. U Davosu je jednom za života skupu pribivao i najveći hrvatski državnik prošlog stoljeća dr. Franjo Tuđman. Istina, njega nisu hvalili, zato što nije dozvolio da Hrvatska bude poligon za isprobavanje tuđih ideja i ideologija. Njega će neki visoki globalisti u svijetu proglasiti čovjekom 19. st., zato što je, prema njihovom mišljenju, imao previše naglašenu nacionalnu komponentu, dok će mu domaći pobornici globalizacije, bivši Jugoslaveni i komunisti prišiti etiketu "izolatora Hrvatske".

Usporedo sa skupom u New Yorku u Brazilu održan je skup Svjetskog antiglobalizacijskog pokreta. O tom skupu smo u ovdašnjem tisku mogli jako malo pročitati. Najveći antiglobalizacijski pokret djeluje u Brazilu. Pobornici svjetske globalizacije već godinaam vrše pokušaj eksploatacije Amazone, što im do sada ne polazi za rukom. Predvodnik u Južnoj Americi je hrabri i inteligentan državnik Predsjednik Venezuele Cavez. Na udaru globalista posebno se našla Katolička crkva. Oni već dvadeset godina osnivaju i financiraju vjerske sekte u južnoj Americi kako bi u svom osvajačkom pohodu što bezbolnije dominirali nad pojedinim područjima današnjeg svijeta. Zato nije nikakvo čudo što najveći moralni autoritet prošlog stoljeća Sveti Otac Papa putujući po svijetu osudio globalizaciju kao nehuman čin bogatih nad siromašnima. O globalizaciji su se očitovali i hrvatski biskupi koji su stali iza svog duhovnog pastira.

O globalizaciji nikakvog niti političkog, niti nacionalnog stava nema današnja razjedinjena hrvatska vlast u Hrvatskoj, koja djeluje kao križevački sabor kad je došlo do razilaženja među hrvatskim

velikašima tko će i kako vladati Hrvatskom, te, ne mogavši se složiti, vezaše sudbinu za mađarsku krunu. Kad bi Krleža bio živ, on bi vjerojatno u svom stilu viknuo "Hrvati traže gospodara!".

Prema istraživanju svjetskog javnog mijenja, 68% svjetskog pučanstva protivi se globalizaciji. Iz tog razloga je američki podanik mađarskog podrijetla Soroš prošle godine izjavio kako sa globalizacijom treba ići polako, jer bi inače cijeli projekt mogao otići u neželjenom pravcu.

Na ovogodišnjem skupu u New Yorku počeli su pucati šavovi među nositeljima svjetskog globalističkog pokreta. Tako je Bill Gates izjavio kako pažnju treba posvetiti siromašnom svijetu. On i njegova supruga Melinda su osnovali fundaciju Bill i Melinda Gates, od 24 biliona američkih dolara, za spas siromašnog svijeta od različitih bolesti. I kanadski premijer Jean Cretien izašao je sa novom inicijativom pomoći Africi. Poznati i uvaženi američki senator demokrat Patrick Leahy koji predsjedava u američkom Senatu za budžet u panelu u kojem je predsjedavao, priznao je kako zadnjih dvadeset godina niti jedan američki predsjednik nije izašao sa realnim projektom pomoći zemljama u razvoju, da bi na kraju zaključio "...ako jesmo i hoćemo biti najzdravija i bogatija zemlja na svijetu, onda nam je moralna dužnost učini nešto, a mi ne radimo baš ništa."

Najvažniji čimbenici skupa, direktori svjetskih banaka, koji drže sve u rukama, osim fraziranja i nadmudrivanja nisu dali niti jedne pozitivne ideje. No, vratimo se na početak.

Možda je prava ideologizacija globalizacije zabilježena u biblijskoj zgodi o kuli babilonskoj. Graditelj zajedničke kule do neba nisu uzeli u obzir ono Božansko, zato su došli u sukob s Njim, čime je projekt bio osuđen na propast. Umjesto jedinstva za kojim su težili, došlo je do nerazumjevanja i raspršenosti, te ne sazidaše grad (Postanak 11,8-). Komunistički projekt bio je također zamišljen bez onog Božanskog, zato se pretvorio u novu kulu babilonsku, koju su graditelji napuštali i napustili, spasavajući se od takvog projekta Rajskog jedinstva. Današnja nasilna ideološka globalizacija svijeta mogla bi biti još jedna kula babilonska.

U župi Hrvatskih Mučenika, vrijedne članice grupe "Sljeme" na prodaji tijesta i kolača

Ivana, palače Čipiko i Lucić) obavijeni restauratorskim skelama .

Stotinjak izložaka što su predstavljali hrvatsku umjetničku produkciju minulih stoljeća svojevrsna su enciklopedija vrhunskih majstora hrvatskoga slikarstva i kiparstva mediteranskoga kruga:

I. DUKNOVIĆ, Putto. Muzej grada Trogira

Andrija Aleši, kipar i graditelj (1420/25 - 1504/05) u Trogiru podiže svoje najvažnije djelo: krstionicu katedrale te izrađuje svoja glavna kiparska djela reljef Kristovo krštenje nad portalom i reljef sv. Jerolima u špilji ostvarujući sintezu kasnogotičkih i ranorenesansnih elemenata.

Ivan Duknović, kipar (oko 1440 - poslije 1509) ostvaruje u Trogiru najbolja djela zrelorenesansne skulpture u Hrvatskoj: u renesansnoj kapeli kipove sv. Ivana i sv. Tome, potom kip sv. Magdalene u franjevačkom samostanu, portal s putom grbonošom na palači Čipiko, lunetu s grbom obitelji Cega te grb s klesarskim priborom.

Nikola Ivanov Firentinac, graditelj i kipar(? -1505) koji od 1467. do smrti djeluje u Dalmaciji podiže u Trogiru kapelu Bl. Ivana Trogirskoga - remekdjelo hrvatskog renesansnog graditeljstva i skulpture (reljefi genija u podnožju, skulpture u naravnim veličinama u nišama, puttii koji podržavaju arhitrav, svod s poprsjem Boga Oca okružen s 94 serafina u kazetama, uzidani oltar s kipom Uskrsnuloga Krista i dva klečeća anđela sa svijećama, Bl. Dj. Marija i Sv. Ivan Krstitelj u nišama, reljef Krunjenje Bl. Dj. Marije s devet putta u luneti), potom grobnicu humanista Ivana Sobote s reljefom Oplakivanje u crkvi Sv. Dominika; reljef Pravda u trogirskoj gradskoj loži te kip Sv. Sebastijana u crkvi sv. Sebastijana.

Majstor Mavar (Trogir, XIV. st.) sredinom XIV. st. osniva u Trogiru svoju radionicu i izrađuje gotičke kipove arhandela Gabrijela i Navještenja Marijina na ciboriju katedrale.

Blaž Jurjev Trogiranin (Trogir ili Lapac, oko 1390. - Zadar, 1450). Djelovao je od Zadra do Dubrovnika ostvarivši jedan od najmarkantnijih slikarskih opusa svoga vremena. Izgradio je vlastitu tipologiju pre-

Pogled na Kupu

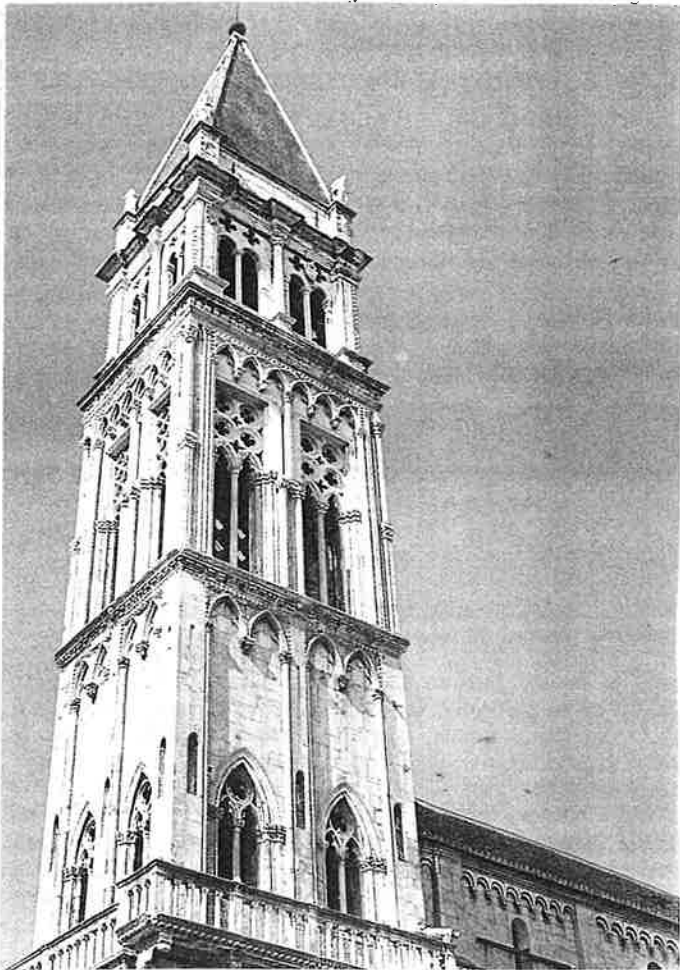

poznatljivih izduženih svetačkih likova i osebnih bademastih očiju. Za crkvu sv. Ivana Krstitelja izradio je poliptih Madone s djetetom i svecima (1435) i glasovitu Madonu s djetetom u ružičnjaku.

Majstor Radovan (XIII. st.) najistaknutija je pojava hrvatskog srednjovjekovnog kiparstva. Izradio je portal trogirске katedrale sv. Lovre (1240.) koji se po njemu zove Radovanov portal, a sam grad Trogir često Grad majstora Radovana. Vanjski je portal označen figurama lavo-va, iznad kojih stoje likovi Adama i Eve. Na vanjskim pilastrima su likovi svetaca, na srednjim žanr-prizori koji simboliziraju pojedine mjesece, a na unutrašnjim stupićima nižu se prizori iz lova i likovi fantastičnih životinja uokvireni bujnom biljnom dekoracijom. U luneti su prizori Rođenja Kristovog, Putovanja Triju kraljeva i Poklonstva pastira.

Vrhunska djela iz bogate trogirске prošlosti prikazana na ovoj izložbi potvrđuju nacionalnu i univerzalnu vrijednost te baštine istovremeno ističući kulturno-povijesni značaj antologijskih primjeraka hrvatske srednjovjekovne i renesansne skulpture, slikarstva, iluminiranih rukopisa i zlatarstva.

Višnja Milas - Matutinović

ZVONIK TROGIRSKЕ KATEDRALE

Barka "Mladost"

Slapovi bijeli, Kupa, modri, zeleni, Gorski Gorani, u kupskoj dolini, barkom "Mladost" po Kupi plovili, Vrlinom mladosti mi se združili.

Virovi vrela, žuborom teku potoci, Žarom sunca, šume kupski slapovi, Barkom i čunom bili smo združeni, Gorska mladost srcem se voljeli.

Ribe lovili, igre, šetnje. Radosti, Snizili se slapovi, mi se razišli. Još su naši sni od naše mladosti, Život ljubavi barkom tek prolazi.

Matija PupiĆ

BLAGO TROGIRSKIH RIZNICA

BLAŽ JURJEV TROGIRANIN, poliptih. Trogir, zbirka crkvene umjetnosti u crkvi Sv. Ivana Krstitelja

U organizaciji Konzervatorskog odjela splitske Uprave za zaštitu kulturne baštine RH u ljeto 2001. godine uspješno su u venecijanskoj crkvi San Barnaba specijaliziranoj za izložbe spomeničke baštine predstavljene restaurirane umjetnine iz trogirskih riznica. Izložba je sadržavala stotinjak umjetnina među kojima su ponajbolji kiparski i slikarski radovi, sakralni predmeti i predmeti umjetničkog obrta (zlatno, srebro, tekstil). Umjetnine su restaurirane u domaćim radionicama uz potporu Ministarstva kulture, dok je veliku pomoć u obnovi pružila i zaklada Venetian Heritage inc. Ista je ta izložba potom pod pokroviteljstvom Gradske skupštine Zagreba postavljena u Klovičevim dvorima u okviru dvomjesečne manifestacije Trogir u Zagrebu (prosinac 2001. - veljača 2002.).

Godine 1997. na 21. zasjedanju Međuvladinog odbora za svjetsku baštinu UNESCO-a povijesni grad Trogir uvršten je na popis svjetske kulturne i prirodne baštine. U obrazloženju ove odluke piše: Grad Trogir je izvanredni primjer urbanog kontinuiteta. Ortogonalni raster ulica ovog otočkog naselja datira u helenističko doba, kasniji vladari i stanovnici obogaćuju ovaj grad izuzetnim javnim i privatnim građevinama i fortifikacijama. Romaničke crkve kasnije slijede izvanredne renesansne i barokne građevine mletačkog kruga. Tako se Trogir - zajedno sa starom gradskom jezgrom Dubrovnika (od 1979.), splitskom povijesnom jezgrom s Dioklecijanovom palačom (od 1979.), nacionalnim parkom Plitvička jezera (od 1979.), porečkim episkopalnim kompleksom s Eufrazijevom bazilikom (od 1997.) te šibenskom katedralom Sv. Jakova (od 2000.) iz Hrvatske - nalazi na listi od ukupno 721 kulturnog i prirodnog dobra koji su međunarodno priznati zbog izvanrednih i univerzalnih vrijednosti te zbog toga moraju biti podvrgnuti posebnim mjerama zaštite i očuvanja.

Iako je grad Trogir određen vrlo skromnim dimenzijama otočica - tek petstotina metara po svojoj dužoj osovini - on ipak djeluje monumentalno. Unutar zadanih okvira zidina koje prate oblik samog otočica razvila se gusta mreža uskih i tijesnih ulica s nanizanim velebnim građevinama koje u tim stješenjenim ulicama poprimaju monumentalne razmjere. Glavni pak gradski trg rese najreprezentativnije građevine: katedrala, komunalna palača, gradska loža, crkva sv. Sebastijana te palače čipiko. Grad je u cjelosti do danas sačuvao svoj srednjovjekovni izgled i ističe se po klesarskim ukrašavanjima portala, dvorišnih arkada, balkona, po bogatim ornamentiranim kamenim ukrasima palača i crkava. U Trogiru su u suglasju i antički reljefi i romanička i gotička te

kasnija renesansna i barokna pročelja i često se na istoj građevini isprepliće nekoliko različitih umjetničkih slogova.

U staru se jezgru kamenoga grada Trogira, koja se uglavnom formirala u razdoblju između XIII. i XVII. stoljeća, ulazi sa sjeverne strane kroz kasnorenesansna vrata (XVII. st.) te se uskim ulicama dolazi do Narodnog trga na kojem se nalaze katedrala Sv. Lovre (s čuvenim Radovanovim portalom iz 1240.) u čijem je predvorju krstionica A. Alešija iz 1467., a u unutrašnjosti osmerokutna kamena propovjedaonica iz XIII. st., gotičke korske klupe (Ivan Budisavljević, 1439.), ciborij nad glavnim oltarom sa skulpturama Navještenja majstora Mavra iz XIV. st. te najljepši spomenik renesanse u Dalmaciji kapela bl. Ivana Ursinija, djelo Nikole Firentinca (1468-97.) s kipovima Sv. Tome i Sv. Ivana Evanđelista Ivana Duknovića (1508.). Prvi je kat zvonika rad ranogotičkog majstora Mateja Gojkovića (1422.), završni je kat pak izveo Trifun Bokanić (1592-1610), dok se na vrhu nalaze kipovi četvorice evanđelista Alessandra Vitorije iz XVI. st. Gradsku ložu iz XV. st. rese reljefi Pravda Nikole Firentinca iz 1471. i bana Berislavića Ivana Meštrovića. Na trgu se nalazi i gradski toranj sa satom, a iza lože ranosrednjovjekovna crkva sv. Barbare iz XI. st. te velika (s portalom Ivana Duknovića) i mala palača čipiko koje su razdvojene ulicom, kao i gradska vijećnica iz XV. st. s romaničkom fasadom. Znamenite su i romanička crkva sv. Ivana Krstitelja iz XIII. st. s grobnicom obitelji Čipiko (rad Nikole Firentinca) sa Zbirkom crkvene umjetnosti u kojoj se čuvaju djela Blaža Jurjeva Trogiranina, Jacopa Bellinija i dr., potom benediktinski ženski samostan (utemeljen 1064. a proširen u XVI. st.) gdje je u samostanskoj zbirci pohranjen antički reljef boga sretnog trenutka Kairosa (iz II. ili I. st. pr. Kr.). Na obali se nižu renesansna palača Lučić, a zapadno od nje dominikanski samostan s klaustrom iz XV. st. te gotičkom crkvom sv. Dominika iz XIV. st. Na jugozapadnom kraju otočica nalazi se kaštel Kamerlango (iz 1380.) a kasnije nadograđenom visokom kulom (XV. st.), a sjeverno od kaštela okrugla kula sv. Marka iz XV. st.

Nakon obavljenih konzervatorskih i restauratorskih radova koji su se odvijali tijekom proteklog desetljeća na ovim su izložbama prezentirani mnogi pokretni umjetnički spomenici iz bogate trogirске prošlosti ranoga srednjega vijeka i renesanse - slike, skulpture, zlatarski i obredni predmeti, misna ruha, iluminirani rukopisi, arhivsko i knjiško blago. U samome gradu Trogiru i danas su vrhunski spomenici (zvonik katedrale, kapela bl.

Damir Borovčak: Hello Toronto - ovdje Zagreb

CIJENA NAIVNOSTI I POSLUŠNOSTI

Normalizacija odnosa sa Srbima, bez njihove isprike, utemeljena na sveopćoj samokritici, varava je normalizacija - kaže francuski filozof i pisac Alain Finkielkraut. Vlastodršci u Hrvatskoj niti tako misle niti tako rade.

NOVA OBEĆANJA

Hrvatska bi mogla ući u EU sa zemljama koje su već kandidati, i ja se tome nadam - rekao je u Veneciji 9. ožujka predsjednik Europskoga povjerenstva Romano Prodi. Na taj način Prodi je, prema pisanju Večernjeg lista od 10.3., uputio "snažan poziv Hrvatskoj da učini sve kako bi već s prvom skupinom zemalja ušla u EU". Prodi je ocijenio kako "koji put treba biti hrabar, pa i preskakati neke postaje kako bi se dostigli ciljevi kojima se možda trenutačno ne nadamo". Navodno je nekoliko puta ponovio da EU ne treba stavljati granice suradnji, već pomoći Hrvatskoj, ali bi isto tako i Hrvatska trebala imati hrabrosti i ubrzati prevladavanje nekih prepreka. Prodi je obećanje naravno je samo jedno u nizu mamaca da se dosljedno privede kraju ranije zacrtani plan i konačni cilj ostvarivanja balkanskih integracija. Linić je u Beogradu, samo nekoliko dana prije tih Prodijevih izjava, najavio intenzivnu gospodarsku suradnju Hrvatske i SRJ, i pored toga što je nedavno otkriveno da se novčana razdioba bivših jugozemalja ne može izvršiti, jer je nestao sukcesijski novac iz međunarodnih banaka. Također, najavio je i potpisivanje Sporazuma o slobodnoj trgovini do ljeta ove godine. A što se sukcesije tiče, iako je Hrvatska u financijskoj i gospodarskoj krizi, Linić smatra da važna "sporna pitanja trebaju ostaviti po strani" (Vjesnik od 6. ožujka)! Iako Hrvatska nije dobila od SRJ niti poštnu ispriku za počinjena nedjela u prošlom agresorskom ratu, niti riješila problem ratnih odšteta, Linić je kao potpredsjednik hrvatske Vlade bez imalo ustezanja u Beogradu najavio olakšana putovanja, povrat stanova Srbima u Hrvatskoj, te od 2003. godine ukidanje viza i carina između SRJ i Hrvatske. Takova hrvatska dobrohotnost, zamaskirana navodno korisnom suradnjom za hrvatsko gospodarstvo, samo je poslušna realizacija europskih zahtjeva koje smo slušali u posljednje dvije godine. Nažalost nije to ulazak Hrvatske u EU, već upravo ostvarenje paklenog plana uvođenja Hrvatske u novu integraciju kao dio zapadnog Balkana i bespogovorne integracije s dojučerašnjim agresorom. Kao da nikada ništa iz povijesti nismo naučili! U Večernjem listu od 10. ožujka naslov "Mesić pozvao izbjegle Srbe da se vrate" govori sam za sebe. U intervjuu Televiziji Novi Sad Mesić upućuje poziv na povratak svim Srbima, koji su izbjegli iz Hrvatske: "Naši građani koji su pred Olujom pobjegli iz Hrvatske trebaju se vratiti svojim kućama, a Hrvatska mora tim ljudima osigurati ne samo obnovu porušanih kuća, nego posao, školovanje djece, sigurnost". Također, Mesić je rekao kako je suživot Srba i Hrvata u Hrvatskoj moguć, jer do rata nije došlo iz nacionalnih i vjerskih (!) razloga. Mesićeva izjava, koji je na istoj televiziji već prije godinu dana izjavio "kako se trebaju svi ispričati svima", uskoro će se pretvoriti u pitanje koje ćemo sve češće slušati na ulicama hrvatskih gradova i ljetovališta - "bre, tko nas to uopšte zavadi?". Sve to izgleda kao novi temelj novog 'bratstva i jedinstva' na ovim prostorima.

OPET IZBJEGLICE

Naime, nametnuta politika izokrenutog redosljeda stradanja i zbrinjavanja, politika zaborava koja je koga napao, razorio i opljačkao, politika zaborava o tome čije su kuće prve razorene i tko su prvi i pravi prognanici, dovodi nas do grozne činjenice kako mnogi Hrvati ostaju trajno bez svoje imovine i krova nad glavom. Hrvati su ponovno narod i žrtva za raseljavanje. Sve to kao rezultat podilaženja međunarodnoj zajednici, još iz vremena narcisoidnog diplomate Mate Granića i u nastavku Piculine bespogovorne poslušnosti, realizira se već desetak godina na štetu hrvatskog naroda. Kakova je to pogubna politika za Hrvate kao prognanike s najduljim stažom, prikazuje samo kratka kronologija iz hrvatskog tiska u posljednjim tjednima:

Nakon saborske rasprave o izmjenama zakona o područjima od posebne državne skrbi, Hrvati doseljeni u Knin strahuju od ponovnog progona (Večernji list 25. siječnja). Mora iseliti znatan dio od 16.900 Kninjana zatečenih pri posljednjem popisu stanovništva. Za usporedbu Glas koncila od 17. veljače pod naslovom "Biskup Komarica o povratku Hrvata" piše kako se na području banjalučke općine vratilo dosad samo 450 hrvatskih

obitelji s ukupno 852 člana. Biskup Komarica je istaknuo za razlog sporog povratka - nepostojanje političke volje kod političara, ne samo u RS i Federaciji BiH već i u Hrvatskoj(!), jer je problem izbjeglih osoba prilično međusobno povezan. Od ukupno 220.000 prognanih i izbjeglih s područja Bosanske posavine vratilo se tek 2 posto (!) jer nema nikakove potpore za popravak uništene imovine i kuća. Picula je u razgovoru s biskupom Komaricom izjavio "zabrinutost", te je rekao kako on nije političar u BiH i zato ne može puno učiniti!

Međutim, ovih dana tzv. Republika srpska i dalje etnički čisti, te nastavlja protjerivanje Hrvata iz Drvara u Hrvatsku. "Hrvati iz Drvara su poput Kurda" naslov je u Večernjem listu od 10. ožujka pod kojim se opisuje egzodus Hrvata iz BiH. U Hrvatsku gotovo svakodnevno dolaze hrvatske obitelji, iz Drvara i okolice. Tamo ih deložiraju iz srpskih kuća, te ih dio svojim vozilima tumara Hrvatskom, a neki već dulje vrijeme žive u kombijima uz cestu. U Drvaru im nije omogućen niti alternativni smještaj, a njihova je imovina u BiH zaposjednuta ili uništena. U tekstu stoji kako stižu razne informacije pa i takove da se pod prijetnjama spriječava iznajmljivanje stanova Hrvatima koji bi ostali u Drvaru. Nevjerojatno je da u 2002. opet imamo izbjeglice, komentira se u tom tekstu. Potvrda tome dolazi i iz Jutarnjeg lista od 11. ožujka gdje se može pročitati da 32.000 izbjeglih Hrvata mora iseliti iz srpskih kuća. Hrvati doseljeni iz BiH i SRJ nakon 10 godina drugi su puta u izbjeglištvu. Oko 4.700 obitelji ostaje bez smještaja u Hrvatskoj i nakon svih teoretski predviđenih mjera zbrinjavanja. U nekoliko godina preko 130.000 Hrvata iselilo je u prekomorske zemlje, a najnovije "otkriće" je ovih dana objavljeno o iseljavanju Hrvata u najsjevernije krajeve švedske.

ISKORIŠTAVANJA BEZ GRANICA

Najnoviji egzodus Hrvata iz Drvara, udar je prvenstveno na Knin. Javna Caritasova kuhinja u Kninu ponovno ima premalo hrane. U pričuvu je i premalo higijenskih i toaletnih sredstava za sve potrebe. Vlada naravno ništa nije učinila od svih obećanja koja je dala 29. ožujka prije godinu dana, kada je održala svoju sjednicu u Kninu. Tako u Kninu još od prije žive Hrvati sa stalnom strepnjom prisilnog iseljavanja, bez alternativnog smještaja i zaposlenja, na Caritasovoj javnoj kuhinji. Prilikom posljednjeg popisa stanovništva čak je 3.000 Kninjana upisano u rubriku odsutni. Mnogi Srbi žive u BiH i SRJ i vraćaju se u Knin samo u vrijeme popisa i izbora. Poznato je također da mnogi Srbi uopće tu ne žive, već su samo prijavljeni radi stana, penzija i socijalnih pomoći. Naravno dobiveni hrvatski novac troše izvan Hrvatske i tako dodatno iskorištavaju hrvatsku državu.

Slaba je utjeha što Alain Finkielkraut, francuski filozof i pisac, u svom intervjuu Večernjem listu od 11. ožujka kaže da su "oni koji govore o etničkom čišćenju nad Srbima u tzv. krajini, sve su pomiješali. Zaboravljaju da je to bio osloboditeljski rat, da su na svim hrvatskim područjima koja su zauzeli Srbi izvršili užasna čišćenja nad svim nersbima, da su zauzete hrvatske kuće, da su vandalizirane crkve, kao što sam vidio u Kninu, a to je apsolutno nepodnošljiva agresija na istinu." Alain Finkielkraut uočava svu apsurdnost i promašenost politike izjednačavanja, i nelogičnost suda u Haagu, kojom Hrvatska kao moralni i ratni pobijednik postaje poražena i ponižena. Alain Finkielkraut zaključuje: "Nužno je da se srpska vlast u ime Srba ispriča Hrvatskoj, Bosni i Sloveniji, prije normalizacije odnosa. Normalizacija bez isprike, utemeljena je na sveopćoj samokritici, varava je normalizacija i shvaćam da su Hrvati ogorčeni."

Međutim, čini se kako je sve prekasno. Sadašnji vlastodršci u Hrvatskoj niti tako misle niti tako rade. Hrvatska bespogovorno i bezuvjetno podastire otvorenost svojih granica istoku, bez ikakvih načela zaštite svojih nacionalnih interesa i prvenstva zaštite zbrinjavanja prognanika iz svog nacionalnog korpusa. Slušati Prodiu i njemu slične, te dosljedno slijediti put "koji treba biti hrabar, pa i preskakati neke postaje kako bi se dostigli ciljevi kojima se možda trenutačno ne nadamo", retorika je za naivne. A bespogovorna poslušnost samo je pitanje krajnje cijene koju će hrvatski narod opetovano platiti!

Marina Vuković:

Za čavrljanje uz šalicu kave ili nešto drugo

"Ništa novo pod suncem" rekao je tamo negdje još u 2. stoljeću poslije Krista znameniti židovski učenjak Ben-Akiba, čovjek koji se ničem nije čudio. A mi obični smrtnici, danas, gotovo dvadeset stoljeća kasnije trebali bismo razmisliti o toj izreci, pa bi nam život u ovoj Lijepoj našoj areni bio podnošljiviji, i manje stresan. Kod nas će uvijek postojati netko tko koči u brdo. Stvari će se uskoro raspetljati. Dok ovo pišem još se uvijek očekuje stav vodstva SDP-a o nastavku rada koalicije. Vjerujem da pratite tu cijelu zavrzlamu, koja se sad to je očito pretvorila u foteljašku aferu. Kad se pomislilo da je sve dogovoreno došlo je opet do kratkog spoja. Dražen Budiša, koji je dobio mjesto zamjenika premijera, istjeravši (nijedan mi drugi izraz ne pada na pamet) Gorana Graniča želi preuzeti Koordinaciju za unutarnju i vanjsku politiku, ali mu je premijer namijenio samo vanjsku politiku i tu je opet došlo do kratkog spoja, pa je uvrijeđeni Budiša napustio sastanak petorke. Svjedoci pričaju da se premijer Račan toliko uzrujao da je nekoliko puta sočno ospovao "k'o kočijaš", što inače nije njegov običaj. Drugi uvjet je odlazak ministra Fižulića odmah, iako premijer, a to je i logično smatra da je dužan završiti nezavršene poslove.

Čudim se Draženu Budiši. Imam osjećaj da bi najradije istjerao i Račana, ali o tome je ipak trebao razmišljati prije dvije godine kada su "dijelili" dužnost. Mogao je komotno inzistirati na mjestu premijera, a Račanu prepustiti ono drugo. No, bilo je, jasno da Račan nema šanse. Ovce i nove (da ne koristim onu prostu varijantu) ne možeš imati.

Svi se sjećamo, ali je on to očito zaboravio, njegove brzoplete i nepromišljene izjave (koja nas je tada i ražalostila) da se on više ne želi kandidirati za predsjednika i da će samo biti predsjednik stranke i saborski zastupnik. Daleko bi više koristilo njegovu ugledu da je ostao na tome, dvije godine će brzo proći, a tada bi mu i izgledi bili sasvim drukčiji. Sam je sebi opalio pljusku tjerajući Gorana Graniča za kojega se preko 90% političara i novinara izjasnilo da dobro i korektno obavlja svoju dužnost. I mi obični smrtnici cijenili smo njegov ozbiljan i predan rad i divili smo se njegovoj kvalitetnoj i dobroj suradnji sa premijerom. Nije li normalno da dvojica najbližih suradnika dobro surađuju? Zamislite samo situaciju da se dva čelna čovjeka Vlade ne slažu, da podmeću jedan drugom gdje god stignu, da doslovno voze na dva paralelna kolosjeka koji se nigdje ne sijeku! I zamislite kakva će sad biti suradnja između ta dva čelna čovjeka Vlade, Račana i Budiše, ako do toga uopće dođe, nakon tako puno teških riječi i međusobnog nepovjerenja. Dva komilara, bez popuštanja i tolerancije, vrlo će brzo ne samo nasukati, nego i potopiti brod.

Neki dan je predsjednik Sabora izjavo da hrvatski narod mrzi političare. Hrvatskom je narodu pun kufer svih političara: i lijevih i desnih, i bijelih, i zelenih, i crvenih, jer su se svi zapleli u svoje grupne i osobne interese. Kopajući jedni drugima, svi su se u njoj našli, i teško će se iskoprcati. A ako im to i uspije, ostat će zamazani, kao što su to ostali i oni prije njih, sada uporno želeći sprati blato, ali im to srećom ne uspijeva. I zašto kažem srećom? Zato što vuk dlaku mijenja, ali čud nikada.

Ovo je, svi se slažu, najdublja kriza Vlade. A to je ono što Hrvatskoj najmanje treba. Interesi i bolji život hrvatskog naroda nikoga ne zanima. Najgore moguće rješenje bili bi novi izbori, jer i kao većina Hrvata ne znam za koga bih mogla glasovati, jer svi su uglavnom sve uprskali i upropastili. Ako ne na nivou države, onda na nivou županije, ako ne tamo, onda na nivou grada, sela, ogranaka. A premijer, voljeli ga mi ili ne, nema mnogo mogućnosti i nije u ovom trenutku (još) zaslužio niske udarce. Diranje u ministre, valjali oni ili ne, niski su udarci. Ako nisu udarci, onda su nečiji hirovi. A ako su hirovi, onda je to najblaže rečeno - neodgovorno. A ako dolaze od osobe koju smo željeli vidjeti na čelu države, kojeg smo poštivali i veselili mu se, onda jednostavno ostajem bez teksta. Uostalom, nismo mi ugorali neke osobe u Vladu i dali im ministarske fotelje. Birali su ih oni koji su prije toga s njima deset punih godina surađivali, prijateljevali i družili se kao članovi jedne stranke, i imali su punih deset godina vremena osmisliti, kreirati, izgraditi, čak i potencijalne dužnosnike.

Ovo što se događa u Hrvatskoj nisu stranački problemi ni liberala, ni pravaša, ni SDP-ovaca, ni narodnjaka, itd. Ovo su problemi Hrvatske države i naroda koji u njoj preživljava. U Hrvatskoj ne cvjetaju ruže. Još gore, hvata se i korov. Brine li to koga, gospodo?

Oglasio se i predsjednik Mesić izjavivši da će ako se ne poprave odnosi u koaliciji tražiti sastanak sa članovima koalicije, jer ukoliko dogovor nije utemeljen na načelima, već na osobnim interesima, onda je bolje ići na prijevremene izbore.

Ali i tu postoji jedno veliko 'ali', jer nakon što su mu ukinuli gotovo sve one faraonske predsjedničke ovlasti predsjednika nitko ništa ni ne pita. Jedan zastupnik HSLS-a (točnije Čehok) čak je izjavio da se predsjednik ne razumije u politiku. Pritom je zaboravio da je predsjednik Mesić ipak jedina osoba, jedini političar koji je taj svoj mandat izbio, osvojio na izravnim izborima, a bilo bi dobro da ne zaborave da je on još uvijek najpopularniji hrvatski političar.

Sličnu glupost izjavio je i Ivić Pašalić, rekavši da bi Mesiću trebalo skratiti mandat. Kakvog li bahatog podcjenjivanja hrvatskog čovjeka - glasača! Uskoro ćemo vidjeti kako će proći Pašalić sa svojim željenim mandatom jer se izbori HDZ-a približavaju, a razdor između dvojice kandidata Sanadera i Pašalića postaje sve veći. Sanader koristi obilježavanje obljetnice HDZ-a za svoju predizbomnu promidžbu i kampanju onemogućavajući Pašaliću istovremeno nastupanje. U Rijeci je čak zaprijetio da će napustiti dvoranu, ako će Riječani inzistirati na Pašalićevu govoru.

No, ni dr. Pašalić ne ostaje dužan, glumeći kako gdje mu paše i mijenjajući retoriku prema okolici. Dok po provinciji gazi crvene i priča domoljubne i rodoljubne, uhu milozvučne priče, u urbanim sredinama predstavlja se kao kreativan i sposoban političar, željan boljitka Hrvatske. Slušajući ga, teško je različit, da li se radi o beskrupuloznom manipulatoru željnom vlasti pod svaku cijenu ili o dubioznom političaru. Bolje se ne uvjeravati.

Kao što znate, nije uspjela SFOR-ova akcija hvatanja Karadžića, a kako i bi kad je frnacuski časnik na akciju upozorio policiju RS-e, a oni Karadžićeve čuvaru pa je isti, kako se priča, prebačen u Crnu Goru. Nije uhićen ni Ratko Mladić za kojega se već nekoliko puta točno znalo gdje se nalazi. Očito nekome nije u interesu da se zločinci uhvate.

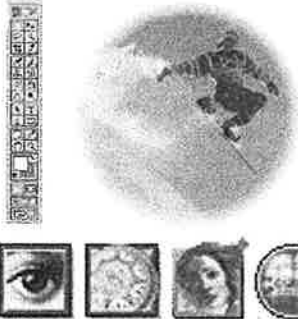
A gledajući razdraganu zagrebačku elitu kako razdraganog ugošćuje srpske glumce Milenu Dravić i Boru Todorovića opet se prisjećam Ben-Akibe (zamislite spiku: "Gde si, bre...")

Spektakularno - kao da u Hrvatskoj teče med i mlijeko izabrali smo i novu Miss Hrvatske. Još spektakularnije birali smo i pjesmu za Eurosong. Koliko je u te, ali i sve ostale spektakle koji se nemilice održavaju širom Lijepe naše, ulupano novaca, teško je reći. Nisam zlobna ni zavidna osoba, ali su sva takva i još gora pretjerivanja (a mi Hrvati imamo jedan izvanredan izraz za ovakove "ispade"), degutantna su, pa čak i uvredljiva za "male" Hrvate. Jer kako reče srpski pisac L. Lazarević: "Sve će to narod pozlatiti!"

Sam: "Otkud raji harać?"

Vaša, Marina

Preporučujemo Vam:

Emil Simunovic
Graphic Designer

Tel/Fax: (416) 532 6106
Cell: (416) 858 6231

esimunovic@yahoo.com
www.cherry.nicewebs.com

Mojim očima (i srcem)....

Ove sam subote bila na jednom vjenčanju izvan Toronta. Svako vjenčanje je obično lijepo. Posebno je nezaboravno za mladenku ili njene roditelje, uglavnom na svakom vjenčanju gosti uživaju zbog običaja koje smo donijeli i unijeli u svoj život ovdje, ili dobre hrane, ljepote samog vjenčanja, a svatko od nas donese sa sobom izvjesne osjećaje sreće - jer mladi (ili oni malo stariji) - polaze u novi život, nešto novo je pred njima.

I ovo vjenčanje je bilo takovo: upravo prekrasno, toplo, prepuno osjećaja mladih, ali i životne simbolike o kojoj mnogi prisutni na vjenčanju uopće nisu ni znali, o kojoj sam ja razmišljala prije same ceremonije vjenčanja.

Čudan je život. Kad mislite kako je krhak jedan život, kako od kad se dijete rađa i raste i živi - kako lako može i prestati taj život, a u našem slučaju, slučaju Hrvata, koliko je takvih života, mladih i starijih nasilno i završeno! Tako je i život majke te prekrasne mlade djevojke koja se udala prošle subote, skoro bio završen na Bleiburgu. Tada joj je stradao otac, propatio mlađi brat, mučila se i majka, no obje su nekako preživjele. Kako? Tek zahvaljujući slučaju. Na njihovim kolima puknuo je kotač i već su uz njih stajali partizani kako bi ih vratili na svoj teren. No, srećom, zastao je i jedan Amerikanac, koji je po pričanju te moje poznate, "morao imati neku visoku funkciju, jer su ga svi odmah slušali", i on je naredio partizanima neka se maknu i puste te ljude u logor gdje je bio Crveni križ.

Vjerojatno taj bezimni Amerikanac danas niti ne zna što je učinio tada. Rekli bi, sam Bog ga je poslao tamo, kako bi spasio moju poznatu. Valjda. Mi koji puta mislimo kako naša neka radnja, bez obzira na veličinu te radnje - nije tako važna ili bitna, koji puta ne dajemo neku veliku vrijednost nekim našim potezima, možda baš zbog toga često i ne reagiramo. No, u krivu smo zaista, jer sve što Vi ili ja činimo ima neku svrhu - za nekoga. Nekoga će ta što činite razveseliti, nekoga uvrijediti, nekome pomoći, a srećom, rijetko kada smo u mogućnosti učiniti ono, što je učinio taj Amerikanac u Bleiburgu godine 1945. Neki, koji bi i mogli nešto učiniti, često ne reagiraju pravilno, ne shvaćajući svoju povijesnu ulogu, neki opet reagiraju ljudski, pošteno. Tada je taj Amerikanac spasio jedan život, reagirajući ljudski, i time je u neku ruku omogućio nastavak jedne generacije, ali i stvaranje jedne potpuno nove generacije, čiji put je za sada potpuna nepoznanica. No, kako se ono kaže, čudni su putevi Božji, i nikad se ne zna, da li će baš ta mlada djevojka, čiju majku je spasio nepoznati Amerikanac jedan od ovih dana biti baš ta spona koja čuda čini, i ona koja bi mogla donijeti promjenu i u naše živote?

Netko od vas će pomisliti kako ja danas "pametujem". Možda, ali ja sam ove subote bila upravo fascinirana čudom života, iskrom koja vas

vodi u život ili smrt, životom kojeg je netko svojom umješnošću ili snagom svoje pozicije spasio - uopće ne razmišljajući gdje će krenuti taj život i kako je taj "spasitelj" svojom akcijom dao veliku odgovornost toj spašenoj osobi za njezin vlastiti život i kako će ga dalje voditi. Jer, jednom kad Vam netko ponovno dade život u ruke, a znali ste da ste pred smrću bili - sve se u Vama mijenja.

U tom razmišljanju o čudu života, krhkosti i snazi koju stalno vidimo i divimo se, prenela me je pjesma koju je snimila majka te mlade djevojke, "Ave Marija", za svoju kćer, koja je dolazila pred oltar u taktovima i riječima te pjesme. Zнала sam da će dio pjesme biti latinski, a dio i hrvatski, jer, kako je sama rekla "nek se zna, da joj je majka Hrvatica!" - s ponosom u kraćem razgovoru. Upravo sam zanimala slušajući "Ave Mariu", koja je bila izvedena majstorki. Moja poznata je bila operna pjevačica, koja je zbog užasa Bleiburga prestala pjevati za neko vrijeme. Suze su mi samo lijevale niz obraze, jer ta pjesma, koja je sama simbolika svega onoga što smo mi neki znali o mojoj poznatoj, mladenka i sve ono što je njena majka prošla slilo se u jedno i ja sam otvoreno plakala. Nisam bila jedina, no rijetko tko je od njih plakao od takove sreće, kao ja, jer rijetko je u toj sobi znao koliko je posebna bila kćer moje poznate, bar za mene, i za Hrvate.

Kaže se, kad spasite jednog čovjeka, spašavate cijeli narod, ili obratno. Svatko tko preživi jednu tragediju kao što je bio Bleiburg, ili Vukovar, recimo, živi posebno. Neki su se povukli, neki se boje, neki prenose živu riječ kako se ništa ne bi zaboravilo, neki šute, neki pjevaju.... baš kao moja poznata koja je na vjenčanju svoje kćeri zapjevala glasom sreće za budućnost djeteta koje se u stvari nije trebalo, ili smjelo roditi, bar po mišljenju nekih. No, vidjeli smo u našoj povijesti, ali i u raznim povijestima svijeta, kako zlo koji puta nadjača, naglašavam - koji puta. No, svjedoci smo kako svakog dana dobrotu i pobijedi i koliko god se neki veselili tuđoj nesreći, ovo vjenčanje na kojoj je mladenka blistala od svježine, sreće, bjeline, ljubavi, mirno i sretno gledala u budućnost - ovo vjenčanje bilo je dokaz kako samo malo treba kako bi se sve izmijenilo. Moja poznata ne zna tko ju je spasio tada i često spominje "spasitelja" njenog života, koji joj je ne znajući omogućio nastaviti život dalje. Sama "Ave Maria", prekrasna arija s još ljepšim riječima, bila je kruna svega i hvala čovjeku koji je pronašao snage i spasio bližnjega svoga u potrebitom trenutku, iako on možda nije bio čak ni svjestan velike vrijednosti tog čina tada. Tko zna gdje se on nalazi danas. Možda je već tamo gdje Bog nagrađuje dobra djela, i u ime moje prijateljice i njene kćeri koja se rodila i živjeti će u budućnosti zahvaljujući samo njegovoj ljudskosti - hvala, uz riječi "Ave Marija, grazia plena.....".

Valentina

Iz života naše zajednice

S koncerta "Singing together"

Mnogi prijatelji lijepe pjesme bili su na ovom koncertu, koji je pridonio širenju hrvatske kulture

its modest interior, one's glance is attracted to the altar, above which there is a relief of the Holy Virgin holding Jesus in her arms. It is carved in walnut-wood and made up of thirty-six pieces, a copy of a model painted by an anonymous master of the Byzantine-Ravenna school in the 13th century, worshipped in Rome as the Holy Virgin of the Road. The wood used for this relief was specially treated in order to withstand the usual weather conditions at an altitude of 1082 m. It is the work of the sculptor R. Hudoklin, author of most of the works in the chapel's interior. The altar itself and its frontal part were sculptured from white Brač stone by the artist Vanja Radauš, showing a series of saintly figures in separate frames, executed in shallow relief, association to medieval Croatian models.

The frames of the three canon-plates are made of silver-plated metal and decorated with motifs of early Croatian wicker-work. A silver mosaic with gold stars adorns the chapel. The multicolored mosaic on the triumphal arch was done according to a design by painter Gabrijel Stupica. There is no doubt, however, that the most impressive part of the chapel is its ceiling. It is made up of 49 wood panels, each one of them done as a separate colour

relief. Hudoklin is also the author of this quite unusual composition. In the centre, there is the image of the Holy Virgin with the Child, framed by the images of the four patron saints of Croatia: St. Joseph, St. Rocco, St. Elias and St. John the Baptist. The remaining panels show heraldic arms of Croatian cities. Large frescos adorn both lateral walls, their author being, again, Gabrijel Stupica. The one on the right shows the chapel being handed to the Holy Virgin as a sign of dedication Croatian people have for her, whilst the left one shows the image of Jesus Christ surrounded by the great men of our history.

This chapel, small in size but great in achievement, has managed to avoid the almost unavoidable - being assigned to a particular style that is, due mainly to its indisputable authenticity. So, if on Christmas Eve, while we advance towards the creche made of a lime-tree log in the midst of a crowd, we have the impression that the chapel has been there forever, simply grown out of a mountain boulder, it may be better to forget the facts for a moment and surrender to magic.

(Andreja Dar-Hazarjan, Magazine Croatia)

Pay it forward

Throughout life, in our day to day living, we encounter pleasant and not so pleasant situations. Pleasant ones we simply enjoy and live through but the unpleasant ones we either deal with or push aside hoping they will go away and we will not have to work through it. The problem is that there never really is a good time to dig out these unpleasant moments so we simply keep storing them. But there is only so much space in this storage room of ours and worse yet, this bundle doesn't just sit there, it is living negative energy that demands attention by giving us this nagging feeling, by making us cry for "no apparent reason", by making us "fly off the handle", for any little thing at which time we usually say: "I don't know what is wrong with me. I feel my nerves crawling on my skin!" We have every right to be confused, as by now we have stored so many things in the "unwanted file", that it is virtually impossible to know which one is demanding their right to be dealt with. So we usually weather out this nagging, unpleasant feeling hoping that it will go away like so many others have, or seem to have.

However, have they really? Or are they just waiting for another chance to jump at us?

The truth is, these unresolved issues keep piling up until there is no more space in this storage room of ours and that is why sometimes it takes "just a drop" to make the whole thing spill over.

In order to force us to deal with whatever we did not resolve, life presents us with various challenging situations which we usually perceive as negative and would rather not work through unless absolutely forced to. So the piling continues until we hit crisis point which usually means that there is no more space in our storage room, and like it or not, we are simply forced to start dealing with it. But this is not an easy inventory. Things that happened to us many years ago are still very much alive and want to be remedied in the appropriate way. Where do we start with this healing process? The thought of going through everything that happened to us since childhood is overwhelming and discouraging, especially since none of us could possibly remember all the things that have occurred. So, where does one start then? WE START BY LOVING AND FORGIVING OURSELVES. Whenever we are having a bad day, we simply apply the most potent neutralizer known - LOVE. Find warm, loving thoughts in your heart and direct them towards yourself and especially towards that inner child of yours. Reassure him/her that instead of judgement you will love him and approve of him unconditionally. This is truly the only remedy that will help us get rid of all the negative, hurtful feelings and turn them into forgiving ones and loving energy which we should share with others once we find it in abundance in ourselves. That is when the saying: "You have to love yourself before you can love others", makes a lot of sense.

So next time when life gives us a tough assignment, instead of saying, "Why me?", view it as a stepping stone rather than a stumbling block and know that by going through the eye of the storm, you will emerge a stronger person armed with knowledge that you have completed yet another lesson in the school of life. Perhaps the most important thing to remember when faced with a situation you'd rather not deal with, do not put it in your storage room, work through it with love and care, while it is still on your mind,

this way you will have a clean slate and a light heart.

These are the thoughts that are going through my mind on the first day of a New Year, with the resolve to "Pay it forward".

Ms. Vily Mitrovic, Brampton

Editor's note: Obviously this letter was supposed to have been published somewhere after the New Year. We apologize to the writer, but since these thoughts are always applicable and valid, we decided to print this letter now. Good thoughts are always welcome.

Zagreb at noon.....

Every day for over a hundred years, a cannon has been fired from the top of Lotrščak Tower exactly at noon, thus giving the people of Zagreb the chance to check their watches.

Hrvatska ISKRA

Canadian-croatian journal No. 103. March 15, 2002

Bush Seeks To Rein In U.N. Courts: U.S. Wants Timetable To Close Tribunals, Citing Some Abuses

WASHINGTON-The Bush administration is seeking a firm timetable for shutting down United Nations war crimes tribunals, saying they have been marred by instances of mismanagement and abuse that "challenge the integrity of the process." One U.N. court is trying Slobodan Milosevic and other alleged Yugoslav war criminals, and another alleged Rwandan war criminals. The U.S. wants future prosecutions handled by each country's own domestic justice system, as soon as current high-profile cases are completed. That view will be detailed today when the administration's top war-crimes official testifies before a House committee hearing on the tribunals. The U.S. position has escalated a conflict with its major allies, which favor expanding the reach of international tribunals; they plan to expand the U.N.'s reach by replacing the ad hoc panels with a permanent International Criminal Court for war crimes.

The divide existed before Sept. 11; Washington traditionally has resisted international institutions that potentially might try to exercise jurisdiction over the U.S. But the difference has grown sharper following the terrorist attacks, with the U.S. vigorously opposing any move that suggests - as some European leaders have - that alleged perpetrators of international terrorism would best be tried by international panels rather than in U.S. courts.

"We want to bring ownership of the process back to the people, because that is the only way the rule of law will become truly ingrained in a society," said Pierre-Richard Prosper, the U.S. ambassador at large for war-crimes issues. The U.S., he said, is prepared "to provide economic technical, legal and logistical support," to help improve domestic court systems, but the amount has yet to be decided. Mr. Prosper is expected to testify today before the House International Relations Committee. While the current tribunals have done some good work, he said - and together have indicted 193 suspects - "we don't want to create an environment where there is a dependency on international institutions."

European officials said they don't understand why the Bush administration is raising the rhetoric in the midst of the most notorious case since Nuremberg: the trial of Mr. Milosevic for crimes against humanity while serving as Serbia's president in the 1990s.

"Undermining the credibility of the U.N. tribunal when we are at the pinnacle of its accomplishment is suicidal," said a European diplomat. In November, the war crimes prosecutor, Carla del Ponte, told the U.N. Security Council that she hoped to wrap up trials by 2007. But the Bush administration believes that date can never be met if Ms. Ponte

pursues dozens of new investigations involving 150 additional suspects that she also told the Security Council she intended to pursue. "We want her to focus on the leaden. the architects, the kingpins" of genocide, Mr. Prosper said, while prosecutions of "mid and lower level players" should be delegated to national courts.

The turning point for U.S. officials may come if the two most wanted fugitives, Radovan Karadzic and Ratko Mladic, are turned over to the tribunal. The two former Bosnian Serb leaders have been indicted on genocide charges for the killings of Bosnian Muslims in the mid 1990s.

The Rwanda and Yugoslavia tribunals have moved too slowly, and have "been too removed from everyday experiences of the people and the victims," Mr. Prosper said. They have been costly, with annual budgets of \$100 million each, and have faced questions about "the integrity of the process," he said. Earlier this month, the Rwanda tribunal dismissed a defense attorney, after allegations he inflated his bills and split his fees with a defendant. Similar problems have "plagued both tribunals," Mr. Prosper said.

While there have been problems, "people should keep in mind that the NATO countries spent in one year of military operations in Yugoslavia, 1999, the equivalent of 200 years of the Yugoslav tribunal budget, said William Pace, who heads the Coalition for an International Criminal Court, an advocacy group that supports U.N. tribunals for war crimes.

The remedy advocated by the Bush administration is strengthening the domestic justice system in Rwanda, Yugoslavia and other countries. In Yugoslavia, that means building up conventional courts, while in Rwanda the approach may involve using the country's traditional "gacaca" system, with tribal elders dispensing justice to lower level perpetrators. "The penalty may be, 'Now you need to give two cows, or you need to farm the land of these people,'" said Mr. Prosper, a former assistant U.S. attorney who himself led a successful prosecution for genocide at the Rwanda tribunal in 1998.

But most EU and North Atlantic Treaty Organization members are moving in the opposite direction, by establishing the International Criminal Court. The ICe treaty - signed by President Clinton in the last weeks of his term but never sent to the Senate for approval - has been ratified by 52 countries, including Britain, Canada and Germany. Should eight more follow, as proponents expect this year, the ICC will begin operation in The Hague, where Rwanda and Yugoslavia tribunals are based.

(Jess Bravin, Wall Street Journal Feb. 28.2002)

Press Release of The Croatian American Association

Washington, D.C.- a six-month effort by CAA to promote Congressional scrutiny of the political bias and disregard for the rights of the accused at The Hague proved successful on February 28. For the first time in eight years the history of the International Criminal Tribunal on Yugoslavia, the U.S. Congress held an oversight hearing that proved to be highly critical of the conduct of the Hague court. The case of Croat General Ante Gotovina was noted as one of the best examples of bad prosecution at The Hague. On February 28, 2002 the House International Relations Committee held a hearing under the Chairmanship of Rep. Henry H. Hyde that heralded a change in U.S. policy toward the International Criminal Tribunal on Yugoslavia. The witnesses, including former ICTY judge Pat Wald and U.S. Ambassador for War Crimes Issues Pierre Prosper, were all critical of the political biases and mismanagement of the tribunal. During his testimony, Larry Hammond, one of America's top criminal attorneys, was highly critical of the prosecution of Croats by the tribunal. He cited instances of prosecutorial misconduct in the Blaskic, Kordic, Furudzija and Gotovina cases. Hammond noted that one of the charges against Gotovina held him responsible for a "massive artillery assault" on the city of Knin. He noted that a few hours after the alleged incident, three

busloads of international reporters including Roy Gutman, visited Knin and saw no evidence of that occurrence. Despite the news coverage to the contrary, the ICTY still filed the charge against Gotovina without investigating. He also noted that even though ICTY spokesperson Florence Hartman said that Milosevic had ordered the Serbs to leave the Krajina, her boss Carla del Ponte's principal charge against Gotovina is that he forced out the Serbian population. (March 1, 2002)

HRVATSKA ISKRA
Vaše zadovoljstvo

CROATIAN AMERICAN ASSOCIATION: US CONGRESS CRITICIZES CONDUCT OF HAGUE COURT

Washington, D.C.- a six-month effort by CAA to promote Congressional scrutiny of the political bias and disregard for the rights of the accused at The Hague proved successful on February 28. For the first time in eight years the history of the International Criminal Tribunal on Yugoslavia, the U.S. Congress held an oversight hearing that proved to be highly critical of the conduct of the Hague court. The case of Croat General Ante Gotovina was noted as one of the best examples of bad prosecution at The Hague.

On February 28, 2002 the House International Relations Committee held a hearing under the Chairmanship of Rep. Henry H. Hyde that heralded a change in U.S. policy toward the International Criminal Tribunal on Yugoslavia. The witnesses, including former ICTY judge Pat Wald and U.S. Ambassador for War Crimes Issues Pierre Prosper, were all critical of the political biases and mismanagement of the tribunal.

GOTOVINA ALIVE AND KICKING IN THE US CONGRESS

Washington: While the Ante Gotovina affair has, for the moment, been swept under the rug in Croatia due to the Racan government's intimidation of the press, the matter is alive and kicking in the United States. In recent days every major newspaper in the US, plus Agence France Press and Reuters carried the story of injustice at the ICTY.

European socialists, including the President of the European parliament, were outspoken in their protests against the conclusions of a

Congressional hearing held on February 28. At that hearing the Gotovina case was held up as the best example of the ICTY's politicized and inaccurate prosecution. The hearings on the Yugoslavia and Rwanda tribunals before the Committee on International Relations in Washington D.C. were put together partly as a result of a long lobbying campaign by the Croatian American Association. Chaired by the distinguished Representative Henry Hyde, the hearing was the first ever held in Congress that criticized the ICTY for mismanagement, corruption and abuse of judicial standards.

The witnesses included U.S. Ambassador for War Crimes Issues, Pierre Prosper; former ICTY Judge Pat Wald; Professor Jeremy Rabkin of Cornell University; Larry A. Hammond one of the most renowned defense attorneys in the United States. What is surprising, is that the witnesses were unanimous in criticizing the political biases and mismanagement of the Tribunals. Their collective arguments cast doubt on the very integrity of the Tribunals. In debates that centered on concerns about the lack of professionalism and mistakes ICTY has made, important questions were raised whether the trials were in themselves truly fair.

More specifically, Hammond cited several cases where evidence was used or not used that infringed on the accused right to due process. For example, two witnesses with false identities testified against Dusan Tadic that ultimately convicted him. In Tihomir Blaskic's case, the prosecution withheld evidence which would have established his innocence. Most of the witnesses that testified against Ante Furundzija did so in secret. These examples strike at the heart of due process. Hammond's testimony was particularly critical of the Tribunal's misconduct prose-

During his testimony, Larry Hammond, one of America's top criminal attorneys, was highly critical of the prosecution of Croats by the tribunal. He cited instances of prosecutorial misconduct in the Blaskic, Kordic, Furudzija and Gotovina cases. Hammond noted that one of the charges against Gotovina held him responsible for a "massive artillery assault" on the city of Knin. He noted that a few hours after the alleged incident, three busloads of international reporters including Roy Gutman, visited Knin and saw no evidence of that occurrence. Despite the news coverage to the contrary, the ICTY still filed the charge against Gotovina without investigating. He also noted that even though ICTY spokesperson Florence Hartman said that Milosevic had ordered the Serbs to leave the Krajina, her boss Carla del Ponte's principal charge against Gotovina is that he forced out the Serbian population. (CAA press release)

cuting Croats--most notably Blaskic, Kordic, Furudzija and Gotovina. On the latter's case, Hammond elaborated about some of the cornerstones of the Tribunal's charges against Gotovina.

The Tribunal charged that Gotovina ordered a "massive artillery assault" on the city of Knin during Croatia's attempt to regain territory the Serbs conquered in 1991. Despite an invasion of busloads of international reporters to the city a couple of hours after the alleged attack who found no evidence of artillery destruction and thus, there are an ample number of credible witnesses who could refute the ICTY's allegation, nonetheless, the ICTY saw fit to indict Gotovina on that charge. While the Tribunal also charged Gotovina responsible for deporting Serbs on a massive scale from the Krajina, Hammond made a strong argument with the Committee when he brought up the point that the Knin offensive took place with the full knowledge and participation of the United States.

To supplement his argument he quoted former ICTY spokeswoman Florence Hartmann's book: "Belgrade caused the evacuation of the Serb population of Krajina towards Banja Luka and northern Bosnia. . .so that later it could justify holding on to these territories" and urged the interested parties to read Richard Holbrooke's book "To End A War" if they still had doubts. Hammond concluded that there had been a trampling of Gotovina's due process right.

While due process is the very cornerstone in criminal cases in the United States, Representative Tom Lantos, a Hungarian by birth, took umbrage with Hammond's argument. Lantos argued that the loss of and individual's right to justice under due process of law is unimportant compared to the need to punish those indicted for crimes against humanity. Chairman Hyde strongly objected to Lanto's statement. He said that the right of due process of law is the corner stone of American justice and that without justice the survival of mankind is questionable. Over the next few months we will no doubt witness the extent to which the hearing will influence the ICTY.

(CAA)

Pogled na Split

Preporučujemo Vam:
Croatia Restaurant

Za daljnje informacije i rezervacije
nazovite nas na:

(905) 624 4111

ili posjetite nas na:

1989A Dundas St. E.
u Mississauga

... **NAJKRAĆI PUT DO HRVATSKE...**

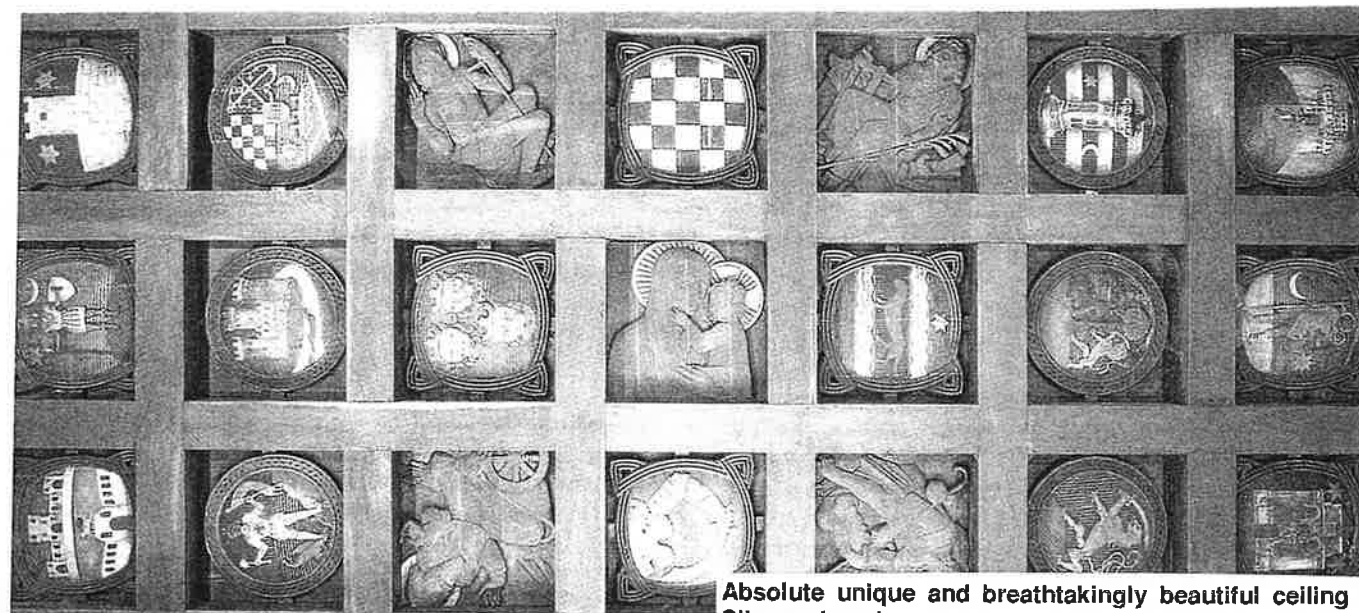
Uz udobnu atmosferu i zvukove hrvatske glazbe u Croatia Restaurantu možete uživati u specijalitetima domaće kuhinje i bogatom izboru hrvatskih vina.

Za sva Vaša slavlja ili bilo koju drugu prigodnu obratite se Vašem Croatia Restaurantu u gostiteljskom imenu u koje Hrvati Toronta i okolice imaju povjerenja.

Come and enjoy Croatia:

THE TRANQUILITY OF THE SLJEME CHAPEL

That nature itself is a kind of shrine, is known to all those who have, at least once, experienced its force and beauty. Therefore it is even more difficult to imagine a man-made temple that so perfectly merges with it. The chapel of the Holy Virgin of Sljeme is a sanctuary for generations of Zagreb citizens, as well as, for visitors to this city.

Absolute unique and breathtakingly beautiful ceiling of the Sljeme chapel

No matter where we set out to go - to the Zagreb mountains, to Medvednica or simply to Sljeme, we arrive at a unique and almost unavoidable green sanctuary for generations of Zagreb citizens. For many, this excursion is part of their Sunday's ritual. However, such a pilgrimage often exceeds a mere desire for a healthy life, for at times, it is sufficient to enter the solemn stillness of the Sljeme woods to listen to ourselves, recharge our batteries and go on with everyday activities.

That nature itself is a kind of shrine, is known to all those who have, at least once, experienced its force and beauty. Therefore it is even more difficult to imagine a man-made temple that so perfectly merges with it.

At first it may sound exaggerated to assert that this ideal combination is at a walking distance from the centre of Zagreb, but it really is. At the very top of Medvednica, very close to the so-called Clerks' Field, on one of the well trodden hiking trails leading to Puntijarka and Hunjka, hidden and rediscovered each time, there stands the Chapel of the Holy Virgin of Sljeme, Queen of Croats.

The story of its creation began a long time ago, in 1912, when hikers proposed the building of a mountain chapel for excursionists on Sljeme. Their fund-raising campaign was interrupted by World War I. But not for long. In 1928 the prewar idea is taken up again, this time getting the support of the city authorities headed by the Zagreb mayor, Architect Vjekoslav Heinzel. He gained his reputation and popularity from his fellow-citizens by his understanding of the needs of the city and its inhabitants. Thus the hikers are given the land as a gift from the City, which met the requirements for the construction of the chapel. The building project is entrusted to Architect Juraj Denzler, born in Zagreb in 1896, who studied architecture at the Vienna and Zagreb Universities, where he also graduated, and who later worked as manager in the studios of two exceptional architects, Hugo Ehrlich and Edo Schoen.

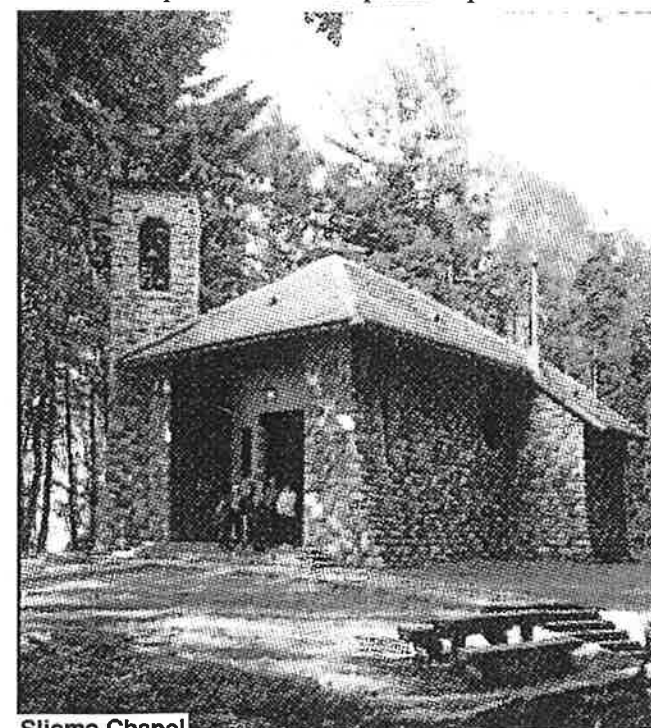
At the time Juraj Denzler started the chapel project, he was assistant lecturer at the Architecture Department of the Technical College, later becoming one of the architects whose activities were to be greatly bound to Zagreb and its surroundings. Many of his buildings have become inalienable parts of Zagreb's vistas: the Mikulić Palace, built in 1924, the corner of Zvonarićka Street and Medveščak, The National Health building in the Zvijezda district, (1925, with architect Kauzlaric), the church of the Holy Spirit (1932), the Palace of Urban Enterprises in Gundulić Street, built in 1933 (the Elektra building of today), etc.

Architect Denzler elaborated the Sljeme chapel project in 1931 and superintended its construction until the end of 1932, creating a true monu-

ment in nature's midst, a one-nave, rounded chapel of simple form, its walls made of roughly hewn greenish stone, cut very fine and pressed to the ground whence arises a ten-metre-high bell-tower. Apart from inspiration, the Sljeme woods also provided the construction materials - the stone came from the Sljeme quarry, whilst the timber for the wooden parts of the chapel came from the trees felled during the clearing of the site.

Whilst the shape of the architectonic frame of this tiny chapel was influenced by the idea of its purpose and by the materials used in its constructions, giving the impression of order and harmony, almost as if it had been done in one breath, its interior was decorated for many years with great love and care by many enthusiastic artists of the time.

Each particular piece, each detail in the arrangement of the inventory contributes to the completeness of this exceptional chapel. As soon as one enters

Sljeme Chapel